DÖNEM : 21 CİLT : 64 YASAMA YILI : 3

T. B. M. M.
TUTANAK DERGİSİ

105 inci Birleşim
17 . 5 . 2001 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**101**
II. – GELEN KÂĞITLAR	**102**
III. – YOKLAMALAR	**103,154,155**
IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	**104**
A) GÜNDEMDIŞI KONUŞMALAR	*104:120*
1. – Ankara Milletvekili Oya Akgönenç Muğisuddin'in, Avrupa Birliğine üyelik sürecinde Türkiye'yle ilgili gelişmelere ilişkin gündemdışı konuşması ve Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in cevabı	104:110
2. – İstanbul Milletvekili İ. Sühan Özkan'ın, Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun uygulanmasında karşılaşılan sorunlara ilişkin gündemdışı konuşması ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı	110:115
3. – Samsun Milletvekili Yekta Açıkgöz'ün, Ulu Önder Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Ulusal Kurtuluş Savaşını başlatmak üzere Anadolu'ya adım atışının 82 nci yıldönümüne ilişkin gündemdışı konuşması ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı	115:120

Sayfa

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER *120*

1. – Bursa Milletvekili Teoman Özalp'in (6/1342) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/370) 120

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ *120:122*

1. – Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 20 arkadaşının, bor madenleri konusunda bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/198) 120:122

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **122**

1. – İzmir Milletvekili Rıfat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali Ilıksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527) 122

2. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurt Dışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433) 123

3. – Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 624 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Fazilet Partisi Grup Başkanvekili Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 7 Arkadaşının; Anavatan Partisi Grup Başkanvekilleri Bartın Milletvekili Zeki Çakan, Denizli Milletvekili Beyhan Aslan, Eskişehir Milletvekili İ. Yaşar Dedelek ile Antalya Milletvekili Cengiz Aydoğan'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri, Milli Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/757, 2/603, 2/605) (S. Sayısı : 592) 123

4. – Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı; Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve Üç Arkadaşının Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666) 123

Sayfa

5. – Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675) 123

6. – Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676) 124

7. – Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre Komisyonları Raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) 124

8. – Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/851) (S. Sayısı : 669) 124:154

VI. – SORULAR VE CEVAPLAR 156

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI *156:184*

1. – Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, personel atamalarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/3995) 156:157

2. – Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, Maliye Bakanlığının ek bina inşaatına ve diğer hizmet binalarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Maliye Bakanı Sümer Oral'ın cevabı (7/4022) 157:159

3. – Gaziantep Milletvekili Nurettin Aktaş'ın, Ziraat Bankasının nakit açığına ve borçlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4024) 159:160

4. – Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, GAP, Manavgat Irmağı ve Mudurnu Tavukçuluğu satın almak isteyen yabancı firmalara ilişkin Başbakandan sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/4067) 161:162

5. – Konya Milletvekili Remzi Çetin'in, Devlet Bakanı Kemal Derviş'in ABD vatandaşı olup olmadığına ilişkin Başbakandan sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/4106) 163

6. – Konya Milletvekili Remzi Çetin'in, kriz öncesi Merkez Bankasından döviz alan özel ve tüzel kişilere ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4107) 164:165

7. – Aksaray Milletvekili Ramazan Toprak'ın, IMF ile yapılan anlaşmalara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4108) 165:168

8. – Muğla Milletvekili Nazif Topaloğlu'nun çiftçi borçlarının dağılımına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4113) 169:171

Sayfa

9. – İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak'ın, kamu bankalarının görev zararlarına ve Merkez Bankasından döviz alan bankalara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4124) 171:172

10. – Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, gübre sıkıntısına ve ithaline ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/4126) 173:175

11. – Manisa Milletvekili Rıza Akçalı'nın, Merkez Bankasının 19-21 Şubat tarihlerindeki döviz satışlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4138) 175:177

12. – Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, bakanlıkta çalışan danışman ve başdanışmanlara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Yüksel Yalova'nın cevabı (7/4161) 177:178

13. – Adıyaman Milletvekili Mehmet Özyol'un, bakanlığın Adıyaman İlindeki çalışmalarına ilişkin sorusu ve Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun yazılı cevabı (7/4148) 178:180

14. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Turizm Hizmet Bölge ve Meslek Birlikleriyle ilgili bir kanun tasarısı hazırlanıp hazırlanmadığına ilişkin sorusu ve Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun cevabı (7/4222) 180:184

I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız, çiftçi kredi borçlarının faizlerine,

Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz,

Manisa Milletvekili Cihan Yazar,

14 Mayıs Dünya Eczacılar Gününe,

İlişkin gündemdışı birer konuşma yaptılar.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Ukrayna Delegasyonundan 5 kişilik bir heyetin Türkiye'ye davetine ilişkin Başkanlık tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

TBMM Başkanının, Rusya Federasyonu Federal Meclisi Devlet Duması Başkanının davetine, beraberinde 5 milletvekilinden oluşan bir Parlamento heyetiyle,

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanının, Çek Cumhuriyeti Parlamentosu Millet Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu Başkanının davetine, beraberinde Dışişleri Komisyonu üyelerinden oluşan bir heyetle,

İcabetlerine ilişkin Başkanlık tezkereleri ile,

Enerji ve Tabiî Kaynaklar eski Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer hakkındaki (9/3) esas numaralı Meclis soruşturması önergesinin, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer almasına ve soruşturma açılıp açılmaması hususundaki görüşmelerin, 22.5.2001 Salı günkü birleşimde yapılmasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi,

Kabul edildi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan :

TBMM İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporunun (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/ 449) (S. Sayısı : 527) görüşmeleri, daha önce geri alınan maddelere ilişkin Komisyon raporu henüz hazırlanmadığından;

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurt Dışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin (1/53) (S. Sayısı : 433),

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 624 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin (1/757, 2/603, 2/605) (S. Sayısı : 592),

Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666)

Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Türkiye İş Kurumu (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675),

Hayvanları Koruma (1/393) (S. Sayısı : 89),

Kanun Tasarılarının görüşmeleri, ilgili komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından;

Ertelendi;

İnfaz Hâkimliği Kanunu Tasarısının (1/849) (S. Sayısı : 667), yapılan görüşmelerden sonra, kabul edildiği ve kanunlaştığı açıklandı.

Muş Milletvekili Erkan Kemaloğlu, Aksaray Milletvekili Ramazan Toprak'ın, konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle bir açıklamada bulundu.

17 Mayıs 2001 Perşembe günü, alınan karar gereğince saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime 19.47'de son verildi.

Mehmet Vecdi Gönül
Başkanvekili

Mehmet Ay	*Şadan Şimşek*
Gaziantep	Edirne
Kâtip Üye	Kâtip Üye

Melda Bayer
Ankara
Kâtip Üye

II. – GELEN KÂĞITLAR No. : 144

17.5.2001 PERŞEMBE

Sözlü Soru Önergeleri

1. – Ankara Milletvekili Melda Bayer'in, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığınca kullanılan şehir amblemine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1500) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.5.2001)

2. – İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın, İzmir Atatürk Eğitim Hastanesi ile ilgili basında çıkan habere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1501) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.5.2001)

3. – Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, define aramalarına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/1502) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.5.2001)

Yazılı Soru Önergeleri

1. – Hatay Milletvekili Mustafa Geçer'in, Hatay'da meydana gelen sel felaketinden doğan zararlara ve alınacak önlemlere ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4297) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.5.2001)

2. – Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, işkencenin önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4298) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.5.2001)

3. – Erzurum Milletvekili Aslan Polat'ın, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankaların borçlarıyla ilgili düzenlemeye ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/4299) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.5.2001)

Meclis Araştırması Önergesi

1. – Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 20 arkadaşının, bor madenleri konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması Açılmasına ilişkin önergesi (10/198) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.5.2001)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.00

17 Mayıs 2001 Perşembe

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL

KÂTİP ÜYELER : Melda BAYER (Ankara), Mehmet AY (Gaziantep)

———— O ————

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105 inci Birleşimini açıyorum ve hepinize en iyi dileklerimi ve saygılarımı sunuyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için 5 dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısına ulaşılamamıştır; birleşime, 14.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati : 14.07

———— O ————

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.30

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL

KÂTİP ÜYELER : Melda BAYER (Ankara), Mehmet AY (Gaziantep)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105 inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, hatırlanacağı üzere, Birinci Oturumda, elektronik cihazla yaptığımız toplantı yetersayısı varlığını araştıran yoklamada, Tüzüğümüzün aradığı sayıya ulaşılamamıştı.

Şimdi, yoklamayı tekrar edeceğiz.

Yoklama için 5 dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden evvel, üç sayın milletvekiline gündemdışı söz vereceğim.

Gündemdışı ilk söz, Avrupa Birliği süreci içinde Türkiye'yle ilgili önemli gelişmeler hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Oya Akgönenç'e aittir.

Buyurun Sayın Akgönenç. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEMDIŞI KONUŞMALAR

1. – Ankara Milletvekili Oya Akgönenç Muğisuddin'in, Avrupa Birliğine üyelik sürecinde Türkiye'yle ilgili gelişmelere ilişkin gündemdışı konuşması ve Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in cevabı

OYA AKGÖNENÇ MUĞİSUDDİN (Ankara) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün, burada, sizlerle bazı gözlemlerimi paylaşmak üzere bulunuyorum; hepinizi, şahsım ve Partim adına saygıyla selamlarım.

Sözlerime başlamadan, milletimize, şehitlerimize ve Silahlı Kuvvetlere başsağlığı dilerim.

Bunları söyledikten sonra, ilk sözüm pek de iç açıcı olmayacaktır. Türkiye'yi zor günler beklemektedir. Burada, herhangi bir kimse veya grupta hata bulmak üzere değil, ama, oldukça tehlikeli gördüğüm bazı gelişmelere dikkatinizi çekmek, bazı soruları dile getirmek ve belki de bazı tedbirlerin alınması konusunda Meclisin harekete geçmesini talep etmek üzere bulunuyorum. Konularımı 5 kategori içinde toplamaya çalışacağım.

1. Avrupa devletlerinde, Türkiye'ye karşı oluşan kanaat: Türkiye'deki olaylar son derece yakından takip edilmektedir. Medyada çıkan tüm haberler incelenmekte, hatta hatta medyanın bastırdığı konular bile dikkatle incelenerek, ayrı bir yorum yapılmaktadır. Türkiye'deki yolsuzluklar, banka hortumlamaları, Enerji Bakanlığı olayları dikkatle izlenmekte ve Türkiye'nin tam bir darboğazda ol-

duğu kanaati gittikçe kuvvetlenmektedir, açıkça dile getirilmektedir. Bakın, burası çok enteresandır; Türklerin, devlet ve milletten çok, kendilerini düşündükleri ve böylece bu ekonomik krize, aslında, temelli bir çözüm getirmeyi pek çok kişinin de pek istemediği gibi bir intiba, dışarıda kabul görmeye başlamıştır. Bu dönemin çok sıkıntılı bir dönem olduğu, âdeta Türkiye'nin dizleri üstüne çöktüğü ve Türklerden ne taviz alınırsa şimdi alınacağı kanaati sık sık dile getirilmektedir.

2. Türkiye ilişkilerinde menfaat ve tehdidin yeri: Açıkça dillendirilen bazı hususlar, oldukça haysiyet kırıcı ve düşündürücüdür. Mesela, geçen hafta Perşembe günü, İngiltere'de Oxford Üniversitesinde yapılan "AB Süreci İçinde Türkiye ve İnsan Hakları Sorunları" adlı bir panelde davetliydim, aynı zamanda yöneticiydim. Orada, Türkiye'nin, bir çıkarı olmadan hiçbir reformu içeride gerçekleştirmediği; ancak, bir menfaat için veya ciddî bir tehdit altında bunu yaptığını London Schooll Of Economics profesörlerinden birisi dile getirmiş ve sonra da tarihler vererek -şimdi aynen kote ediyorum- "işte, Çiller döneminde şu oldu, Yılmaz döneminde bu oldu, şimdi Avrupa Birliği namzetliği konusu var ortada,o halde, bunlar bu menfaatları elde etmek için göstermelik çalışmalar yapıyorlar, kalıcı olaylar yok" demiştir.

YÜCEL ERDENER (İstanbul) - Siz cevap verdiniz mi?

OYA AKGÖNENÇ MUĞİSUDDİN (Devamla) - Kısacası, Türklerin kendi iradeleriyle hak ve hukuklarını düzeltemeyecekleri dile getirilmeye başlanmıştır. Ben, bunu, çok onur kırıcı ve aynı zamanda çok tehlikeli bir gelişim olarak görüyorum. Tabiî, arkadaşım sorusunda haklı; ben, orada gerekli cevapları verdim.

Şimdi, biz, bütün basına, bu Oxford konferansını bildirdiğimiz halde, basın bundan katiyen bahsetmemiştir ve buna karşı, bunun kâfi derece magazin olmadığı dile getirilmiştir. Bunun kararını size bırakıyorum.

Sayın Başkanım, hemen şunu söylemeliyim ki, 3 üncü noktadayım, konuşmam 5 noktadan ibaret; takdiri sizlere bırakıyorum.

3. Kıbrıs olaylarının insan haklarına bağlanması: Bu gelişmelerle ilintili olarak, son derece tehlikeli diğer bir gelişme de mevcuttur. Kıbrıs konusunu, uluslararası anlaşmalarla kolay kolay bozamayacaklarını anlayan Rumlar ve Yunanlılar, İnsan Hakları Mahkemesine giderek, 1974 operasyonunu, bir insan hakları ihlali olarak iddia etmiş ve bunu da kazanmışlardır.

Arkadaşlar, Mahkemenin 11 kişiden oluşan hâkimlerinden 10 tanesi "Türkiye haksızdır" demiştir. Bilindiği gibi, Kıbrıs'ta, 1960'tan bu yana Türklere karşı sistemli bir katliam yapılmaktayken, 1974'te durum bir soykırımına dönmüştür. Halbuki, çeyrek asır sonra, katliamı yapanlar değil de, bu katliamı durduranlar ve oradaki Türkleri kurtaranlar suçlu ilan edilmiştir. Bu, tahminlerin üzerinde vahim bir durumdur.

4. Sözde Ermeni soykırım iddialarının sonuçları: Ermeni diasporasının iddiaları ciddî boyutlara ulaşmıştır. Tek tek Avrupa devletlerini, tek tek Amerika eyaletlerini ikna ederek aynı kararı aldırtmışlardır; yani, olayı ispatlamamışlar, sadece ikna yoluyla karar aldırtmışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen, tamamlayınız efendim.

OYA AKGÖNENÇ MUĞİSUDDİN (Devamla) - Biz, hâlâ konuşmaktayız. Şu anda şunu soruyorum: Ne Ermenilere karşı ne bu kararı alan devletlere karşı herhangi bir reaksiyonumuz var mı? Suskunluğumuz, Avrupa'da hiç kimseye, haklılığımız ve büyüklüğümüz intibaını vermemektedir; tam aksine, bizim, suçlu olduğumuz için ve hiçbir şey söyleyecek yüzümüz olmadığı için bir

şey yapmadığımız intibaı uyanmaktadır. Son günlerde, Orly Havameydanındaki katliamı gerçekleştiren Ermeni, serbest bırakılmıştır. Olaylar, bundan sonra bizim üzerimize doğru gelecektir; Türkiye'den tazminat isteme ve ödettirmeye kadar götürülecektir. Bu, çok tehlikeli bir gelişimdir ve diğer pek çok olayın yolunu açmaktadır. Türkiye zaten malî ve ekonomik bir kıskaç içindeyken, Rumlar ve Ermeniler, bir de hukuk kıskacına almaktadırlar.

Sonuncu madde; Avrupa Güvenlik Kimliği ve Türkiye sorunu: En çetrefilli gelişimlerden birisi de son günlerde yaşanmaktadır. Sayın Dışişleri Bakanı ve Sayın Savunma Bakanı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA AKGÖNENÇ MUĞİSUDDİN (Devamla) - Rica etsem...

BAŞKAN - Evet, tamamlamanız için mikrofonu açıyorum; ama, lütfen tamamlayınız.

OYA AKGÖNENÇ MUĞİSUDDİN (Devamla) - ...şu anda Avrupa'da bunun mücadelesini vermektedirler. Konu şudur: Yapılanmakta olan Avrupa, şimdi, güvenliğini sağlamak üzere bir ordu kurmaya çalışmaktadır. Bu orduda, kendisini defaten Avrupa operasyonlarında ispatlamış olan Türkiye'ye yer yoktur. Yer vardır; ama, ancak sonradan ve Avrupa istediği zaman; yani, NATO'yu davet ederse; yani, kısacası, lejyoner asker olarak kullanılmak üzere. Türkiye, buna karşı çıkmaktadır haklı olarak ve NATO içindeki veto hakkını kullanacağını ifade etmektedir. Bu durum, Avrupa devletlerinin hiç hoşuna gitmemektedir. Birkaç gün önce, Fransa ve Almanya "Türkiye'nin, bu tutumu sürdürürse, AB namzetliği tehlikeye girebilir" diyecek kadar işi ileri götürmüşlerdir. Sorulacak sorular şunlardır arkadaşlar: Avrupa Birliği, neden Türkiye'yi istemiyor; kurulan ordu, hangi tehlikeye karşı ve hangi ülkelere karşı hazırlanmaktadır; bu durum, ileride Türkiye'yi nasıl etkileyecektir; ileride olabilecek bir enerji veya su krizinde ilişkisi olabilir mi?

Bu 5 noktada topladığım gelişmeler, son çalışmalarım sırasında dikkatimi çekenlerdir. Bu durumda, Türkiye, aciz bir görünüm arz etmeye başlamıştır. Bunun etkisi, derhal, en yakın komşularımızda görülmeye başlanmıştır.

Bir olayı anlatmak istiyorum: Son Avrupa Konseyinde, Azerbaycan ve Ermenistan'ın konseye alınışında Türkler her ikisine de yardım etmişlerdir. Sonradan yapılan merasimde, Azerîlerin verdiği resepsiyonda, Kıbrıs, yani Kuzey Kıbrıs davet edilmemiştir, bizim bütün ısrarlarımız ve uyarılarımıza rağmen; yani, bazı Avrupa devletlerini memnun etmemek korkusuyla. Bu gidişatları ben son derece tehlikeli buluyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu Yüce Meclisin gururlu üyeleri olarak artık gerçekleri görüp, silkinip, toparlanmamızın zamanı gelmiştir diyorum. Yoksa, bir gün yine birisi "yok mu kurtaracak bu bahtı kara mâderini" diyerek şiir yazacaktır.

Bu düşüncelerle, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP, MHP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akgönenç.

Sayın Dışişleri Bakanımız cevap verecekler.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANI İSMAİL CEM (Kayseri) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarken, Sayın Akgönenç'in getirdiği konular için de kendisine teşekkür etmekteyim. Aynı sıra içinde değil, ama, her beş noktadaki düşüncemi sunacağım.

Sözde Ermeni iddiaları, Türkiye'ye karşı bir kışkırtma, bir demagoji ve adaletsizlik ortamında karşımıza çıkmaktadır; maalesef doğrudur. Buna karşı bir reaksiyon gösterilmediği, bir şey yapıl-

madığı ise, doğru değildir. Buna karşı devletin bütün ilgili bakanlıkları, bütün ilgili birimleri ve onların arasında Dışişleri Bakanlığı, her türlü çabayı göstermektedir, her türlü çalışmayı yapmaktadır. Ancak, ben bir kez daha söylemiştim, anlamak istemeyene siz ne kadar anlatırsanız anlatın, bir noktaya, bir ölçüye kadar etkiniz olabilmektedir; çünkü, konu siyasîdir; konu, haklıyı haksızı ayırt etmek, Türklerin söylediği doğru mu değil mi, arşivlerdeki bilgiler tamam mı eksik mi konusu değildir; siyaseten Türkiye'ye karşı kullanılan bir silahtır bu konu ve bu silaha karşı, Türkiye olarak, mümkün olan her şey yapılmaktadır. Tabiî, şunu da söylemekteyiz: Kimse ham hayale kapılmasın; bu tarz saçmalıklardan, zırvalardan ötürü de Türkiye'nin ziyan görmesi, Türkiye'nin bunlara taviz vermesi söz konusu değildir, olmamıştır, olmayacaktır. (DSP sıralarından alkışlar)

Kıbrıs konusu, hepimizin çok iyi bildiği bir konudur. Kıbrıs konusunda, ben, bütün konuşmalarımda ve bu arada yabancı muhataplarımla olan bütün konuşmalarımda şunun altını çizmekteyim: Kıbrıs konusunda, her iki milletin, her iki devletin kabul edeceği ortak bir çözümün bulunması için, Türkiye olarak ve bizim Bakanlığımız, hatta şahsen ben, elimizden gelen her türlü gayreti göstermekteyiz. Bizim istediğimiz, bizim talebimiz, her iki tarafın kabul edeceği bir konfederasyon çözümüdür. Mantık düzeyinde buna itiraz edilememektedir; çünkü, çok mantıklı bir tezdir bizimki. Buna karşılık, Rum kesiminin inadı yüzünden mesafe alınmamıştır, alınamamaktadır; ama, bunun mücadelesi devam etmektedir.

Peki, bu olmadı -bunu da kendilerine söylemekteyim- iki tarafın da uzlaşacağı bir çözüm, Türkiye'nin bütün çabasına, gayretine rağmen, oluşmadı ve hakikaten bunlar, o çok yanlış, hukukdışı çizgiyi devam ettirdiler; Avrupa Birliği, Güney Kıbrıs Rum Yönetimini, sanki bütün Ada'nın temsilcisiymiş gibi, kendisine üye olarak aldı; o zaman ne olur; o zaman benim tek tek bütün muhataplarıma sözüm şöyle olmaktadır: Öyle bir yanlışın yapılmasına, Türkiye'de bizim hükümetimizin seyirci kalmayacağı gibi, hiçbir Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti seyirci kalmaz, seyirci olmaz; öyle bir durumda, Türkiyemizin menfaatı neyse, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin menfaatı neyse, biz, bunu yaparız. "Peki, ne yaparsınız" diye sorduklarında, biz "yapacağımızın ölçüsü yoktur" cevabını vermekteyiz ve bunu konuşurken -iyi oldu, vesile oldu- inşallah, böyle bir tercih karşısında kalmayız; kalmamız halinde, tercihimizin ne olacağı bugünden bellidir ve bu tercihimizin kolay bir tercih olmadığı; birçok ülkeye, Kıbrıs'ın her iki milletine, Türkiye'ye çeşitli zorluklar getireceği de açıktır; biz, bunu biliyoruz, bunu hesaba almaktayız; ama, Türkiyemizin tutumu budur ve bizim yapacağımıza bir limit koymamaktayız diye bunu da kendilerine söylemekteyiz. Yani, Türkiye, Kıbrıs konusunda ortak bir çözümün, uzlaşıcı bir çözümün bulunması için her türlü gayreti göstermektedir ve gösterecektir; ama, bu çözüm bulunmazsa "ne yapayım, kaderim böyleymiş" diyecek bir Türkiye, bugün yoktur, yarın olmayacaktır; Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin menfaatı, her hal ve her şart altında, sonuna kadar korunacaktır. (DSP, MHP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

Şimdi, Avrupa Birliğinde oluşan kanaat; Türkiye Cumhuriyeti darboğazda, Türkler diz çökmüş durumda, taviz almanın zamanıdır... Sayın milletvekiline teşekkür ediyorum. Hakikaten, bu tarz yanlış düşünceleri akıllarından geçirenler, bizim, hükümet olarak, bakan olarak muhataplarımızda yoksa bile, bazı çevrelerde olabilir; bunu konuşmamızda fayda vardır.

Şunu, bir defa, herkes iyi bilsin -dışımıza dönük konuşuyorum- dışımızdaki herkes çok iyi bilsin: Türkiye Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti hükümeti, Türkiye Cumhuriyetinin Dışişleri Bakanlığı, hiçbir şekilde, Türkiye'nin bazı ekonomik borçlanmalarına... Ben, buna, büyük bir katkı, Türkiye'ye dönük büyük bir lütuf diye de bakmıyorum; nihayet, bir borç almaktayız. Türkiye'ye borç vermiş olmalarından ötürü, bazıları, Türkiye'nin dış siyasetinde, siyasetinde en küçük bir

değişim bekleme hatasına düşmemelidir; çünkü, bizim, Türkiyemizin siyaseti, ancak Meclisimizin iradesiyle, ancak hükümetimizin kararıyla ve ancak milletimizin onayıyla değişir; yoksa, bizde öyle bir değişiklik falan olmaz. (DSP sıralarından alkışlar)

Şunu da izninizle ekleyeyim -kimseye haksızlık yapmak istemem- bugüne kadar, bu ekonomik yardım konusunda, katkı konusunda, borç konusunda, adı geçen ülkeler, Amerika olsun, Almanya olsun, Avrupa Birliği olsun, hiçbirinden, ima yoluyla dahi böyle bir şey gelmemiştir; yani, bizim bakanlığımıza gelmemiştir, hükümetimize gelmemiştir. Dolayısıyla, ben bunu söylerken, bize baskı yaptılar da, biz de büyük bir mertlikle göğsümüzü gerdik ve onların baskısını püskürttük diye anlatmıyorum, böyle bir baskı da gelmemiştir.

Çıkarı olmadan, tehdit altında ancak reform yapar, kendi iradesiyle yapmaz... Bu da bazılarının aklından geçiyor olabilir -yine teşekkür ediyorum; vesile oldu, konuşuyoruz- ama, bu da doğru değildir. Doğru olmadığının o kadar çok örneği var ki; en azından, işte sizler buradasınız, Meclisimiz... Bizim yakın tarihimizdeki en önemli siyasî reformları, Türkiye'nin en önemli siyasî reformlarını, 1999 Nisan ayından sonra, mayıs, haziran, temmuz, ağustos yahut eylül aylarında bu Meclis yaptı. Peki, kimin baskısı vardı, kimin baskısı altında biz bunu yaptık; Avrupa Birliği mi vardı, bir başkası mı vardı; hayır. Türkiyemiz için doğru olan neyse, Meclis olarak bir araya geldik ve hepimizin katılımıyla, bütün partilerimizin katkılarıyla, gerçekten çok önemli adımlar attık ve biz bunu bir başkası için yapmadık ve bugün de bazı reformları düşünmekteysek; ki, inşallah gerçekleştireceğiz... Çünkü, Türkiyemizin, demokratikleşme sürecinde, çok ayrı, farklı nedenlerle -ona girmeyeyim, zamanımı iyi kullanmak açısından- birçok tarihsel nedenle, geciktiği bazı noktalar mevcuttur bence, yani vardır; ama, biz bunları tamamlamaktayız ve daha da tamamlayacağımız, yapacağımız işler vardır; fakat, bunların hiçbirini, Avrupa Birliği düşündü, bize söyledi, Amerika uzaktan işaret verdi diye yapmadık ve yapmayız. Bunları, zaten, bütün partilerimiz, biz, yirmi yıldan, yirmibeş yıldan beri konuşmaktayız. Ben hatırlıyorum, bugün gündemimizde olan konularda, birçok yazar gibi, benim de yazdığım, neredeyse yüzlerce makalem mevcuttur. Biz bunları niye yaptık, Avrupa Birliğinin hoşuna gitmek için mi yaptık; hayır... Biz bunları kendimiz yaptık, kendi halkımız için yaptık, kendi çocuklarımız için yaptık ve biliyoruz ki, bugün, kendi irademizle, kendi toplumumuzu daha ileri götürmek için bazı değişiklikleri yapacağız ve bunu da mutlulukla görmekteyim, iktidarımız istedi, iktidar ortaklarından falanca partimiz istedi diye, muhalefet istedi diye değil, bugüne kadar Meclise gelen ve siyasî ilerleme, siyasî yenileşme anlamı taşıyan bütün tasarılar, bütün teklifler elbirliğiyle gerçekleşti ve bu da bizim gururumuzdur. Hiçbir zaman, biz, başkaları istedi diye yapmadık. Başkaları iyi şeyler de isteyebilir, bunu dikkate alırız, elbette onların sözüne de kulak veririz; ama, biz ne yapıyorsak, kendimiz için yapıyoruz.

Bir başka konu, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği... Olayı şöyle anlatabilirim: Avrupa Birliği, kendi başına bir askerî güç oluşturuyor, Avrupa Birliği oluşturuyor bunu; yani, bunda Türkiye olarak biz yokuz. Bizim olmadığımız gibi, Avrupa Birliğine aday başka ülkeler de yok. Avrupa Birliğinin kendi üyeleri, bizim olmadığımız, Çek Cumhuriyetinin olmadığı, Polonya'nın olmadığı, Amerika Birleşik Devletlerinin ve Kanada'nın olmadığı bir askerî güç oluşturuyor ve bu askerî gücü oluştururken NATO'ya dönüp diyor ki: "Ben, oluşturacağım bu askerî gücün, NATO'nun askerî imkânına ve daha önemlisi -asıl tartışılan- NATO'nun planlama yeteneğine sınırsız şekilde erişime sahip olmasını istiyorum." Yani, NATO'ya diyor ki: "Ben, istediğim vakit, NATO'nun planlama imkânlarından faydalanmalıyım." Talep bu. Bu konu ilk olarak ciddî şekilde gündeme geldiğinde, 1998'de Washington'daki NATO zirvesinde Türkiye olarak büyük mücadele verdik; yani, belki, şu son dört senedeki en zorlu müzakeremiz oydu. Bütün bu NATO ülkeleri, o yeni katılanlar dahil, bir

taraftaydı; ben karşılarındaydım. Kıran kırana mücadele oldu, münakaşa oldu ve sonuçta bizim istediğimiz şekilde Washington'da karar çıktı. Biz bu kararı da aldık; ama, Avrupa Birliği, NATO'nun bu kararına rağmen, NATO imkânlarından sınırsız bir şekilde faydalanma talebini gündemde tutuyor.

İşin NATO cephesine geçiyorum: Bugünkü tartışma, Avrupa Birliği ile Türkiye, Avrupa Birliği ile NATO arasında değil, NATO'nun kendi ortakları arasında bir tartışma, bir mücadele, bir münakaşa ve biz diyoruz ki; NATO, eğer bu imkânı tanıyacaksa Avrupa Birliğine, o zaman, Türkiye gibi Avrupa Birliği üyesi olmayan NATO üyelerinin hakkını korumak zorundadır. NATO, aslında kendi hakkını koruyor, benim hakkımdan ziyade; ama, bunun bilincine varmalıdır ve bizim hakkımızı korumak zorundadır. Biz, bazılarının söylediği gibi, veto etmiyoruz, veto kullanmıyoruz; engel olmak, engel çıkarmak konumunda da değiliz Türkiye olarak; ama, diyoruz ki Avrupa Birliğine; siz, kendi askerî birliğinizi kuracaksınız. Bu, bir yerde sizin bileceğiniz iştir. Ben, orada üye değilim, üye devlet değilim; ama, eğer, siz, bizim imkânımızı almak istiyorsanız, o takdirde, makul bir çerçevede, Türkiye ve Türkiye konumundaki ülkelerin ihtiyacını karşılamak durumundasınız; bizim katılmamızı birçok önemli noktada, ama öncelikle bizi ilgilendiren konularda, coğrafyalarda sadece bizim görüşümüzü almak değil, bizim katılımımızı güvence altında tutmak, almak zorundasınız; aksi halde, biz, buna "evet" demeyiz ve nitekim "evet" demedik. Kavga mı; hayır, müzakere ediyoruz, konuşuyoruz. Bu, tabiî, askerî boyutu çok önemli olan, hatta önde olan bir konu. Millî Savunma Bakanımızla, Bakanlığımızla, Genelkurmay Başkanlığımızla birlikte çalışıyoruz ve biz, Türkiye'nin gerilemeyeceği çizgide durmaktayız. Müzakeredir bu, devam ediyor. Umarız, makul bir noktaya gelir ve o makul noktada bu işi uzlaşmayla noktalarız.

Şimdi, Türkiye, Avrupa, Avrupa Birliği -kısaca ona da değineyim, birkaç dakikam kaldı- o kadar da fena gitmiyor. Ben, sözümü hep ihtiyatlı kullanırım. Fena gitmiyoruz; yani, Avrupa Birliği ile ilişkilerde belli bir gelişme var. Olayın daha güzel tarafı, bence, artık, top bizim elimizde; yani, Türkiye olarak biz, Türkiye olarak Meclisimiz, Avrupa Birliğine daha kısa sürede katılmayı düşünüyorsa, ona göre top bizim elimizde; yok, eğer onu düşünmüyorsa, daha ileri, çok uzun vadeye bırakmayı düşünüyorsa, yine top bizim elimizde.

Gelişme var dedim. En son, iki gün önce genişlemeden sorumlu komisyon üyesiyle bir görüşmemiz oldu ve Türkiye'nin uzun zamandır ısrar ettiği malî konulardan ikisi çözüme kavuştu. Her ikisi de çözüm bulduğumuz çok önemli konular; ancak, şunu söyleyeyim: Bunlar çözülmüş olmasına rağmen, malî konularda, bize göre, daha henüz yeterli değil, Avrupa Birliğinin yaklaşımı yeterli değil. En son elde ettiğimiz ise önemlidir. Belki bu kürsüden bahsetmiştim, 450 milyon Euro'luk -yaklaşık 450 milyon dolar diyebiliriz- Özel Eylem Fonundan, biz, bir kredi istiyorduk, proje kredisi istiyorduk; bu sağlandı, tamamlandı bunun işlemleri ve Türkiye, şimdi, Avrupa Birliğinden, bu 450 milyon dolarlık krediyi, proje bazında, alabilme konumuna geldi.

İkinci ve bence çok önemli olan, baştan beri benim çok üstünde durduğum, aday ülkelere ayrılmış 8,5 milyar dolar çerçevesinde bir kaynağı var Avrupa Yatırım Bankasının ve Türkiye, bu kaynak oluştuğunda henüz aday olmadığından, bugüne kadar bundan faydalanamıyordu. Bu 8,5 milyar dolar, aday ülkelere sayısal bölüştürmeyle dağıtılmıyor; kimin projesi varsa, bir ülke gidip, oradan 2 milyar dolarlık da kredi alabiliyor ve Yatırım Bankasının söylediği, bu kredinin koşulları... Dünyadaki en ucuz kredi bu, Avrupa Yatırım Bankasının kredisi ve önceki gün tamamlandı işlemler. Türkiye'nin özel sektörü veyahut devleti, 8,5 milyar dolarlık bir kaynağı, projesini götürüp, kredi alma imkânını da buldu böylece; yani, fena gitmiyor. "Türkiye âciz görüntü..."

Şimdi, her ülkenin, her milletin, zaman zaman, bazı alanlarda başının sıkıştığı olmuştur ve Türkiye'nin, bugün, bir ekonomik sıkışma içinde olduğu da açıktır; ama, bu, hiçbir zaman da, bir acz görüntüsü değildir, âciz bir ülke görüntüsü değildir. Problemimiz vardır, buna karşılık, Türkiye'nin fevkalade sağlam bir sanayi altyapısı mevcuttur; Türkiye'nin fevkalade zengin insan birikimi, insanı mevcuttur ve Türkiye, elbette, bu sıkıntıyı da aşacaktır. Biraz kısa zamanda olur, biraz daha uzun zamanda olur; ama, elbette aşacaktır ve bunun da herkes farkındadır.

Sonuç olarak "hani yok mu kurtaracak" diye bir şey söyledi Sayın Akgönenç; aslında, Türkiye olarak bizim kurtarıcı aramaya ihtiyacımız yoktur. Türkiye'nin kurtarıcısı, Türkiye'nin insanıdır, Türkiye'nin Büyük Millet Meclisidir, Türkiye'nin halkıdır. (Alkışlar)

Hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Dışişleri Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Gündemdışı ikinci söz, 4422 sayılı Yasanın uygulamaları hakkında söz isteyen, İstanbul Milletvekili Sayın Sühan Özkan'a aittir.

Buyurun Sayın Özkan.

Süreniz 5 dakika.

2. – İstanbul Milletvekili İ. Sühan Özkan'ın, Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun uygulanmasında karşılaşılan sorunlara ilişkin gündemdışı konuşması ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı

İ. SÜHAN ÖZKAN (İstanbul) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin sayın üyeleri; Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu ve bu kanunun tatbikatı konusunda söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, şahadet mertebesine erişmiş askerlerimize Cenabı Allah'tan rahmet, geride bıraktıklarına sabırlar ve bütün ulusumuza başsağlığı diliyorum.

Yüksek malumları olduğu üzere, çıkar amaçlı suç örgütleriyle ilgili kanunun getirdiği en önemli yenilik, usul hukuk alanında yaptığı istisnaî düzenlemelerdir. İstisnaî araştırma usulleri arasında en önemlisi, en göze çarpanı, iletişimin dinlenmesi ve tespiti tedbirleridir. Bu tedbirler, ilgili kanunun 2 ve 3 üncü maddesinde "gizli izleme" olarak düzenlenmiştir ve bunların, mutlaka, yine, kanunun amir hükümlerine göre, insan hakları temel normlarına ve anayasal esaslara aykırılık teşkil etmeden, konularında uzman kolluk kuvvetleri ile savcılık ve hâkimlik unsurları vasıtasıyla uygulanması gerekir hükmünü amirdir. Bu husus, uygulamada çok önemli sorunlar doğurmaya aday gözükmektedir.

Şimdi, bu kanunun ilgili maddesi o kadar detay düzenlenmiştir ki, böyle bir dinlemenin ve tespitin yapılabilmesi için, suçun faili olma veya iştirak veya işlendikten sonra failleriyle her ne suretle olursa olsun, yardım, aracılık veya yataklık etme kuşkusunun mevcudiyeti aranmaktadır. Yine, devamla, bu kuşkuya ilişkin dinleme ve tespit kararlarının, mutlaka, kuvvetli belirtilerin varlığı halinde söz konusu olması gerekmektedir. Yine devamla, başka bir tedbirle failin belirlenmesi, ele geçirilmesi söz konusuysa, iletişimin dinlenmesine ve tespitine karar verilmemesi gerekmektedir. Hâkim kararıyla gerçekleşmesi, gecikmede sakınca bulunan hallerde ise cumhuriyet savcısının yetkisiyle yürütülmesi söz konusudur; ama, her ne halde bu gibi işlemlerde, 24 saat içerisinde, hâkim kararının gerekliliği öne sürülmüştür ve hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde, tedbirin, cumhuriyet savcısı tarafından derhal ortadan kaldırılması gerekmektedir ve bu uygulamada, dinleme ve tespit kararlarının en çok üç ay içinde verilebileceği ve bu sürenin en çok iki defa üçer aydan fazla olmamak üzere uzatılabileceği hususları çok önemlidir.

Şimdi, ceza muhakemesine bağlı olarak bu kanunun tatbikatı açısından kanunun lafzında da sık sık tekrarlanan, şüphe, şüpheli, kuşku kavramlarının, belirti, emare ve delil kavramlarıyla birlikte değerlendirilmesinde çok önemli fayda vardır. Aksi vukuunda, kanunla öngörülen sosyal ve hukukî fayda yanlış tatbikat nedeniyle gerçekleşme imkânı bulamayacaktır; bugün, karşı karşıya bulunduğumuz tehlike de budur.

Ceza muhakemesi, basit başlangıç şüphesiyle başlamaktadır. Şüphenin varlığı veya yokluğu, kuvvet derecesi, sanığın statüsü bakımından büyük önem kazanmaktadır. Gerek ceza muhakemesi tatbikatında gerekse Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun tatbikatında şüphe kavramı ve buna yüklenecek anlam çok önemlidir.

Sayın Başkan, bir değerli milletvekilimiz, dinlenilmiştir; bir eski bakan dinlenilmiştir. Bu konuyla ilgili gösterdiği hassasiyet için Meclis Başkanlığına ayrıca teşekkür ediyoruz. Bu dinlenilmede, hangi gerekçeler rol oynamıştır; hangi şüpheden yola çıkılmıştır; teknik anlamda bu şüpheler, başlangıç şüphesi midir, basit şüphe midir, yeterli şüphe midir, kuvvetli şüphe midir; yoksa, teknik takip için oluşmuş zorunlu bir kanaat mi vardır? Bu silsile, mehaz kanunda ve doktrinde, mutlaka, gözetilmesi gereken bir silsiledir. İsnat işlemi yapılmadan, faile ilişkin araştırma işlemi, modern hukukta gerçekleştirilemez, yapılamaz.

Şimdi, ben, zamanın kısalığını da göz önüne alarak, bu konuyla ilgili çok ciddî biçimde cevaplandırılması gereken şu hususları, Yüksek Meclisin ıttılalarına arz ediyorum:

Hangi delil, emare ve şüphe aşamalarından sonra ve kim tarafından bu teknik takip başlatılmıştır?

Bu takip, hangi tarih itibariyle başlatılmıştır?

Bu takip için ilk dinleme kararı savcılık tarafından verildiyse, hangi tarihte hâkim onayına sunulmuştur?

Bu takip, hangi sürede ve neden sona erdirilmiştir?

Kanunun 2 nci maddesi gereği, takibin sona erdirilmesine ve imhasına ilişkin bir tutanak tanzim edilmiş midir?

Sayın Başkan, sayın üyeler; eğer böyle değilse, kanunun bu emredici hükümlerine aykırı bir dinleme söz konusuysa, Anayasanın, özel hayatın gizliliği ve korunması, haberleşme hürriyetine dair hükümleri, temel hakları ihlal edilmiştir ve ortada, bir anayasa suçu vardır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesiyle güvence altına alınan özel yaşam, konut ve haberleşme özgürlüğüne saygı hakkı ihlal edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlar mısınız efendim.

İ. SÜHAN ÖZKAN (Devamla) - Sayın Başkan, Sayın Cavit Kavak'la ilgili dinlemede, hiç olmaması gereken bu uygulamalar, eğer, kasıtlı değilse, hukukî ehliyet bakımından çok ciddî zaaf belirtisi olan uygulamalar ve ifadeler söz konusudur.

Ceza kovuşturması ciddî bir iştir, hatta, İtalyan ceza filozofisine göre, insan hayatıyla en yakından ilgili olan hukuk uygulamasıdır. Çıkar amaçlı suç örgütleriyle ilgili kanunun gerekçesinde de ifade edildiği gibi, bu istisnaî soruşturma yöntemlerinde, mutlaka, uzmanlaşmış merciler görevlendirilmelidir.

Sayın Başkan, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, suçluluğu sabit oluncaya kadar, masumların teminatıdır. Bu kanun, çok ciddî biçimde uygulanmalıdır. O zaman, hal böyleyse, eğer ortada bir

zaaf yoksa, karşı karşıya bulunduğumuz durum daha vahimdir. Hiç temenni etmemekle beraber, şu husus, özellikle bilinmelidir: Bu tip kanunlar, toplumun bekası için çok önemli yetkilerle donatılan bu kanunlar, bumerang gibidir, atıldığı yerden bir gün geriye döner ve bu işi de suiistimal eden kişileri, o kanunun suçlusu yapar, sanığı yapar.

Ben, bu duygu ve düşüncelerle, bilimsel yeteneğine inandığım Sayın Adalet Bakanımızın, konuyla ilgili idarî işlemleri ve kanunun uygulanmasındaki aksaklıklarla ilgili gerekli tedbirleri alacağına inanıyor; Yüce Heyeti saygıyla selamlıyor, Sayın Başkanıma teşekkür ediyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN -Teşekkür ediyorum Sayın Özkan.

Gündemdışı konuşmaya Sayın Adalet Bakanımız cevap verecekler.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken dün elim bir kaza sonucunda kaybettiğimiz şehitlerimizi rahmetle anıyor, kederli ailelerine, kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerine ve büyük Türk Milletine başsağlığı diliyorum.

İstanbul Milletvekili Sayın Sühan Özkan'a, 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun uygulanmasında karşılaşılan bazı sorunlarla ilgili gündemdışı konuşması için teşekkür ederim.

Bilindiği üzere, birçok ülkede olduğu gibi, ülkemizde de örgütlü suçların yarattığı tehlikelerin giderek arttığı gözlemlenmektedir. Klasik ceza kovuşturma tedbirleri yerine, özel bazı kovuşturma teknikleri kullanılmadan bu suçlarla etkili bir biçimde mücadele edilemeyeceği gerçeği ortaya çıkmıştır. Bu gelişmelerin ülkemize de yansıması sonucunda, 30.7.1999 tarih ve 4422 Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu kabul edilerek, 1.8.1999 tarihli Resmî Gazetede yayımlanmış ve yürürlüğe konulmuştur.

Bu kanun, çıkar amaçlı suç örgütleriyle mücadele için genel hükümlerden farklı olarak bazı istisnaî hükümler getirmiştir. Bunların başında iletişimin dinlenmesi ve tespitiyle ilgili hükümler gelmektedir. Bu hükümlerin tam olarak değerlendirilebilmesi için, öncelikle Anayasamızın özel hayatın gizliliği ve korunmasıyla ilgili hükümleri arasında haberleşme hürriyeti konusundaki 22 nci maddeyi göz önünde bulundurmakta yarar vardır. Bu maddeye göre herkes haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır. Kanunun açıkça gösterdiği hallerde usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınan merciin emri bulunmadıkça haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz.

İşte, Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun 2 nci maddesindeki iletişimin dinlenmesi ve tespitine ilişkin hükümleri bu çerçeve içinde değerlendirmek gerekir. 2 nci maddenin birinci fıkrasında, bu kanunda öngörülen suçları işlemek veya bunlara iştirak yahut işlendikten sonra faillere, her ne suretle olursa olsun, yardım veya aracılık veya yataklık etme kuşkusu altında bulunan kimseler hakkında dinleme veya tespit tedbirine başvurulabilmesine olanak sağlanmaktadır.

İletişimin dinlenmesi veya tespiti, sadece telefon dinlenmesinden ibaret olmayıp, bu tedbirler, faks, bilgisayar gibi kablolu, kablosuz veya diğer elektromanyetik sistemlerle veya tek yönlü sistemlerle alınan veya iletilen sinyaller, yazılar, resimler, görüntü veya sesler veya diğer nitelikteki

bilgiler bakımından da söz konusu olabilmektedir. Böylece, 2 nci madde düzenlemesi, iletişimi sağlamak için, çağdaş teknolojinin ortaya koyduğu bütün araçları ve olanakları kapsayabilecek geniştir.

Bununla birlikte, iletişime girilerek tespit edilen hususların ilgisi olmayan üçüncü kişiler tarafından öğrenilmemesi için mühürlenmesi ve işlemin yetkililerce tutanağa bağlanması öngörülmüştür.

2 nci maddenin ikinci fıkrasında iletişimin dinlenmesine veya tespitine ilişkin kararların, ancak kuvvetli belirtilerin varlığı halinde verilebilmesi hükme bağlanmıştır. Bu koşul, bir temel hak ve özgürlüğe müdahale niteliğindeki bir tedbire ancak gereken durumlarda başvurulması bakımından önemli bir güvencedir.

Öte yandan, 2 nci maddenin üçüncü fıkrasında, iletişimin dinlenmesine veya tespitine karar verilirken, sözü edilen koşulun yanında, başka bir tedbirle failin belirlenmesi, ele geçirilmesi veya suç delillerinin elde edilmesinin mümkün olup olmadığının araştırılması da öngörülmüştür. Bu araştırma sonucunda dinleme veya tespite başvurmaksızın amaca ulaşılması olanağı bulunduğu anlaşıldığı takdirde, iletişimin dinlenmesine veya tespitine karar verilemeyeceği üçüncü fıkrada açıkça belirtilmiştir. Demek ki, failin belirlenmesi, ele geçirilmesi veya suç delillerinin elde edilmesi bakımından bu tedbire başvurmaktan başka çare kalmamış olması halinde, Ceza Usulü Hukukunda "ultima ratio" yani "son çare" olarak adlandırılan bu usule başvurulacaktır; bu da, temel hak ve hürriyetlerin korunması bakımından çok önemli bir güvencedir.

2 nci maddenin dördüncü fıkrası, resmî veya özel her türlü iletişim kuruluşlarının tuttukları iletişimin içeriği dışında kalan kayıtlar hakkında da sözü edilen hükümlerin uygulanmasına olanak vermektedir. Bu kayıtlara girilmesi de, ancak, açıklanan koşulların mevcut olması halinde söz konusu olabilecektir.

2 nci maddenin beşinci fıkrasında, iletişimin dinlenmesine veya tespitine, cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine, hâkim tarafından karar verilmesi öngörülmüştür. Bu, 4422 sayılı Kanunla getirilen istisnaî yetkilerin kullanılmasında amacın dışına çıkılmaması bakımından çok önemli bir güvencedir. Devlet güvenlik mahkemelerinde bu konudaki kararları vermeye yedek üye yetkili kılınmıştır; fakat, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, örneğin, bu tedbire başvurulmadığında suçla ilgili eser, iz, delil ve emarelerin kaybolabileceği hallerde, cumhuriyet savcısı da, dinleme veya tespit konularında yetkilidir; ancak, hâkim kararı olmaksızın yapılan bu gibi işlemlerin 24 saat içerisinde hâkim kararına bağlanması zorunludur. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde, alınan tedbir, cumhuriyet savcısı tarafından, derhal kaldırılır.

2 nci maddenin altıncı fıkrasında öngörülen çok önemli bir güvence de, dinleme veya tespit kararlarının en çok üç ay için verilebilmesidir. Hâkimin belirleyeceği bu süre, en çok iki defa, üçer aydan fazla olmamak üzere uzatılabilir.

2 nci maddenin yedinci fıkrasına göre, iletişimin dinlenmesi ve tespiti sırasında üç aylık süre henüz sona ermemiş olsa dahi, 4422 sayılı Kanunda öngörülen suçların işlendiğine ilişkin şüphe ortadan kalkarsa, alınan tedbir, cumhuriyet savcısı tarafından kaldırılır. Bu gibi hallerde, tedbir uygulaması sonucu elde edilen veriler, cumhuriyet savcısının denetimi altında, derhal ve engeç on gün içinde yok edilir; durum, bir tutanakla belirlenir.

2 nci maddenin son fıkrasına göre, cumhuriyet savcısı veya görevlendireceği kolluk mensubu, iletişim kurum ve kuruluşlarında görevli veya böyle bir hizmeti vermeye yetkili olanlardan, dinleme ve kayda alınma işlemlerinin yapılmasını ve bu amaçla, cihazların kurulmasını istediğinde, bu is-

teği, derhal yerine getirilir; işlemin başladığı ve bitirildiği tarih ve saat tutanakla saptanır. Bu hüküm, cumhuriyet savcısına veya kolluğa, gerektiğinde teknik yardım sağlanması amacıyla konulmuştur.

Bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, kanunun 2 nci maddesi, iletişimin dinlenmesine veya tespitine ilişkin hususları kapsamaktadır. Ancak, kanunda yer alan diğer tedbirlerden, gizli izleme, kayıt ve verilerin incelenmesi, gizli görevli kullanılması, hak ve alacaklara ilişkin tedbirler ile tanığın ve görevlilerin korunması hususundaki bütün işlemlerin de, kanunun 8 inci maddesi gereğince, 2 nci maddenin tespit ettiği esas ve usullere uyulmak suretiyle yürütülmesi esastır.

Ayrıca, kanunun 10 uncu maddesinde, bu kanun gereğince yürütülen işlemlerin ve hazırlık soruşturması sırasında alınan kararların gizli olduğu belirtilmiştir. Gizliliği ihlal edenler hakkında iki yıldan üç yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür. Her yetkide olduğu gibi, 4422 sayılı Kanunun verdiği yetkinin kullanılmasında da, kanunda belirtilen ölçüler içerisinde davranılması, hiçbir biçimde bu çerçevenin dışına çıkılmaması gerekir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4422 sayılı Kanunun uygulanmasıyla ilgili bazı istatistik bilgilerini sunmakta da yarar görüyorum. Kanunun yürürlüğe girdiği 1.8.1999 tarihinden bu yana, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca, İstanbul Emniyet Müdürlüğü ve jandarma tarafından telefon dinlenmesi talebiyle 991 başvuru yapılmış, bunlardan 963 başvuru mahkemece kabul edilmiş, 25 başvuru reddedilmiş, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet Başsavcılığınca karar verilen 3 tedbir de mahkemece onaylanmıştır.

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca 1999 yılında verilen dinleme veya tespit kararı sayısı 102, ret kararı sayısı 2; 2000 yılında verilen dinleme veya tespit kararı sayısı 421, ret kararı sayısı 14; 2001 yılında verilen dinleme veya tespit kararı sayısı 197, mahkemece verilen ret kararı sayısı 2, Cumhuriyet Başsavcılığınca verilen ret kararı sayısı ise 4 olarak belirlenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasadışı suç örgütü mensubu oldukları kuşkusuyla haklarında soruşturma başlatılan bazı kişilerle ilgili olarak, Jandarma Genel Komutanlığı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı tarafından gönderilen 9.11.2000 tarih ve 348416 sayılı yazıya dayanılarak; Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 10.11.2000 tarih ve 2000/476 T.Tak. sayılı yazıları ile 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca, gizli izleme kararı verilmesi talep edilmiştir.

Sözü edilen kişiler arasında İstanbul Milletvekili Sayın Cavit Kavak'ın da adı bulunmakta idi. Ankara 2 Numaralı Devlet Güvenlik Mahkemesi Yedek Hâkimliğince 10.11.2000 tarih ve 2000/628 D. İş. sayı ile haklarında soruşturma yürütülen kişilerin her türlü faaliyetlerinin teknik araçlarla gizli olarak gözetlenmesine ve izlenmesine karar verilmiştir. Bu karar, telefonların dinlenmesini kapsamamaktadır.

Ankara 2 Numaralı Devlet Güvenlik Mahkemesi Yedek Hâkimliğinin 10.11. 2000 tarihli kararında, bu şahısların uzun süredir takip edildiği, telefonlarının izlenip, dinlendiği ibaresi yer almakta ise de, bu ibare sayın milletvekiliyle ilgili olmayıp, tutuklanmış bulunan diğer bir sanığın telefonlarının dinlenmesi konusunda yedek hâkimlikçe daha önce verilmiş bulunan kararların uygulanmasına yöneliktir.

10.11.2000 tarihli karar verildiği sırada, Sayın Kavak'ın milletvekili kimliği bilenemediği için, durum daha sonra soruşturmayı yapan cumhuriyet savcısına sözlü olarak bildirilmiş, cumhuriyet savcısı tarafından da yapılan araştırma sonucunda, kararın sayın milletvekili açısından uygulan-

maması yönünde talimat verilmiştir. Ankara 2 Numaralı Devlet Güvenlik Mahkemesi Yedek Hâkimliğince Sayın Kavak'ın telefonlarının dinlenmesine dair verilmiş bir karar bulunmadığından, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki telefonların da dinlenmesi söz konusu değildir. Ayrıca, Sayın Kavak'ın milletvekilli kimliği anlaşıldığı andan itibaren, hakkında herhangi bir soruşturma işlemi yapılmamış, ev veya işyerindeki telefonları da, hâkimlik kararına dayanılarak hiçbir zaman dinlenilmemiştir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Gündemdışı son söz, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı münasebetiyle söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Yekta Açıkgöz'e aittir.

Buyurun Sayın Açıkgöz. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

3. – Samsun Milletvekili Yekta Açıkgöz'ün, Ulu Önder Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Ulusal Kurtuluş Savaşını başlatmak üzere Anadolu'ya adım atışının 82 nci yıldönümüne ilişkin gündemdışı konuşması ve Milli Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı

YEKTA AÇIKGÖZ (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Büyük Kurtarıcı Ulu Önder Atatürk'ün, Ulusal Kurtuluş Savaşını başlatmak üzere Anadolu'ya adımını attığı 19 Mayıs 1919 tarihinin seksenikinci yıldönümünde konuşmak üzere gündemdışı söz almış bulunmaktayım; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Dün, Malatya'da hayatını kaybeden askerlerimize Allah'tan rahmet, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, Mustafa Kemal Paşa, 19 Mayıs 1919'da İstanbul'da arkadaşlarıyla vedalaşıp ayrılmadan önce, gelecek için kafasında oluşturduğu düşünceleri şöyle anlatır: "Temel ilke, Türk Ulusunun onurlu ve saygın bir ulus olarak yaşamasıdır. Bu, ancak tam bağımsız olmakla sağlanabilir. Ne denli zengin ve gönenmiş olursa olsun, bağımsızlıktan yoksun bir ulus, uygar toplumlar karşısında uşak durumunda kalmaktan öteye gidemez."

Değerli milletvekilleri "19 Mayıs 1919; işte benim doğum günüm" diyen Büyük Önder Atatürk ve arkadaşlarının bize kazandırdığı bu Yüce Meclisin içinde olmaktan ve halkıma hizmet etmekten büyük gurur duyuyorum.

19 Mayıs 1919, yeni Türkiye Cumhuriyeti Devletinin müjdecisidir. Nitekim, dört yıl sonra bu gerçekleşir. Bu eserin korunmasını ve gelişmesini Türk gençliğine emanet ettiğini şöyle açıklar Ulu Önder: "Bugün ulaştığımız sonuç, yüzyıllardan beri çekilen ulusal yıkımların yarattığı uyanıklığın ve sevgili yurdun her köşesini sulayan kanların karşılığıdır cumhuriyet; onu Türk gençliğinin koruyuculuğuna bırakıyorum." Ulu Önder, gençliğin, devrim ve ilkelerine sahip çıkmasını ister.

Değerli arkadaşlar, tüm gerici ve karanlık emellerin engellemelerine rağmen, cumhuriyet ve ilkeleri dimdik ayaktadır ve ayakta kalmaya devam edecektir. 19 Mayıs 1919, ana toprak Anadolu'da yeni bir destan yaratan tarihtir; halkın, var olan egemenlik duygusunun harekete geçişidir; Türk Halkının, ümmet halinden yurttaş haline geçişinin tarihidir. Onun için, tekrar karanlıklara dönmek bu ulusa yakışmaz.

Yine, hepimizin bildiği gibi, Büyük Önder Mustafa Kemal Paşa, 16 Mayıs 1919'da Samsun'a gitmek üzere, İstanbul'dan Bandırma adlı eski bir vapurla yola çıktığında, O'nun en yakın arkadaşları Bahriye Nazırı Rauf Orbay, İsmet İnönü, Fethi Okyar, Kâzım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy, Fev-

zi Paşa, Cevat Paşa gibi önemli kişiler, Türk bağımsızlık savaşının geleceğini bir gece önce Şişli'de Ata'nın evinde yapılan bir toplantıda hissetmişlerdi.

17 Mayısta Sinop önlerine gelen Mustafa Kemal, Sinop Sancak Beyinden, Samsun'a güvenli bir yolun olup olmadığını sorarken, İzmir'in işgal edildiği ve hükümetin düştüğü haberini alır; bu olay, O'nu çok üzer. Bandırma Vapuru, Gerze ve Bafra kıyılarını takiben 19 Mayıs 1919 Pazartesi sabahı, Büyük Kurtarıcıyı taşıyan vapur Samsun'a çıkar. O'nu ilk karşılayan Kurmay Binbaşı Mahmut Ekrem Bey olmuştur. Savaşlardan yeni çıkmış, yorgun, umutsuz, çileli bir ulusu yeniden diriltmek, ayağa kaldırmak üzere, Atatürk'ün Samsun'dan Anadolu'ya ilk adımını atışı o sabah gerçekleşmiştir.

Bugün, Büyük Önderle birlikte Samsun'a çıkanlardan hayatta hiç biri kalmamıştır. Bunların başlıcaları; Refet Bele, Kâzım Dirik, Mehmet Arif Ayırıcı, Hüsrev Gerede, Kemal Doğan, İbrahim Tali Öngören, Refik Saydan, Cevat Abbas Gürer, Mümtaz Tünay, İsmail Hakkı Ede, Ali Şevket Öndersen, Mustafa Vasfi Susay, Hayati Bey, Abdullah Bey, Arif Hikmet, Muzaffer Erbay, Faik Bey ve Memduh Beylerdi.

Değerli arkadaşlarım, bu ulusal kahramanlarımızın, başta Ulu Önder Atatürk olmak üzere, hepsinin, aslına uygun olarak, Bandırma vapurunda mumya heykelleri mevcut olup, bu bayramda halkın ziyaretine açılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayınız efendim.

YEKTA AÇIKGÖZ (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

Konuşmamı, bir ozanımızın kısa bir şiiriyle bitirmek istiyorum:

"Mustafa Kemal'i anlamak yerinde saymak değil,

Mustafa Kemal'i anlamak göz boyamak değil

Mustafa Kemal'i anlamak aldatmak değil."

Değerli arkadaşlarım, 19 Mayıs 1919'un bize armağan ettiği bu Yüce Meclis, ne bir egemen sınıfın ne çıkarcıların ne de bir zümrenin Meclisidir. Bu Meclis, Yüce Türk Halkının ve ulusunun Meclisidir; ancak, ona hizmetkârlık eder.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Açıkgöz.

Zannediyorum, aynı konuda, Samsun Milletvekili Sayın Şenel Kapıcı görüşmek istiyorlar.

Çok kısa olmak üzere, buyurun efendim.

ŞENEL KAPICI (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce, Malatya İlimizde meydana gelen dünkü uçak kazasında, görev şehitlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine sabırlar diliyor; ulusumuzun başı sağ olsun diyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben de, ulusumuzun sonsuza dek sürecek olan özgürlüğümüzün güvencesi gençlerimizin Gençlik Haftasının 82 nci yılını kutluyorum.

19 Mayıs olarak, bu duygular ve düşünceler, kısa bir zamana sığacak kadar önemsiz değildir; ama, ben, bunları, fazla da zamanınızı almamak kaydıyla, kısaca şöyle özetlemeye çalışacağım.

Sayın milletvekilleri, Birinci Dünya Savaşından sonra Mondros Mütarekesiyle sınırları daraltılarak, siyasî, mülkî, askerî ve politik erkleri elinden alınan Osmanlı İmparatorluğu, 1914 yılında,

her yanı zincirlenmiş bir görüntü içerisindeydi. Gerek toplumun aydın kesimlerinde gerek asker kökenli yurttaşlarda gerekse sivil halkta direnme yönünde hareketlilik ve isteklilik varsa da, örgütsüz ve düzensiz, ne olduğu ve ne olacağı kestirilemeyen duyarlılıklar ses getirecek güçte ve yeterlilikte değildi.

Korku ve şaşkınlık halkı sindirmişken, Mustafa Kemal ve birkaç arkadaşı Anadolu'ya geçmeye çalışıyor, geçici bir dönem için Osmanlı hükümetinin ve padişahın desteği, limanları kontrol altında tutan İngiliz sömürge güçlerini etkisiz hale getirmek için oldukça önemliydi. Tam da bu çabalar sırasında Mustafa Kemal'e, Dokuzuncu Ordu Müfettişliği görevi tebliğ ediliyordu; Mustafa Kemal ve yakın arkadaşlarının beklediği fırsat ve zemin oluşturulmuştu; o dönem için Karadeniz'in en gelişmiş kenti olan Samsun'a gidilecekti.

Bandırma Vapuruyla zorlu bir yolculuk sonrası Samsun'a çıkan Mustafa Kemal ve 17 arkadaşı, Anadolu'ya geçişin ilk adımıyla, ulusal kurtuluş mücadelesini fiilen başlatmış bulunuyordu. Resmî görevi, Anadolu'da başlayan yer yer ayaklanmaları bastırmak, yerel direnişi kırmak iken, O, bu kıvılcımları büyük bir ateşe dönüştürmek için örgütlü eylemler başlatılması yönünde çalışmalara başladı. Bu tutumu, İngiliz hükümetinin gözünden kaçmadı; İstanbul'a yapılan baskıyla, Mustafa Kemal görevinden uzaklaştırılmak isteniyor, geriye çağrılıyordu. Onlar, bu kaygıyla hareket ederken, bir avuç yurtsever, Mustafa Kemal'in yüreğiyle bütünleşen özgürlük ve bağımsızlık hareketi içerisinde mücadeleye başlamıştı. Amasya Genelgesini Erzurum ve Sıvas Kongreleri izleyecekti.

"Misakımillî sınırları içerisinde vatan bir bütündür, parçalanamaz" tümcesi, Ulu Önderin, 19 Mayıs 1919'da Samsun Limanında kutsallaştırdığı Anadolu toprağının bütünlüğü için ne gerekirse yapılacağının andıyla hayata geçiriliyordu.

Sayın milletvekilleri, bu konuyla ilgili şimdi sizlere göstereceğim resimleri, o günlerin anısı olarak hazırlatan Samsun Valimiz Sayın Muammer Güler Beyin başarılı çalışmalarını da huzurlarınızda kutluyorum. Şu anda, Samsun'da, Mustafa Kemal Atatürk ve 17 arkadaşının balmumu heykelleri ve Samsun'a Bandırma Vapuruyla gelişiyle ilgili Millî Mücadeleyi Tanıtma Projesinin, büyük bir çevre düzenlemesiyle hazırlıkları sürdürülüyor. Bitiş aşamasına getirilen projenin, tahminen, 29 Ekim 2001'de Cumhuriyet Bayramı kutlamalarında açılışı yapılacaktır. İlgili bakanlıklardaki fonlardan da yeterli desteğin sağlanması tabiî ki gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, büyük maddî ve manevî olanaksızlıklar içerisinde, yalnızca halkının bağımsızlık ve onur savaşının gücüyle, inanan tüm insanları çevresinde toplayan Mustafa Kemal, Samsun'da yaktığı ateşi, ülkenin her yerine ulaştırabilen askerî dehalardan biridir. 82 nci yılında yeni bir 19 Mayıs Gençlik Haftası kutlanırken, Mustafa Kemal Atatürk'ün Onuncu Yıl Nutku'nda söylediği "Yurttaşlarımız, az zamanda çok büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyetidir" sözlerini unutmamalıyız.

Genç kuşağa emanet ettiği bağımsızlık meşalesinin sönmeyecek ateşi, bugün bir kez daha yüreklerimizde yanmaktadır. Her genç insanımızı, gerektiği zaman kanının son damlasına kadar vatanını savunacak birer Mustafa Kemal olarak görmekteyiz.

"19 Mayıs 1919 Samsun, işte benim doğum tarihim" diyen Mustafa Kemal Atatürkümüzü, bir defa daha saygıyla anıyoruz. 19 Mayıs Cumartesi günü büyük bir coşkuyla kutlayacağımız Gençlik Haftası kutlu olsun diyor; bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kapıcı.

Sayın milletvekilleri, Sayın Açıkgöz'ün konuşmalarına Sayın Millî Eğitim Bakanımız cevap verecekler.

Buyurun Sayın Bakanım. (Alkışlar)

Süreniz 20 dakika efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) - Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; aslında, bu tip konuşmalara cevap değil katkıda bulunmak dileğiyle söz alıyoruz. O nedenle, cevap verme şeklinde İçtüzükte yer alan hükmün, herhalde, bu konuda bakanın açıklamaları şeklinde düzeltilmesinde, ileride, fayda olacaktır.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; ben de, dün, bütün halkımızı üzüntüye gark eden, bir uçak kazasında yitirdiğimiz, şehit olan askerlerimizi rahmetle anıyor, geride kalanlarına ve Yüce Türk Milletine sabırlar diliyorum.

Sayın milletvekilleri, 19 Mayıs 1919, Türk Milletinin özgürlük, bağımsızlık ve çağdaşlaşma mücadelesinde ilk adımın atıldığı gündür. 19 Mayıs 1919, Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'da yaktığı kurtuluş meşalesinin ilden ile, elden ele bayrak gibi taşınmaya başlandığı, ulusça karanlıktan aydınlığa uzandığı gündür.

19 Mayıs, her yanından kuşatılmış, yoksulluk ve karanlık içinde kalmış, bağımsızlığı elinden alınmış, vatanı parçalanmak üzere olan bir ulusun yeniden doğuşunun ve şahlanışının yıldönümüdür. Bu mutlu günün 82 nci yıldönümünü kutlayacağız iki gün sonra. İşte, bugün de, Atatürk'ün ilke ve devrimlerine gönülden bağlı kalmanın ve cumhuriyetimizi koruyup yüceltmenin onuruyla, yine heyecan, yine gurur ve coşkuyla kutluyoruz. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı ulusumuza kutlu olsun.

Yüce Atatürk, büyük eseri Nutuk'ta, Samsun'a çıktığı gün ülkemizin genel durumunu çarpıcı şekilde anlatmıştır. Birinci Dünya Savaşı sonrasıydı, Osmanlı ordusu her yanda ağır yenilgiler almış, koşulları ağır ateşkes anlaşması imzalanmıştı. Ulusumuz yorgun ve yoksul düşmüştü. Ordunun elinden silah ve cephanesi alınmış, yurdumuzun dört bir yanı işgal altındaydı. Padişah ve yönetim hainlik içindeydi. Kurtuluşu, kimi devletlerin koruyuculuğunda ya da güdümünde görenler vardı. Halifeyi ve padişahı kurtarmadan, kurtuluşun olamayacağına inanılıyordu; ama, böylesine karanlık bir tablo karşısında, Atatürk şöyle diyordu: "Bu durum karşısında bir tek karar vardır; o da ulus egemenliğine dayanan, kayıtsız, koşulsuz, bağımsız yeni bir Türk Devleti kurmak. Temel ilke, Türk ulusunun onurlu ve şerefli bir ulus olarak yaşamasıdır. Bu, ancak tam bağımsız olmakla sağlanabilir. Öyleyse, ya bağımsızlık ya ölüm."

1919'un karanlık tablosu, Atatürk'ün ulusuna güveniyle aydınlığa dönüşmüştür. Vatanımızı bölüp parçalamaya çalışanlar, asla unutamayacakları dersler almışlardır. Başka devletlerin güdümünü isteyenler de en büyük utancı yaşamışlardır. Özgürlük ve bağımsızlık mücadelemiz ve ardından genç Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşu, gerçekleştirilen devrimler ve büyük atılımlar tüm dünyaya örnek olmuştur. Bağımsızlık ve çağdaşlaşma mücadelesi veren uluslar, Atatürk ve onun yarattığı yeni Türkiye Cumhuriyetini örnek almışlardır.

Atatürk, gençliğe seslenişinde, birinci görevimizin, bağımsızlığımızı ve cumhuriyetimizi sonsuza kadar korumak ve savunmak olduğunu söylemiştir. Her zamanki uzak görüşlülüğüyle, vatanımıza ve cumhuriyetimize, içeriden ve dışarıdan düşmanların karanlık emellerinin sürebileceğine dikkati çekmiştir.

Bugün, bazı karanlık güçlerin, ülkemizin bölünmez bütünlüğüne, cumhuriyetimize, Atatürk ilke ve devrimlerine, demokratik, laik ve çağdaş hukuk devletimize karşı giriştikleri saldırıların, Türk gençliğini ve milletimizi hiçbir zaman yıldırmayacağını biliyor ve buna yürekten inanıyoruz.

Türk gençliği, Atatürk'ten aldığı güç ve inançla, O'nun kendilerine emanet ettiği Türkiye Cumhuriyetini sonsuza kadar koruyup yüceltecek bilince ve olgunluğa sahiptir. Bu bilinci oluşturan en önemli kaynak ise eğitim, bilim ve akıldır.

Her alanda hızla değişim ve gelişmelerin yaşandığı, zamanla yarışıldığı günümüzde daha bilgili, daha donanımlı olmamız gerekiyor. Bilgi çağında geri kalmamak, daima önde koşmak, çalışmak, üretmek, kendimizi ve ülkemizi geliştirmek zorundayız. Bizler de, Millî Eğitim Bakanlığı olarak, 2000'li yıllarda, ülkemizin yönetimini üslenecek gençlerimizi, çağın gereklerine ve toplumumuzun ihtiyaçlarına göre yetiştirmek için var gücümüzle çalışıyoruz.

Bu inançla, birlik ve bütünlüğümüzü sonsuza kadar yaşatacak sevgili gençlerimizin ve ulusumuzun 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramını kutluyor, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Millî Eğitim Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Sayın Uzunkaya söz istemişler; aynı konuda mı efendim?..

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Evet efendim.

BAŞKAN - Çok kısa olmak kaydıyla, buyurun efendim.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; değerli konuşmacılarımız ve Saygıdeğer Bakanımızın da işaret ettikleri gibi, ulusça, Gençlik Haftasında, 19 Mayıs 1919'u yeniden hatırlama fırsatını bulduk ve 82 nci yılını idrak ediyoruz. 82 yıl önce bağımsızlık mücadelemizin meşalesinin tutuşturulduğu il olan Samsun'un, dolayısıyla bu tarihî günün, millet hayatımızda önemini hepimiz müdrik ve Yüce Parlamentonun da bu saygınlığı her şeyin üstünde tuttuğuna inanıyoruz.

Bağımsız bir ülkenin var olmasının başlangıç tarihi 19 Mayıs 1919'dur ve dolayısıyla bu bayram gençliğimize armağan edilmiştir. Benim esasen burada üzerinde durmak istediğim husus, böyle güzel bir günü bir hafta içinde kutlarken, Sayın Millî Eğitim Bakanımızın ve Gençlik ve Spordan sorumlu Devlet Bakanlığımızın müşterekliğinde, böyle bir haftada, Türk gençliğinin, başta eğitim olmak üzere, içinde bulunduğu sorun ve sıkıntılar, iş ve işsizlik açısından karşılaşılan problemler, gençlik derken çıraklık eğitimi veya bilfiil içinde bulunanların karşılaştığı sorunlar, son günlerde ve haftalarda televizyonlarda da paylaşılan yurtdışına ciddî anlamda genç beyin göçünün hızlandırılması karşısında bakanlığımız ve kurumlarımızın tutum ve yeniden değerlendirme çalışmalarının yapılması ve hiç olmazsa Parlamento içinden vücut bulmuş değerli hükümetimizin bir Bakanlar Kurulu toplantısını da 19 Mayıs vesilesiyle Samsun'da yapmak suretiyle, Samsun'un da millî mücadeledeki önemini göz önünde bulundurarak, mahallen, sorunlarını, lütfen Mustafa Kemal'e duydukları saygıyı da nazarı itibara alarak Samsun'un sorunların, böyle bir hafta içerisinde eğitim ve ekonomi başta olmak üzere bütün sorunlarını ele alabilecek bir kabine toplantısının orada da yapılmasının uygun olacağı kanaatindeyim; çünkü, Sayın Millî Eğitim Bakanımız da Sayın Adalet Bakanımız da esasen Samsunludurlar ve bugün ikisinin de burada konuşmalarını dinlemiş olmanın ayrı bir zevkini yaşadık. Dolayısıyla, böyle bir konuda öncülük yaparlar ve gençlik ve spordan sorumlu Devlet Bakanımız da gençlik sorunlarını ele alırlarsa fevkalade güzel olur. Nitekim, 25 Mayısta Havza'ya geçen Mustafa Kemal, takribî 20 gün kadar Havza'da kalmıştır; Havza'nın millî mücadeledeki önemini de vurgulamak lazım, bunun üzerine de yeteri kadar eğilindiği kanaatinde değilim.

Bunların gündeme taşınması temennilerimle, ben de, bu gençlik haftasında, genç yaşında ebediyete göçen kahraman askerlerimizi, şehitlerimizi burada rahmetle yâd ediyor, millet olarak,

bütün milletimize, Genelkurmaya ve bütün camiaya başsağlığı diliyor, millî mücadelenin meşalesi olan bu büyük günümüzü millet olarak kutlamanın kıvancıyla Heyete saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'ya teşekkür ediyorum.

Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşları vardır.

Sunuşlara başlamadan evvel, Divan Kâtibinin sunuşları oturarak yapmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, soru önergesinin geri alınmasına dair bir önerge vardır, okutuyorum:

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – Bursa Milletvekili Teoman Özalp'in (6/1342) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/370)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 548 inci sırasında yer alan (6/1342) esas numaralı sözlü önergeme yazılı cevap verildiği için geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16.5.2001

Teoman Özalp

Bursa

BAŞKAN - Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Bir Meclis araştırması önergesi vardır; okutuyorum:

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 20 arkadaşının, bor madenleri konusunda bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/198)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Stratejik bir madde olan bor madenleri, ülkemizin en değerli yeraltı zenginliğidir. Sanayiin tuzu olarak adlandırılan bor, 400'e yakın sanayi ürününde kullanılan bir elementtir.

Ülkemizin ekonomik kalkınmasına, sosyal ve siyasal açılımına çok önemli katkı sağlayacak olan bu millî serveti milletimizin hizmetine sunmak, neler yapılması gerektiğini tespit etmek ve gerekli önlemleri almak için, Anayasanın 98, TBMM İçtüzüğünün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılması hususunda gereğinin yapılmasını arz ederiz.

1. Mahmut Göksu (Adıyaman)
2. Yasin Hatiboğlu (Çorum)
3. Teoman Rıza Güneri (Konya)
4. Akif Gülle (Amasya)
5. Tevhit Karakaya (Erzincan)
6. Musa Demirci (Sıvas)
7. Ahmet Sünnetçioğlu (Bursa)

8. Temel Karamollaoğlu (Sıvas)
9. Ahmet Cemil Tunç (Elazığ)
10. Şükrü Ünal (Osmaniye)
11. Hüseyin Kansu (İstanbul)
12. Alaattin Sever Aydın (Batman)
13. Sacit Günbey (Diyarbakır)
14. İrfan Gündüz (İstanbul)
15. Faruk Çelik (Bursa)
16. Mehmet Bekâroğlu (Rize)
17. Hüsamettin Korkutata (Bingöl)
18. Ali Gören (Adana)
19. Hüseyin Karagöz (Çankırı)
20. Ali Sezal (Kahramanmaraş)
21. M. Zeki Çelik (Ankara)

Gerekçe :

Stratejik bir madde olan bor madenleri, yeraltından çıkarıldığı andan itibaren, gerek ham gerekse rafine olarak, yaygın kullanım alanına sahip, katmadeğeri yüksek endüstriyel bir hammaddedir. Karbon kadar güçlü, sürtünmeyi, aşınmayı ve yanmayı geciktirmeye karşı çok yüksek performanslıdır. Dünyanın uzay çağı, elektronik ve bilgi çağını yaşamasında en yüksek katkı sağlayan hammaddelerin başında gelmektedir. Sanayiin tuzu olarak adlandırılan bor, 2 300 derecede ergimesi yangın geciktirici olarak, uzay mekiğinden inşaatlara kadar pek çok alanda kullanılma özelliğine sahiptir.

Dünya bor rezervinin yüzde 70'i ülkemizde bulunmaktadır. Kalan rezervin büyük bölümüyse, ABD, Çin ve Rusya'dadır. Maden ihracatımızın yarısından fazlası bor madenidir.

Buna rağmen, dünya üretiminin yaklaşık yüzde 30 kadarı Türkiye'de yapılıyor. Öte yandan, daha az rezerve sahip ABD'de ise, dünya üretiminin yüzde 39'u yapılmaktadır. Yine, ABD, bor satışında, Türkiye'nin elde ettiğinin 3 katı bir gelir sağlıyor. Sebebi ise, Türkiye'de kapasite düşüklüğü ile uluslararası pazarlama ve dağıtım ağının yetersizliğidir.

Bor madeni, ülkemize gözardı edilmeyecek boyutta gelir sağlayan bir madendir. Ortadoğu ülkeleri için petrol, Rusya için doğalgaz ne ifade ediyorsa, bor da Türkiye için aynı anlama gelmektedir.

Türkiye'de 2,5 milyar ton bor bulunmakta olup, bunun bugünkü değeri 1 trilyon dolardır. Ekonomik krizden çıkamayan ülkemizin kurtuluşu bor madenlerindedir.

Dikkat edilmesi gereken, ülkemizin millî gelirinin artırılmasında büyük katkı sağlayacak bor madenlerimizin, uluslararası firmaların baskısıyla yok pahasına özelleştirilmesini önlemektir. Eğer bu millî servetimizi iyi değerlendirebilirsek insanımızın refah seviyesi artacaktır. Zaten bu konuyla ilgilenen bilim adamları da bor=refah demektedirler.

Bir daha yerine koyamayacağımız bu yeraltı kaynağı, Türkiye'nin coğrafî konumu kadar stratejiktir. Borun neden stratejik olduğunu anlamak için kullanım alanlarına bakmak yeterlidir. İşte bunlardan bir kaçı:

Askerî piroteknik, nükleer silahlar, nükleer yakıt, nükleer güç reaktörlerinde muhafaza, havacılık için kompozitler, fotoğrafçılık kimyasalları, deterjan ve beyazlatıcılar, temizlik malzemeleri, kâğıt hamurunu beyazlaştırma, metal yüzeylerin temizlenmesi, yangın geciktiriciler, antiseptikler, cam, sır, seramik, porselen, emaye, tekstil, ziraî ilaçlama... Bunlar borun kullanım alanlarının bazılarıdır.

400'e yakın sanayi ürününde kullanılan bor, bilgisayar teknolojisinde de giderek daha çok kullanılmaktadır. Teknolojinin genel yönelimi bor kullanımını artıracak şekildedir.

Sonuç olarak;

Bor madeni, ülkemizi, uluslararası alanda, yalnızca ekonomik değil, siyasî olarak da güçlü kılan bir madendir.

Bor madeninin özelleştirilmesi demek;

Türkiye'nin dünya bor pazarındaki rekabet gücünü tamamen yitirmesi demektir.

Dışticaret açığı her geçen gün büyüyen Türkiye'nin, milyarlarca dolarlık ihracat gelirinden mahrum olması demektir.

Sadece ekonomik değil, sosyal ve siyasal açıdan da ülkemizin geleceği için son derece önem arz eden bu millî servetimize, hepimizin kafa yorup, kimseye peşkeş çekmeden milletimizin refahına sunmanın yollarını bulmak her yurtseverin görevidir.

İşte bu araştırma önergesi, TBMM'nin bu çalışmalara öncülük ederek, geleceğimiz olan bor üzerinde oynanan oyunları bozmak, bu millî kaynağımızı milletimizin hizmetine sunmak için neler yapılması gerektiğini tespit ederek gerekli önlemleri almak için verilmiştir.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Önce, yarım kalan işlerden başlıyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – İzmir Milletvekili Rıfat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali Ilıksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527)

BAŞKAN - İçtüzük teklifinin görüşülmeyen maddeleriyle ilgili komisyon raporu Başkanlığa verilmediğinden, İçtüzük teklifinin müzakerelerini erteliyoruz.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili tasarının müzakeresine başlayacağız.

2. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurt Dışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433)

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Müzakereler ertelenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 624 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili tasarının müzakerelerine başlayacağız.

3. – Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 624 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Fazilet Partisi Grup Başkanvekili Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 7 Arkadaşının; Anavatan Partisi Grup Başkanvekilleri Bartın Milletvekili Zeki Çakan, Denizli Milletvekili Beyhan Aslan, Eskişehir Milletvekili İ. Yaşar Dedelek ile Antalya Milletvekili Cengiz Aydoğan'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri, Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/757, 2/603, 2/605) (S. Sayısı : 592)

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Müzakereler ertelenmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili tasarının müzakeresine başlayacağız.

4. – Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı; Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve Üç Arkadaşının Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666)

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Müzakereler ertelenmiştir.

Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili tasarının müzakerelerine başlayacağız.

5. – Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675)

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Müzakereler ertelenmiştir.

Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili tasarının müzakerelerine başlayacağız.

6. – Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676)

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Müzakereler ertelenmiştir.

Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısının müzakeresine başlayacağız.

7.- Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre Komisyonları Raporları (1/393) (S. Sayısı : 89)

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Müzakereler ertelenmiştir.

Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporunun müzakerelerine başlıyoruz.

8. – Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/851) (S. Sayısı : 669) (1)

BAŞKAN - Komisyon?.. Yerinde.

Hükümet?.. Yerinde.

Sayın milletvekilleri, komisyon raporu 669 sıra sayısıyla bastırılarak dağıtılmıştır.

Şimdi, tasarının tümünün müzakerelerine başlıyoruz.

İlk sözün sahibi, Fazilet Partisi Gruba adına, Rize Milletvekili Sayın Mehmet Bekâroğlu'dur.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

FP GRUBU ADINA MEHMET BEKÂROĞLU (Rize) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 669 sıra sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Yasa Tasarısı üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına konuşmak üzere söz aldım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dün meydana gelen elim kazada kaybetmiş olduğumuz askerlerimizi rahmetle anıyorum, Silahlı Kuvvetlere ve Türk Milletine başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, geçen hafta, yine cezaevleriyle ilgili bir yasa tasarısı müzakere edilirken, bir arkadaşımız, burada yapmış olduğu konuşmada "bazıları buraya gelip, cezaevlerinde ölüm orucu tutanların haklarını savunuyorlar; ama, şehitlerin haklarını savunmuyorlar" diye bir cümle kullandı. Bu cümle, son derece yanlış bir cümle. Artık, anlaşılmalı ki, bu memlekette, bu ülkede, bazı konular üzerinde siyaset yapılmamalı. Bu konulardan en başta gelen de şahadettir, şehitlerdir.

Değerli milletvekilleri, bir süreden beri, cezaevleriyle ilgili bir seri düzenlemeler yapıyoruz, yasalar çıkarıyoruz. Burada, temel amaç, bu yasaların gerekçelerinde de belirtildiği gibi, cezaevlerindeki işleyişi düzenlemek, cezaevlerinde, mevcut Anayasaya, yasalara uygun şartlar oluştur-

(1) 669 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

mak, ayrıca, imza koymuş olduğumuz uluslararası belgelere uygunluğu temin etmek amacıyla bu yasaları burada konuşuyoruz, tartışıyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi görüşmekte olduğumuz ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarıyla ilgili yasa tasarısıyla, cezaevlerinde mevcut yönetimin dışında, yani, cezaevi savcısı, cezaevi müdürü, müdür yardımcıları, yöneticilerin dışında, dün çıkarılan yasayla, bildiğiniz gibi, infaz hâkimliği kurulmuş, şimdi de, kimlerden oluşacağı tartışılabilir; ama, ayrı bir denetim müessesesi getirilmektedir. Prensip olarak, bu izleme kurulları, olumlu bir adım olarak değerlendirilebilir.

Gerçekten, bu yasaların gerekçelerinde belirtildiği gibi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Türkiye Cumhuriyetinin altına imza koymuş olduğu yasalarda, kimseye işkence ve eziyet edilemeyeceği; kimseye, insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir ceza ve muamele yapılamayacağı; yine, değişik sebeplerden dolayı özgürlüklerinden yoksun bırakılan insanlara, insanca ve doğuştan sahip olduğu onuruna saygı gösterilmesi gerektiği, gerekçe olarak ortaya konuluyor.

Öyle anlaşılıyor ki, yapmış olduğumuz bu düzenlemeler, aslında, bugüne kadar, bu konularla ilgili, Türkiye'nin, Adalet Bakanlığının sorunlarının bulunduğunun da, bir şekilde kabul edilmesidir. Tabiî, bu kabul edilme, aslında -çok olumsuz anlamda söylemiyorum- bir itiraftır, sorunlarımız var, sıkıntılarımız var, cezaevlerinde, gerçekten, insan onurunu zedeleyecek durumlar, şartlar ve müdahaleler var; biz, bunları söyleyeceğiz demek; aslında, güzeldir bu itiraf.

Değerli milletvekilleri, yapmış olduğumuz bu düzenlemelerle, cezaevlerinde reform yaptığımızı iddia ediyoruz. Sayın Bakan, her vesileyle, bu konuda, Türk cezaevlerinde reform yapıldığını söylüyor. Aslında yapılan bu düzenlemelerin bir kısmı, gerçekten, reform niteliğindedir; ancak, cezaevlerinde mevcut olan tutuklu ve hükümlülerin durumu göz önüne alındığında, yine, Sayın Bakanın, komisyonda, yasa tasarıları görüşülürken vermiş olduğu rakamlara bakıldığında, şu anda cezaevlerinde 57 000 civarında tutuklu ve hükümlü var; bunlardan, sadece, 9 000 civarındakiler terör nitelikli tutuklu ve hükümlüdür ve yapılan bu düzenlemelerin hemen hemen tamamı (F) tipi diye bildiğimiz, bu terör nitelikli tutuklu ve hükümlüleri koyacağımız cezaevleriyle ilgilidir.

Beklenirdi ki, bu sorunların; yani, cezaevleriyle ilgili hak ihlallerinin çok daha fazla yaşanmış olduğu diğer "adî" dediğimiz tutuklu ve hükümlüler için de düzenlemeler yapılsaydı. Herkes biliyor ki, herkesin bilmesinin ötesinde, artık, devletin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin oluşturduğu komisyonların düzenleyip yayımlamış olduğu raporlarda da belirtildiği gibi, Türk cezaevlerinde, gerçekten, son derece içler acısı bir manzara var.

Sayın Bakanımız çok iyi bileceklerdir, biz, cezaevleriyle ilgili olarak kurulan araştırma komisyonu üyeleri olarak yaptığımız bir çalışmada, Bayrampaşa Cezaevinde "karantina" denilen bir koğuşa girdik. Karantina dediğimiz yer 150 metrekarelik bir koğuştu ve burada tam 230 kişi kalıyordu. İnsanlar, yatarken nöbetleşe yatıyorlardı; nerede biliyor musunuz; betonların üzerine serilmiş hasırlarda nöbetleşe yatıyorlardı. Sabahları 230 kişi uyanıyordu ve ihtiyaçlarını karşılamak için tek bir tuvaletin önünde sıraya giriyorlardı. İşte, cezaevlerinde böyle bir manzara var.

Değerli arkadaşlarım, isterdik ki, bu reformlar adlî tutuklu ve hükümlüler için başlasın ve önce Bayrampaşa Cezaevindeki karantina gibi koğuşlarda başlasın; Sayın Bakanım diyecek ki, bu tespitinizden sonra, ben, karantina koğuşunu düzelttim; ama, Türkiye'de, onlarca, yüzlerce karantina koğuşları var, bunu da unutmamak gerekir.

Değerli arkadaşlarım, aslında, cezaevleriyle ilgili düzenlemelere başlamadan evvel, Türkiye'de gerçek sorunun Terörle Mücadele Yasasında olduğunu bilmemiz gerekir. Terörle Mücadele Yasası,

belli ceza kanunlarına göre ceza alan insanlar için sadece özel yargılama değil, özel infaz getiren bir düzenlemedir ve bu düzenleme, gerçekten, Anayasanın eşitlik ilkesini zedelediği gibi, Ceza Yasası sistematiğini de bozuyor, içini boşaltıyor ve ceza hukukunun evrensel ilkelerini zedeliyor. Asıl yapılacak olan iş, Terörle Mücadele Yasasının yeniden ele alınması ve terörün yeniden tanımlanmasıdır. Bu şekilde, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamındaki suçlar bu yasadan çıkarılmalı, daha sonra da, esasında, düşünce ve ifade, suç olmaktan çıkarılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bu tasarılar gündeme geldiğine göre, bugün, bu tasarıları burada müzakere ettiğimize göre, Bakanlık, iki konuda, yapılan itirazı kabul ediyor demektir. Önce, Terörle Mücadele Kanununun 16 ncı maddesini getirdiler. 16 ncı madde, bildiğiniz gibi, terör nitelikli tutuklu ve hükümlüler için tecridi öngören, yani, birbirleriyle görüşmesini yasaklayan bir madde idi. Yapmış olduğumuz değişikliklerle, koşullu olarak, bu tecridi ortadan kaldırdık; yani (F) tipi cezaevlerinde mevcut olan ortak kullanım alanlarını koşullu bir şekilde açmış olduk. Şimdi ise, dün infaz hâkimliği, bugün de izleme kurullarıyla ilgili bir yasa çıkarıyoruz.

Değerli milletvekilleri, cezaevlerinde yapmış olduğumuz araştırmalarda, incelemelerde, şu anda cezaevlerinde eylem yapan tutuklu ve hükümlülerin (F) tipi cezaevleriyle ilgili, iki temel itirazı vardı. Bunlardan biri tecritti, tecrit koşullarının kaldırılması; diğeri ise, can güvenliklerinin olmadığı... 50 kişilik, 80 kişilik koğuşlarda kendilerine kötü muamele yapıldığı, işkence yapıldığı, dolayısıyla, 1 kişilik ve 3 kişilik koğuşlarda işkence ve kötü muamele konusunda çok daha zayıf olacaklarını iddia ediyorlardı; yani, kendi bedenlerine yöneltilecek birtakım yanlış davranışlardan endişeleri vardı. Şimdi, izleme kurulları oluşturmakla, bu endişenin, devlet tarafından, dolayısıyla, Bakan tarafından da paylaşıldığı anlaşılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu endişeyi yabana atmamak durumundayız. Gerçekten, cezaevlerinde, şu anda sadece siyasî tutuklu ve hükümlüler için değil, terör nitelikli tutuklu ve hükümlüler için değil, tüm tutuklu ve hükümlüler için, bu konularda, hak ihlalleri konusunda, kötü muamele konusunda çok ciddî sorunlar mevcuttur.

Bir defa, biz, cezaevlerimizde ne kadar çağdaş düzenleme yaparsak yapalım, cezaevi şartlarını, maddî şartlarını ne kadar iyi düzenlersek düzenleyelim; bu konudaki mevzuatı ne kadar iyi hale getirirsek getirelim, eğer, şu anda mevcut olan zihniyet; yani, zindancı zihniyet ortadan kaldırılmazsa, bu konuda eğitimle iyileştirmeler yapılmazsa, bu hak ihlallerini önleyemeyiz.

Cezaevlerinde kötü muameleyle ilgili her gün yaşanan birkaç tane örnek vereyim size değerli arkadaşlarım. Cezaevinde, diyelim ki, bir rahatsızlığınız var, revire çıkacaksınız; burada 5-6 tane demir kapıyı geçip revire götürecekler sizi. Bir kapıda arama yapıyorlar, yönetmelik böyle; diğer kapıya geliyorsunuz, bu kapıdan 5-6 metre uzaklıktaki bir kapıda tekrar aranıyorsunuz. Tutuklu ve hükümlü soruyor: "Niye beni arıyorsunuz, biraz evvel beni aradınız, oradan buraya da birlikte geldik ve bir şey yapmadığımı, üzerime bu arada bir şey almayacağımı da biliyorsunuz, niye beni arıyorsunuz" dediğinde "yönetmelik böyle, gelenek böyle" deniliyor.

Şu anda (F) tipi cezaevlerinde, yönetmelik gereği, sabah akşam sayım yapılıyor. Mazgaldan baktığı zaman hücrenin içerisindeki insanı görüyor; ama, görevli infaz koruma memuru diyor ki "ayağa kalkacaksın, esas duruşa geçeceksin." Niçin; bu sayımın amacı, tutuklunun orada olup olmadığını tespit etmek değil mi?.. Ama, iş böyle değil: Orada çalışan insanlarımız, bir defa, tutuklanıp, teslim alınıp cezaevine konulan insanın her gün tekrar tekrar tutuklanması gerektiği, her an tekrar tekrar teslim alınması gerektiği gibi bir düşünceye sahip. Bu düşünceyi değiştirmeden, yapacağımız bu düzenlemelerin çok büyük faydası olacağını sanmıyorum.

Yine, aramalarda, hiç gerek yokken, şu anda, cezaevlerinde koğuşlara giriliyor, her taraf dağıtılıyor ve çıkılıyor, özellikle yapılıyor bu. Niye; yine aynı manzara; her gün tekrar tekrar teslim alma... Hatırlar mısınız değerli arkadaşlarım, geçen sene, bir cezaevine operasyon yapılmış ve orada bulunan tutuklular alınmış, başka cezaevine götürülmüştü. Yara bere içindeydiler, devlet güvenlik mensupları, onların ranzadan düştüğünü; bu yaraları, ranzadan düşme dolayısıyla aldıklarını söylemişti. Onu geçiyorum; ama, vahim bir şey var, sadece cezaevi çalışanları değil, toplumun da olaya nasıl baktığını gösteren vahim bir şey var; o da şudur: Çok büyük gazetelerden birinde "filan örgütün lideri filan teslim alındı" diyordu. Değerli arkadaşlarım, devlet, kendi cezaevindeki insanı nasıl teslim alır? Durum bu. Niye bu örnekleri veriyorum; bu zihniyeti değiştirmeden, bu konuyla ilgili yapılacak çok fazla şeyler yoktur.

Değerli arkadaşlarım, gerçekten, sivil bir izleme komitesine ihtiyaç vardır. Ne yaparsanız yapın, kim ne derse desin, Türkiye cezaevlerinde, karakollarında her gün işkence iddiaları mevcuttur. Öyle, söylendiği gibi, devlet yetkililerinin, sayın bakanların söylediği gibi, işkence, Türkiye'de münferit olaylar değildir, sistemlidir. Değerli arkadaşlarım, bizim "karakolda doğru söyler, mahkemede şaşar" diye bir türkümüz var, bunun altında yatan şey, gerçekten, bu işin, neredeyse, gelenek haline, kötü muamelenin, cezaevinde kötü muamelenin, bir gelenek haline geldiğini gösteren bir sözdür. Dolayısıyla, bu izleme komitelerinin kurulması, gerçekten, bir ihtiyaçtır.

Kimse, işkence yoktur diye iddia etmesin değerli arkadaşlarım. Geçen sene, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun yapmış olduğu çalışmalar sonucu, ciltlerle işkence raporları yayınlandı değerli arkadaşlarım; ama, sayın bakanlar, devlet yetkilileri, bu raporlarla ilgili, şimdiye kadar, çok ciddî bir şey yapmamışlardır. Sayın Bakan, bu milletin seçtiği, bu Meclisin çıkarmış olduğu bir Bakandır, yürütmededir; dolayısıyla, bu Meclisin İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun yazmış olduğu bu raporu, ciddiye alıp, gereğini yapmalıydı; bunu beklerdik.

Değerli arkadaşlarım, şu anda, üzerinde konuşmakta olduğumuz izleme kurulları oluşturulmasıyla ilgili yasa tasarısının gerekçesine katılıyoruz; böyle bir yasaya ihtiyaç var; ama, bu yasa tasarısında çok ciddî iki tane problem var. Bunlardan bir tanesi, bu kurulların nasıl oluşacağı. 5 inci madde, bu kurulların nasıl oluşacağını öngörüyor. Bu kurullar, yine, devlet tarafından oluşturuluyor. Devlet tarafından derken, adlî yargı, adalet komisyonu tarafından seçilecek; nitelikleri sayılanlar arasından, bu adalet komisyonu tarafından seçilecek.

Aynı yasanın başka bir maddesine göre, bu insanlar memur niteliğindedir; çünkü, kendilerine karşı işlenilen suçlar, aynen memurlar gibi işlem görecek, kendileri bir suç işledikleri zaman, yine, memurlar gibi işlem görecekler.

Yine, bu kurul, yapmış olduğu çalışmalarla ilgili hiç açıklama yapamayacak. Açıklama için "İzleme kurulu üyeleri, görevleri sırasında edindikleri bilgileri ve düzenlenen raporları, yetkili mercilerin izni olmaksızın açıklayamazlar" deniliyor. Bu insanlar tamamen devlet memuru. Her ne kadar, şu özellikleri bulunan insanlardan... Sayın Bakanın göndermiş olduğu teklifte "tercihen emeklilerden" deniliyordu; ama, komisyon "tercihen emekliler" kelimelerini çıkardı; şu özellikleri taşıyan insanlardan, adlî yargı, adalet komisyonu tarafından seçilecek ve bu insanlar devlet memuru olacak.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; zaten, cezaevleri, devlet memurları tarafından idare edilmektedir ve sorun, devlet memurları ile cezaevlerinde kalan tutuklu ve hükümlü yurttaşlar arasındaki sürtüşmelerden kaynaklanıyor. İzleme kurullarının oluşturulmasının temel esprisi de, bu sürtüşmelerin izlenmesi, denetlenmesi, burada caydırıcı görev yapacak bir kurulun oluşturul-

masıdır. Nitekim, böyle bir yasanın çıkarılmasını, bizim de altına imza koymuş olduğumuz uluslararası belgeler de öngörüyor. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin, üye devletlere, Avrupa cezaevleri kuralları hakkındaki tavsiyeleri kapsayan metninde de bu var; bu sebepten dolayı oluşturuyoruz ve buralarda, bu kurulların tamamı sivil kurullardır.

Sayın Bakanımızdan beklerdik ki, isterdik ki, bunları sivil kurullardan oluştursun. Kimlerdir bunlar; sivil toplum örgütleri değerli arkadaşlarım. Örneğin, o illerdeki tabip odaları, o illerdeki barolar, o illerdeki insan hakları dernekleri. İşte, insan hakları kurulları mevcut, o kurullardan insanlar tayin edilebilirdi ya da diğer sivil örgütlerden seçilebilirdi ve bu izleme komiteleri, sivil izleme komiteleri olurdu, şu anda, can güvenliğiyle ilgili sıkıntıları da ortadan kaldırırlardı; ama, maalesef, böyle bir düzenleme yapılmadı.

Biz, arkadaşlarımla beraber, bu konuda bir değişiklik önergesi vereceğiz; sizlerden, bu önergeyi desteklemenizi bekliyoruz.

HASARİ GÜLER (Adıyaman) - PKK'dan da bir tane temsilci olarak al!..

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Değerli arkadaşım, bu konuda bir fikrin varsa, söyleyeceğin bir şey varsa, milletin kürsüsü burada, gelirsin, konuşursun. PKK'yı alalım diye bir şey söylemedim; İnsan Hakları Derneğinden söz ettim, barolardan söz ettim, Tabip Odalarından söz ettim. (MHP sıralarından gürültüler)

MİHRALİ AKSU (Erzincan) - Tabip Odaları ne yapıyor?.. Tabip Odaları ne yapıyor?..

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım.

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Bunlar, kamu kuruluşu niteliğindeki sivil toplum örgütleridir. Milletten korkmayınız, Milliyetçi Hareket Partisinin sayın milletvekilleri; milletten korkmayınız!.. (MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) - Siz korkmayın!.. Siz korkmayın milletten!..

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım...

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, bu şekilde, yeni bir bürokratik kurul oluşturuluyor. Zaten, bu Meclis, bu hükümet zamanında, milletin bize tevdi etmiş olduğu yetkileri, birtakım bürokratik kurullara ve kurumlara devretmekte usta oldu. Ekonomiyle ilgili, toplumsal ilişkilerle ilgili her şeyi, bürokratlardan oluşan, memurlardan oluşan birtakım kurullara devrettik. Peki, siz burada ne yapıyorsunuz; işte, oluşturduğumuz şu izleme kurullarıyla, aynı şekilde, bütün illerde, bütün cezaevlerinde, yeni bir bürokratik kurul oluşturuyoruz.

Bu kurulun açıklamasının izne tabi olması da kabul edilemez. Bu kurulun caydırıcılık özelliği olacak, bu kurul cezaevinde görmüş olduklarını -başka bir yaptırımı yok- kamuoyuna açıklayacak ki, cezaevi personeli, yöneticileri, kötü muamele konusunda çekinceli davransınlar, caydırıcı olsun; ama, Sayın Bakanım, Sayın Bakanlık yetkilileri, bu tasarıyı hazırlayan bürokratlar, sivil toplumdan, sivil denetimden çekiniyorlar. Bir bürokratla dışarıda sohbet ettim, aynen, bana laf atan değerli arkadaşım gibi "ama, o kuruluşlar tarafsız değil ki" dedi.

Değerli arkadaşlarım, nasıl, milletin bir kesimini, bu şekilde, bir yere koyabilirsiniz; nasıl, sizin gibi düşünmeyenleri; nasıl, devlet gibi düşünmeyenleri düşman olarak görebilirsiniz?! Böyle bir zihniyetten, gerçekten, bu milletin lehine bir şey çıkar mı?

Değerli arkadaşlarım, hatırlayacaksınız, bundan bir süre önce emekli olan bir savcı "Bu ülkede okumuşlardan, yetişmişlerden 200 000 hain var." dedi. Değerli arkadaşlar, bu zihniyeti terk etmek durumundayız, bu zihniyetle bir yere gidemeyiz.

Son olarak, Sayın Bakanım, şu anda cezaevlerinde devam eden ölüm oruçları, maalesef, yapılan bu düzenlemelere rağmen devam etmektedir. Bunu önlemek mecburiyetindeyiz değerli arkadaşlarım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayınız.

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Bunun önlenmesi için yapılacak şeyler bellidir. Sayın Bakanımız, getirmiş olduğu bu düzenlemelerle çok önemli adımlar atmıştır, kendisini tebrik ediyorum, kutluyorum; özellikle, ortaklarına rağmen bunları yapıyor, kendisini tebrik ediyor ve kutluyorum; ancak, atılacak bir adım var. Bakınız, Sayın Bakanım, geçen hafta İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundan bir kurul Avrupa'da idi, oradaki cezaevlerini gördü, 18 kişi, 20 kişi, günün belli saatlerinde bir arada kalabiliyor. Sayın Bakanım, siz biliyorsunuz ki (F) tipi cezaevleri müsaittir. 9 kişinin, günün belli saatlerinde oda kapılarını açar, koridorlar aracılığıyla ilişkisini sağlarsanız, bu ölüm oruçları biter. Bunu bitirirseniz, ne devlet zarar eder Sayın Bakanım, ne siz zarar edersiniz ne de devletin terörle mücadelesinde bir geri adım atılmış olur; ama, insan olarak, çağdaş devlet olarak çok ciddî bir iş yapmış oluruz ve bundan sonra ortaya çıkabilecek muhtemel ölümleri önleriz diyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bekâroğlu.

HASARİ GÜLER (Adıyaman) - Seni MED-TV'ye spiker tayin edelim.

MEHMET BEKÂROĞLU (Rize) - Milletin kürsüsü orada, niye yerinden laf atıyorsun, bir fikrin varsa, çık oradan konuş.

BAŞKAN - Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini, Ankara Milletvekili Sayın Saffet Arıkan Bedük ifade edeceklerdir.

Buyurun Sayın Bedük. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 669 sıra sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanun Tasarısı üzerinde Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum; şahsım ve Doğru Yol Partisi Grubu adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, elim bir uçak kazası sonucunda yitirmiş olduğumuz şehitlerimize, Yüce Allah'tan rahmet; Büyük Türk Milletine, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve onların aile efradına, özellikle, başsağlığı dileklerimi sunuyor, bu milletimize bir daha böyle bir kazayı göstermemesini temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ceza infaz kurumları ile tutukevleri, özellikle, suç işlemiş olan insanların -altını çizerek belirtiyorum- suç işlemiş olan insanların cezalarının infaz edildiği veya mahkemesi devam etmekte olan, yine, birkısım, suç işlemiş olduğu iddia edilen kişilerin tutuklama tedbirlerinin de yerine getirildiği kurumlardır ve bu kurumlar da, Adalet Bakanlığına bağlı olarak çalışmaktadırlar.

Ceza infaz kurumları ve tutukevleriyle ilgili olarak, özellikle, gerek yurt içinden ve gerekse yurt dışından, asıllı veya asılsız, haklı veya haksız birkısım iddia ve ithamlar, büyük milletimizi de rencide etmiş; devletimizi de, maalesef, birkısım kurumlar nezdinde güç durumda bırakmıştır.

Bu kurumlarda, özellikle yönetimden kaynaklanan işleyiş ve uygulamalarla ilgili olarak ileri sürülmüş olan iddiaların takibine imkân sağlamak maksadıyla izleme kurulları teşekkül ettiriliyor.

Ben, bu izleme kurullarının teşekkülünü, Adalet Bakanlığı olarak ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak, özellikle, ceza infaz kurumları ile tutukevlerindeki birkısım olayların, yine biraz evvel söylediğim gibi, asılsız veya haklı ya da haksız iddialarla ilgili gerçekleri yakalama açısından getirilen bir sistem olarak değerlendiriyorum.

Bu anlamda, özellikle üzerini çizerek belirtmek istediğim bir diğer husus, son zamanlarda, cezaevlerinde ve tutukevlerinde büyük koğuş sistemlerinin uygulanması sebebiyle 50, 60, 90, hatta 100 civarındaki insanın bir arada olmasından kaynaklanan nedenlerle, bir taraftan, o cezaevinde bulunan insanların kendi güvenlikleri, bir taraftan da, Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak, sorumluluğun bir gereği, kendi insanının güvenliğini sağlamaya yönelik birkısım tedbirleri almak durumundayız.

Ben, daha evvelki görevlerim sebebiyle, bir hususu size açıklamak mecburiyetindeyim. Birkısım hain terör örgütlerinin, birkısım cezaevlerini, özellikle bir eğitim müessesesi olarak kullandıklarını; hatta, oraya giden birkısım insanları eğitime tabi tuttuklarını ve bazen de onları maşa olarak kullanmak suretiyle açlık grevine sevk ettiklerini veya o örgüt, gerçekten o militanıyla ilgili olarak, istenilen hususları yerine getirmemişse eğer, infaz yaptığı konuları, olayları biliyorum. Onun için, meseleyi, sadece tek yönlü olarak değerlendirmenin fevkalade mahzurlu olduğunu; eğer, bu konuyla ilgili araştırma isteniyorsa, Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğünde, birkısım vilayetlerdeki cezaevlerinde vuku bulan olaylarla ilgili, oradaki militanların, cezaevi sorumlularının, yani koğuş sorumlularının, örgüt sorumlularının "bizim isteklerimizi yerine getirmezsen eğer, senin hakkında biz yargılama yaparız; bu bir halk mahkemesidir" demek suretiyle onlar hakkında nasıl ceza davaları açıldığını ve ceza verildiğini herkes biliyor. Onun için, meseleyi çok iyi değerlendirmek ve milletin de gözünden hiçbir şeyi kaçırmamak gerektiğini özellikle belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, hukuk devletinde, demokrasi standardını yükseltmenin en önemli unsur olduğunu gözden uzak tutmamamız lazım. Bir hukuk devletinde ceza ve infazla ilgili olan sistemi bir bütün olarak ele almak gerekir.

Dünyada, 1990 yılından itibaren, cezayla ilgili birkısım reform hareketlerine girişilmiştir. Küreselleşmeyle birlikte, özellikle suç ve suçlu tipinde değişiklikler olduğu gibi, onlarla ilgili sistemlerde de yeni birkısım oluşumlara ve düzenlemelere ihtiyaç duyulmuştur; çünkü, 21 inci Asrın yükselen değeri insan ve dolayısıyla insanın hakkının ve hukukunun korunması, adaletin tam anlamıyla tahakkuk ettirilmesi, çağdaş ülkelerin, vazgeçilmez görevleri ve hedefleri haline gelmiştir. Hukukun üstün olmadığı bir ülkede demokrasiden bahsetmek mümkün değil. Dolayısıyla, insanların hak ve hukukunun korunması ve kollanması istikametinde alınacak her tedbirin yargı denetimi ve yargı koruması altında olduğunu da dikkate aldığımızda, bunu, bir bütün olarak değerlendirmek durumunda olmamız gerekir.

Değerli milletvekilleri, yargı bağımsızlığının, yargı tarafsızlığının olmadığı bir ülkede hukukun üstünlüğünden de bahsetmek mümkün değil; ama, yine, demokrasi bakımından önemli olan hukukun üstünlüğünün önem arz ettiği ülkelerde de yolsuzluğun, hırsızlığın, ayrıcalıkların, eşitsizliklerin de olmadığını dikkate almak mecburiyetindeyiz. Bu sebeple, Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak, öncelikle, hukukun üstünlüğünü temel alacak birkısım düzenlemeleri yerine getirmek ve yargıya müdahaleye neden olacak hiçbir şekildeki uygulamaya asla izin vermemek ve bu konuda da gerekli hassasiyeti göstermek hepimizin boynunun borcu olmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti bir sosyal devlettir, Türkiye Cumhuriyeti Devleti bir hukuk devletidir ve devlet faaliyetleri hukuk kurallarına uygun olarak mutlak surette vatandaşı koruyucu ve kollayıcı mahiyette olmalıdır.

Hak, hukuk ve adalet kavramı, yine, 21 inci Asrın, devletlere yüklümlediği önemli görevlerdir, sorumluluklardır. Hukuk devleti çağdaş devlettir, hukuk devleti millî onurumuzun ve harsımızın yaşatıldığı ülkedir. Hukuk devleti ayrılığın, yolsuzluğun, haksızlığın olmadığı ülkedir. Kargaşa ve düzensizlik hukukla önlenir. Hukuk devleti demek adalet demektir, adaleti süratle gerçekleştirmek demektir. İşte, burada, üzerinde durulması gereken noktaya işaret etmek istiyorum değerli milletvekilleri: Adaleti süratle tahakkuk ettirici bir reform hareketini gündeme getirmediğimiz sürece ve yine, adaleti, yargıyı, hukuku siyasallaştırmayacak şekilde bir düzenlemeyi gündeme getirmediğimiz sürece, bu görevlerimizi, bu sorumluluğumuzu da yerine getirmemiş oluruz. Ben, temenni ederim ki, birkaç günden beri, özellikle hukuk devletinin bir gereği olarak, ceza infaz kurumlarıyla ilgili getirilen yenilikler dışında, Ceza Kanunu ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak getirilen birkısım düzenlemeler babında, tekrar, bu gündeme gelsin, bir an evvel görüşülsün ve böylece -imzalamış olduğumuz anlaşmalar, gireceğimiz paktlar ve birlikler, Avrupa Birliği de dahil olmak üzere- o normları yakalayacak birkısım düzenlemeleri ihtiva edecek yenilikleri gündeme getirebilsinler diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, bu bağlamda, ben, özellikle, şunu yine huzurunuza getirmek istiyorum: Devletin en önemli görevlerinden biri, insanların huzurunu ve güvenliğini sağlamaktır, refahını temin etmektir. Dolayısıyla, sosyal düzeni kurmak ve korumak, devletin aslî görevleri arasındadır. Devletin, kamu düzeninin sağlanması olarak nitelendirilebilecek bu önemli görevi iki anlamda değerlendirmek lazım; biri önleyici; biri de, daha sonra, olayların vuku bulmasından sonraki safhadır. Önleyici tedbir, devletlerin aslî görevi olmakla birlikte, insanın huzurunu, güvenini, refahını temin etmekle birlikte, bilhassa, toplum düzenini en ileri standartlarda ulaştırabilecek bir faaliyeti, bir çalışmayı, bir düzenlemeyi de emretmektedir; ama, devletler, bu konuda ne kadar hassas davranırlarsa davransınlar, ne kadar önlemler aldıklarını ifade ederlerse etsinler, maalesef, birkısım suçlara ve bununla ilgili olarak da kamu düzenini bozucu faaliyetlere rastlamak mümkündür. Bu nedenle, devletin, bilhassa belirtmiş olduğum bu faaliyetleriyle ilgili olarak, eğer, suç işlenmiş ise, suç işleyenlerle ilgili birkısım tedbirleri de gündeme getirmek durumunda olduğunu gözden uzak tutmamamız lazım. Çağdaş devlet demek, aslında, bu demektir; çağdaş devlet demek, görev ve sorumluluk bilinci içerisinde, hukuk kuralları içerisinde, suçluları yakalayarak adil yargılanmaları yanında, yargılanma sonunda hüküm giyenlerin, çağdaş infaz kurumlarında, insan onuruna yaraşır bir biçimde cezalarını çekmelerini sağlamayı da temin etmek demektir.

Değerli milletvekilleri, bu anlamda, kamu ve toplumsal düzeni bozanların, yasalarla belirlenen cezayı görmeleri; kamu düzeni kurmanın ve korumanın vazgeçilmez kuralı olduğu muhakkaktır. Ülkemizde de, cumhuriyetle başlayan ve daha sonra da ceza ve infaz kurumlarıyla ilgili bir kısım düzenlemeler yapılmıştır; ancak, biraz evvel de ifade ettiğim gibi, tüm iyi niyetli girişimlere rağmen, gerek yönetimden kaynaklanan gerekse altyapıdan kaynaklanan nedenlerle birkısım eksiklikler hep tespit edilmiş ve bunlarla ilgili olarak da değerlendirmeler yapılmıştır. Önemli olan, çağdaş, insan onuruna yakışacak düzenlemeleri gündeme getirmek ve bununla ilgili olarak da, bilhassa, birkısım altyapıyı hazırlamak olduğunu belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, iç ve dış güvenlik, ceza ve infaz kurumları ile tutukevleri, üzerinde hassasiyetle durulması gereken konular arasındadır. İç güvenlikten Adalet Bakanlığı, dış güvenlikten de İçişleri Bakanlığı sorumlu tutulmaktadır. Dolayısıyla, ceza infaz kurumları ile tutukevlerinin tek bir otoriteye bağlı olması, yani, Adalet Bakanlığına bağlı hale getirilmesi gerçekten önemli bir değişiklik, bir düzenleme olacaktır.

Yine, savunma hakkı ve avukatla ilişkiler konusu da, uygulamada en fazla karşılaşılan ve şikâyet konusu olan konular arasındadır. Fizikî ve hijyenik şartların elverişsizliği, personel, hekim

ve sağlık personeli, psikolog ve eğitmenle ilgili yetersizlikler, bugünkü uygulamada karşılaştığımız önemli eksiklikler arasındadır.

Keza, aynı şekilde, yönetime ilişkin birkısım eksiklikleri de mutlak surette gidermek gerekir; ama, değerli milletvekilleri, şunu unutmamak gerekir ki, getirilmekte olan son yeni düzenlemelerle, bir taraftan, yargı sürecinin (sav, savunma ve hâkim) ve bunların vermiş olduğu kararlardan sonra hüküm giymiş olan vatandaşlarımızın infazla ilgili meselelerinin ayrı bir kuruma ve ayrı bir sisteme tabi olması, gerçekten önemli bir yeniliktir. Nitekim, dün kabul edilen infaz hâkimliği müessesesi, mevcut olan hâkimlerden farklı bir sistemi gündeme getirmektedir; dolayısıyla, kararı vermiş olan hâkim ile daha sonraki yaşantısıyla ilgili birkısım iddialar veya şikâyetleri düzenleyecek, onu denetleyecek, inceleyecek, onunla ilgili birkısım kararlar alacak hâkim ayrılmış bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, yine, getirilen bu düzenlemede kurullara yapılacak olan atamaların Adalet Komisyonu tarafından seçilmesini, ben, şahsen olumlu bulduğumu belirtmek istiyorum. Madem ki yargıya bağımsızlık veriyoruz, madem ki yargıcı tarafsız şeklinde nitelendiriyoruz ve o sorumluluğu veriyoruz; dolayısıyla, hâkimlerden teşekkül eden Adalet Komisyonunun... Yine, bunun da, bilhassa biraz evvel de ifade edildiği şekliyle belirtmek istiyorum ki, tıp, eczacılık, hukuk, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, eğitim bilimleri ve benzeri alanlarda en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denk olan yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar arasından seçilmiş olmasını ve bağımsız bir kurula bu görevin verilmiş olmasını, ben, olumlu olarak değerlendiriyorum. Yine, böyle bir izleme kurulunun, esasen, sivil toplum örgütü mahiyetinde olduğunun da gözden uzak tutulmaması gerektiğini değerlendiriyorum; çünkü, sivillerden teşekkül etmektedir; hatta, öylesine bir madde var ki, Adalet Komisyonunda oybirliğiyle, ancak bir kişi izleme kuruluna seçilebilecektir. Görülüyor ki, Adalet Komisyonu Başkan ve üyeleri fevkalade hassas davranmak ve seçilecek olan kişiler arasında da mutabakat sağlamak mecburiyetindedir ve yine, bu kanun tasarısında yer alan ve izleme kuruluna seçilecek olan kişilerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun güvenlik sistemine tabi olması; yani, bu kurul üyelerine karşı işlenecek suçların memurlar aleyhine işlenmiş suç sayılması, aslında, bu kurula seçilecek olan üyelere bir güvencedir. Yoksa, onları memur yapmamaktadır. Dışarıdan, kendilerine yönelik yapılacak olan bir kısım müdahalelerin veya güvenliğiyle ilgili bir kısım tehdit veya tehlikeleri ortadan kaldırmaya yönelik bir düzenleme olduğunu, yine, dikkate almak mecburiyetindeyiz.

Değerli milletvekilleri, ceza ve infaz kurumlarıyla ilgili olarak, bir de, yurtdışındaki birkısım uygulamaları önünüze getirmek istiyorum. Ceza, ibret verici, ıslah edici, toplum hakkının ve hukukunun korunmasıyla ilgilidir; ama, bu arada da, getirilen kurallara mutlak surette, cezaevi içerisindeki kurallara da hepimizin uyma zorunluluğu vardır. Bir taraftan yönetim, bir taraftan da, orada, devletin güvenliği ve teminatı altında bulunan insanları insan olarak değerlendirmek suretiyle hayat haklarını korumak ve onları ıslah etmek, geleceğe hazırlamak, ekonomik bakımdan da üretken hale gelebilecek bir kısım düzenlemeleri yapmak durumundayız. Nitekim, bizde de bunlar var; ama, yeterli değildir.

Ben şunu belirtmek istiyorum: Birkısım ülkelerde "hapishane endüstrisi" adı altında bir anlam ifade edebilecek uygulamalar vardır; yani, hapishaneleri bir işyeri olarak mütalaa etmek suretiyle, hem oraya girmiş olan mahkûmların veya tutukluların bilgi, beceri ve kabiliyetlerini artırmak, üretken hale getirmek; elde ettikleri, yaptıkları mamul maddeleri satmak suretiyle elde ettikleri gelirin kendilerine kazandırılmasına yönelik uygulamalar vardır. Yine "özel hapishaneler" adı altında birkısım uygulamalar var. Bu özel hapishanelerde, keza, aynı şekilde, doğrudan, doğruya daha uygun

şartlarda; ama, sınıflandırma yapmak suretiyle birkısım tutuklu, daha doğrusu hükümlü olan kişilerle ilgili getirilmekte olan düzenlemeler vardır. Bu, bir noktada, devletin, sosyal devlet olma gereği olarak, kendisinin huzur, güven ve refahından sorumlu olduğu, can ve mal emniyetini sağlamakla yükümlü olduğu hükümlü veya tutukluları da kazanmaya yönelik bir düzenlemedir.

Bu itibarla, ümit ediyorum ki, Adalet Bakanlığımız, ceza infaz kurumları ve tutukevleriyle ilgili daha da fazla güzel düzenlemeler yapacak ve dolayısıyla, onları topluma kazandıracak birkısım düzenlemeleri gündeme getirmiş olacaktır; ama, unutulmaması gereken bir şey vardır: Her getirilen düzenlemede, devlet, görevini bilecek, ama, cezaevinin içerisinde bulunan kişiler de oranın bir otel olmadığını, mutlaka dikkate alacaktır. Orası otel değildir; orası, pek tabiî ki, belli kurallara uyulması mecburiyetinin getirildiği bir yerdir. Onların sağlığı, sosyal hakları ne kadar düşünülüyorsa, oradaki insanların da disipline o kadar uyması gerekmektedir.

Ben, ülkemizde, özellikle, yargı bağımsızlığına ve tarafsızlığına imkân sağlayacak, hukukun üstünlüğünü temin edecek düzenlemelerin bir an evvel gündeme getirilmesini temenni ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlar mısınız Sayın Bedük.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) - Son zamanlarda, cezaevi savcılarına, daha doğrusu, devlet güvenlik mahkemesi savcılarına yönelik kamuoyu nezdinde yapılan değerlendirmeleri doğru bulmuyorum. Eğer, bilgi, belge ve delile dayalı olmak suretiyle yazılmış olan iddianame aleyhine birkısım savlar, düşünceler, fikirler ifade edilmek isteniyorsa, bunun yolu mahkemelerdir. Dolayısıyla, mahkemelere gidilir, orada gereği yapılır. Eğer, savcı, haksız iddiada bulunmuşsa, hâkim huzurunda aklanarak veya gerçekleri dile getirmek suretiyle, bu konunun daha açıklığa kavuşması mümkündür. Kaldı ki, hükümette ortak olanların veya hükümette olan kişilerin sorumluluğu, o kişilerin görevlerini yasalara uygun olarak yapıp yapmadığını da denetlemektir. Bu denetlemeyi de, mutlaka, yapmak durumundadırlar. Araştırma önergesi vermek suretiyle veya bir başka sistemi getirmek suretiyle, âdeta kendi bakanları aleyhinde veya kendi sorumlulukları ve görev alanları içerisindeki kurumlarla ilgili bir denetleme sistemini gündeme getirmektedirler, harekete geçirmektedirler. Oysa, hükümet kendileri, hükümette olan bakanlar kendi görevlerini yaparlarsa, hükümet kendi görevini yaparsa, bu gibi yanlışlıklar da olmamış olacak diye değerlendiriyorum.

O sebeple, diyorum ki, yargı, her türlü münakaşanın dışında olmalıdır, hukukun siyasallaştırılmamasına özen gösterilmesi gerekmektedir ve nihayet, tabiî ki, hukukun siyasallaştırılmaması için, hâkimler de, savcılar da üzerlerine düşen görevi mutlaka yapmalıdırlar, yapmaktadırlar.

Ben, bu duygularla, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bedük.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini, Manisa Milletvekili Sayın Hüseyin Akgül ifade edecekler.

Buyurun Sayın Akgül. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika efendim.

MHP GRUBU ADINA HÜSEYİN AKGÜL (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısına ilişkin Grubumun görüşlerini arz etmek üzere huzurunuzda bulunuyorum; sözlerime başlamadan önce, şahsım ve Grubum adına Yüce Meclisi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün meydana gelen müessif kazada hayatını kaybeden aziz şehitlerimize Yüce Allah'tan rahmet; ailelerine, yakınlarına, silah arkadaşlarına ve aziz milletimize, şahsım ve Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına sabır ve başsağlığı niyaz ediyorum.

Bilindiği üzere, cezaevleri, ülkenin en önemli problemlerinden birisidir; devamlı olarak da kamuoyunun gündeminde yer almaktadır. Cezaevleri ve cezaevlerindeki uygulamalar hemen hemen her gün zihinleri meşgul etmekte, gazete ve görsel basında yer almaktadır. Özellikle, ölüm oruçları sebebiyle gün geçmiyor ki, gazetelerde ve basında bir haber çıkmasın.

Ölüm oruçları neden başlamıştır, niçin başlamıştır? Ölüm oruçları (F) tipi cezaevleri adını verdiğimiz oda sistemindeki cezaevlerini, tutuklu ve hükümlülerin protestosu neticesinde başlamıştır. Peki, bu protesto, bu karşı koyma haklılık payına sahip midir? Düşünelim, koğuş sistemi, elli yıldır hiçbir ülkede uygulanmayan, daha doğrusu, uygar ülkelerde uygulanmayan bir sistemdir; çünkü, koğuş sistemi, gerek hijyenik açıdan gerek sağlık açısından gerek güvenlik açısından ve gerekse insanlık onuru açısından tasvip görmeyen, kabul edilemeyen bir sistemdir.

Ayrıca, gerek terör örgütleri gerekse organize suç örgütleri tarafından koğuş sisteminde, koğuş sistemine gelen, koğuşa gelen ilk defa suç işlemiş bir amatör suçlunun, profesyonel ve bilinçli bir suçlu olarak yetişmesine zemin hazırlayan bir mekândır. Bu bakımdan, asla ve asla tasvip edilemeyecek koğuş sistemine bir daha dönmek kesinlikle mümkün değildir. Koğuş sistemine dönülmeyeceği gibi (F) tipi cezaevlerini ve oda sistemini de yaygınlaştırarak burada gerçek manada infazın yapılmasını, suçluya, suçunu çektiği kadar, topluma kazandıracak mekânların hazırlanmasını da tasvip ediyoruz, kabul ediyoruz.

(F) tiplerinde zaman zaman ortaya atılan olumsuz yapılanma ise bundan önce Yüce Mecliste kanunlaşan cezaevleriyle ilgili iyileştirmeler ve bugün kanunlaşacak olan bu tasarıyla, bundan sonra, cezaevlerinin Türkiye'nin gündemini olumsuz yönde işgal etmeyeceğini umuyorum ve yine, ölüm oruçlarının da bu sebeple biteceğini umuyorum. Çünkü, Yüce Mecliste kanunlaşan Terörle Mücadele Kanununun değiştirilen 16 ncı maddesi; yine, İşyurtları Kanunu; ayrıca, İnfaz Hâkimliği Kanunuyla buralarda olumlu yönde iyileştirmeler yakalanmış, bu kanunla da, Batı standardında cezaevlerine ulaşılacak bir yapılanma meydana getirilmiştir.

Bundan önce, zaman zaman, gerek Batıda ve gerekse iç basında tenkit edilen (F) tiplerindeki tecrit meselesi, kanunlaşan bu yapılanmayla, ortak kullanım alanlarına, işyurtlarına, rehabilitasyon merkezlerine sahip olunacak ve bu yapılanma da hem bağımsız yargının denetimine ve hem de bu kanunla sivil inisiyatifin denetimine girecektir. Böylece de, insan hakları konusundaki kurumsal yapılanmalardan biri daha gerçekleşmiş olacaktır.

Bu tasarı kanunlaştığında, ülkemizde yepyeni bir uygulama başlayacaktır.

İzleme kurulları, en az beş, en çok yedi üyeden oluşmakta ve görev süresi de dört yılla sınırlı bulunmaktadır. Başkan ve üyeleri, tıp, eczacılık, hukuk, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, eğitim bilimleri ve benzeri alanlarda en az dört yıllık eğitim görmüş, dürüst, güvenilir ve ahlaklı olarak tanınmış ve otuzbeş yaşını bitirmiş kişiler arasından, adlî yargı tarafından, yani, adalet komisyonlarınca seçilecektir.

Peki, bu kurullar ne gibi görevleri üstlenecektir; infaz ve ıslah uygulamalarına ilişkin işlem ve faaliyetleri yerinde görmek, incelemek, yönetici ve görevlilerden bilgi almak, öncelikle, görev alanı içindedir. Ayrıca, tutuklu ve hükümlüleri dinlemek, sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemlerinde gördükleri aksaklık ve eksiklikleri yetkili makamlarına bildirmek de görev alanı içindedir. Ayrıca, ceza ve infaz kurumlarındaki tespitlerini ve aldıkları bilgileri değerlendirerek, en

az üç ayda bir rapor düzenlemek, raporun birer örneğini Adalet Bakanlığına, infaz hâkimliğine ve cumhuriyet başsavcılıklarına, gerektiğinde de Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına göndermek bu kurulun görevleridir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de ceza ve infaz kurumları devlet eliyle kurulmakta ve yönetilmektedir. Bu kurumlarda, hürriyeti bağlayıcı cezalar ile tutuklama gibi tedbirler yerine getirilmektedir. Hapsedilmekteki amaç ise, sadece, suçluyu cezalandırmak olmayıp, onu, toplumun yararlı bir ferdi olarak yetiştirmek, iyileştirmek, geliştirmek ve topluma olan borcunu ödeme bilinci içerisinde dışarıdaki hayatına hazırlamaktır.

Cezaevi toplumu, dışarıdaki toplumun bir parçasını oluşturmakla, bu kurumlarda bulunan kişilere uygulanan güvenlik rejimi, eğitim çalışmaları ve yeniden topluma kazandırma faaliyetleri, kamuoyunun, yazılı ve görsel basının ve sivil toplumun dikkatini çekmekte ve bu nedenle de, cezaevleri, birer ilgi odağı haline gelmektedir.

Bilindiği gibi, ülkemizde ceza infaz kurumları, hâkim sınıfından olan Adalet Bakanlığı müfettişleri, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü kontrolörleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve taraf olduğumuz ülkelerle yapılan sözleşmeler gereğince, Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmektedir; ancak, gelişmiş Batı demokrasilerine baktığımızda, topluma çok fazla açık olmayan cezaevlerinde şeffaflığı sağlamak ve sivil toplumun kaygı ve meraklarını gidermek; ayrıca, sivil toplum gözüyle, cezaevi sistem ve uygulamalarını değerlendirmek amacıyla, toplumun fertlerinden oluşan heyetlerin ceza infaz kurumlarında incelemelerde bulunduklarını görüyoruz. Bunlar, eksiklikleri, kurumlara yönelik tavsiyelerini içeren raporlarını yetkili organlara sunmakta; böylece, devlet, bir nevi, kendi kendisini sivil topluma denetlettirmektedir. Bu heyetlerin oluşumu ülkeden ülkeye farklılık göstermekte, yine, işlevi ve ifa ettiği görevler bakımından da farklılıklar göze çarpmaktadır.

Söz konusu uygulama, bazı ülkelerde sivil toplumdan, bazılarında ise kamu görevlileri ile sivil toplum üyelerinin ortaklaşa katılımıyla oluşturulmaktadır; ancak, her halükârda faydalı bir sistem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Adalet Bakanlığı da, hazırlamış olduğu Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Yasa Tasarısıyla, bu tür yararlı bir uygulamayı ceza infaz kurumlarımızda başlatarak, cezaevlerini sivil toplum denetimine açmayı arzulamaktadır; ancak, söz konusu sistemin başarıya ulaşabilmesi için, kurul üyelerinin çok dikkatlice seçilmesi gerekmektedir. Öncelikle, bu kişilerin, her türlü ideolojik yaklaşımdan arınmış, duygularına göre hareket etmeyen ve rasyonel kararlar verebilen kişiler arasından seçilmesi önem arz etmektedir.

Keza, seçilecek olanlarda aranan şartlar arasında yer alan hukuk ve kamu yönetimi; kurumların yasalara uygun yönetilip yönetilmediğini temin ve insan hakları yönünden, tıp ve eczacılık; mahkûmlara sunulan sağlık hizmetleri, hijyen ve beslenmeyle ilgili hususların uygunluğu yönünden, eğitim birimleri; mahkûmlara sunulan eğitim öğretim, topluma kazandırma, sosyal ve kültürel faaliyetler ile psikososyal hizmetler yönünden son derece isabetli seçilme şartları olarak belirlenmiş bulunmaktadır.

Bunun yanında, kurul üyesinin çevresinde dürüst, güvenilir ve ahlaklı olarak tanınan saygın bir kişiliğe sahip olması da aranmaktadır ki, bu, son derece isabetli bir yaklaşımdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konuda değişik iddialar ortaya atılmakta. Barolar, Türk Tabipler Birliği ve insan hakları kuruluşları gibi sivil toplum örgütlerine bu kurullarda yer verilmediği yönündeki bu iddialara katılmıyoruz. Zira, kanun tasarısına göre, adı geçen sivil toplum

kuruluşlarının üyesi bulunan bir hukukçu, bir doktor, bir psikolog, bir eczacı veya bir eğitimci ve benzeri kişilerin, söz konusu izleme kurullarına üye seçilmesine engel herhangi bir durum söz konusu değildir. Dolayısıyla da iddialar mesnetsizdir ve spekülatiftir. Kaldı ki, tasarıyla, kendi kendisini denetlettirmeyi planlayan Adalet Bakanlığı, kurul üyelerini, bazı Batı ülkelerinde, örneği İngiltere'de olduğu gibi, bakan tasarrufuyla atamamaktadır; Anayasaya göre bağımsız olan ve hiçbir makam ve merciden emir, talimat ve telkin almayan hâkimlere seçtirmektedir. Söz konusu kurul üyelerine ödenecek olan huzur hakkının miktarı da göz önüne alındığında, bu işin, ücretle yapılan bir iş olmayıp, daha çok gönüllü olarak hizmet verme esasına dayandığı görülmekte ve bu da, kurulun tarafsızlığı konusunda önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime son verirken, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevi İzleme Kurulları Kanunu Tasarısının hayırlı olmasını diliyor, Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akgül.

Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini, Denizli Milletvekili Sayın Beyhan Aslan ifade edecekler.

Buyurun Sayın Aslan. (ANAP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakikadır.

ANAP GRUBU ADINA BEYHAN ASLAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı, gerçekten, çok geç kalmış ve bu geç kaldığı süreye kadar da, yurtdışındaki, bazen kasıtlı ülke düşmanları tarafından, bazen de ideolojik, radikal gruplar tarafından bizim cezaevlerimiz hep istismar edilmiş, Türkiye hep suçlanmış; insan hakları alanında, cezaevlerindeki yaşam koşullarının kötü olması yönündeki konular hep istismar edilmiş ve birtakım terör örgütleri, bunu, hep malzeme olarak kullanmış ve Türkiye, hep dışarıya karşı jurnal edilmiştir. Türkiye'nin yumuşak karnı olarak bilinen bu konu üzerine, hep, vuruldukça vurulmuş; âdeta, Türkiye dışarıda mahkûm edilmek istenmiştir.

Dışarıdan cezaevlerimizi izlemek için gelen kurullar karşılarında muhatap bulamayınca, çeşitli kuruluşlarla -ki, bu kuruluşlar gayri resmî kuruluşlardır, ideolojik elbise giymiş kuruluşlardır- işbirliği yapmışlar ve bu kuruluşlarla birlikte Türkiye'yi dışarıya şikâyet etme ve Türkiye'nin imajını yok etme uğruna çalışmalar yapmışlardır. Gelmişler, sözümona mahkûm aileleri derneği, sözümona İstanbul'da bulunan insan hakları dernekleriyle görüşmüşler ve onlar, sanki Türkiye Devletinin temsilcileriymiş gibi, Türk Milletinin temsilcileriymiş gibi, ideolojik noktadan meseleye bakmışlar ve Türkiye'yi bölüp parçalamak isteyenlerin, Türkiye'nin imajını yok etmek ve Türkiye'yi geri bırakmak isteyenlerin ekmeğine hep yağ sürmüşlerdir. İşte, bu izleme kurulları, Türkiye aleyhine dönen bu çarkları durduracak ve Türkiye aleyhine dönen bu tekere çomak sokacaktır. Bu nedenle, bu yasa tasarısı çok önemlidir; çünkü, bundan sonra Türkiye'ye gelecek izleme kurulları, karşılarında bir muhatap bulacaktır. Bu muhatap da, Türklerden oluşan, her yargı çevresinden oluşan bir kurul olacak ve bu kurul, Türkiye'deki cezaevi şartlarını inceleyecektir, Türkiye'deki cezaevleri şartları hakkında bilgi sahibi olacaktır ve rapor tanzim edecektir; başkalarının bizi izlemesini, başkalarının bizim hakkımızda rapor tanzim etmelerini, yalan yanlış beyanlarla Türkiye'yi jurnal etmelerini ve Türkiye'nin imajını kötü noktalara düşürmelerini engelleyecektir. Bu nedenle, bu yasa tasarısı fevkalade önemlidir.

Şimdi, bu yasa tasarısıyla, en az dört yıllık yüksekokul mezunu, en az on yıl görev yapmış -ki, emekliler arasından tercih edilecektir- ve en yüksek mülkî idare amirinin yardımıyla, o yörenin adalet komisyonu başkanınca seçim yapılacaktır ve bu seçim yapılırken de hukuk, eczacılık, tıp, psikolog, sosyolog gibi, daha ziyade, tutuklu ve hükümlülerin gerek duyduğu meslek mensuplarından oluşan bir kurul oluşuyor. Onların, gerçekten, sosyologa, psikologa, hukukçuya, doktora, eczacıya ihtiyaçları vardır. Zaten, şikâyet edilen konular da bunlardır.

Şimdi, bu şekilde oluşacak kurul, cezaevlerini izleyecek, cezaevlerindeki mahkûmların hayat standartlarını izleyecek, temel hak ve hürriyetleri açısından, insan onur ve haysiyeti açısından bunları değerlendirecek ve bu konuda üç ayda bir rapor tanzim ederek, Adalet Komisyonu Başkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına verecektir. İşte, bu hüküm de fevkalade önemlidir; çünkü, bir standart ve koordinasyon getiriliyor. Cezaevleriyle ilgili mahallerde yapılacak bu raporların tümü, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda birleşecektir. Bu birleşmeden itibaren, buradaki yapılacak değerlendirme, Türkiye'nin her noktasındaki cezaevlerinin içinde bulunduğu şartlar değerlendirilecek ve tüm Türkiye, bölge farkı gözetmeksizin dikkate alınacaktır, koordinasyon sağlanmış olacaktır. Bu, fevkalade önemli bir hükümdür.

İzleme kurullarının bir başka fonksiyonu da, cezaevlerine gidip araştırma yapacaklar ve orada, kimsesiz, yoksul ve kendisine hiç ziyaretçi gelmeyen kişileri de zaman zaman ziyaret ederek, onların da dertlerini dinleme noktasında görev ifa edeceklerdir; ki, bunun örneği, Avrupa Birliği ülkelerinde ve Amerika'da vardır. Bunlar, çeşitli isimler altında kurulan bu dernek ya da teşekküller, cezaevlerinde kimsesiz mahkûmları ziyaret etmekte, onların sorunlarıyla ilgilenmekte, dışarıyla içeri arasındaki münasebetlerini temin etmektedirler. Ben, bu izleme kurullarının, bu noktadan da görev yapacaklarına inanıyorum.

Bu tasarı yasalaştığı zaman, aynı zamanda, Avrupa Birliği standartları açısından ele aldığımız zaman, bizim ulusal program içerisinde var olan ve Avrupa Birliğinin kapısını açabilmek noktasında da, bize, fevkalade adım attıran yasalardan biri olacaktır. Bu noktadan da, bu yasa fevkalade büyük görev ifa edecektir.

Değerli arkadaşlar, tabiî, bütün bu yasalar, bu düzenlemeler güzel şeyler; ancak, bizim cezaevlerimizin altyapı sorunları mutlaka giderilmelidir. Ben, daha önce, cezaevleriyle ilgili bir araştırma önergesi görüşülürken burada dile getirmiştim; cezaevleri, mutlaka ve mutlaka, şehirlerin dışına çıkarılmalıdır ve şehirlerin dışına çıkarılmakla kalınmamalı, cezaevlerinden en az 2 kilometrelik mesafeden sonra imar izni verilmelidir, cezaevlerinin bir güvenlik alanı olmalıdır. Bu şekilde, cezaevinden kaçmaların önleneceği gibi, cezaevleri önünde şov yapan terör örgütlerinin görevleri de sona erecektir, ıssız o bölgelerde kimse şov yapamayacaktır ve kimse, cezaevlerine, evlerinin balkonundan esrar atamayacaktır, silah sokamayacaktır; kimse, cezaevinin içerisine, bir suç aleti götüremeyecektir ve o zaman cezaevlerinden telefonla görüşülemeyecektir; çünkü, şehrin göbeğindeki bir cezaevinde, siz, telefonları kesemiyorsunuz; çünkü, koyacağınız bir aletle, o bölgedeki bütün evlerin de telefonlarını kesmiş oluyorsunuz; ama, siz, cezaevini şehir dışına çıkardınız, mesela, belediye mücavir sahasının en az 10 kilometre dışında olur ve cezaevinin yapıldığı bölgeye 2 kilometre mesafeye imar izni verilmez, bu, olayı bitirir; aynı askerî mekânlar gibi bir güvenlik alanı oluşur ve cezaevi ancak böyle olur. Filmlerde izlemişizdir, Avrupa'daki cezaevlerinin büyük bölümü böyledir, kırsal kesimlerdedir. Hem şehrin en verimli arazileri kurtulmuş olur hem de güvenlik açısından, en tedbirli bölgelere cezaevleri yapılmış olur. Bunu sağlamak için, bundan sonra -ki, bu, büyük bir altyapı sorunu, büyük bir finansman sorunu; biz, Adalet Bakanlığımızın büt-

çesini de hep beraber burada veriyoruz; yetersiz bütçeyi verdiğimizi de biliyoruz; ki, döner sermayeye ilişkin yasayı da çıkardık- Adalet Bakanlığımızı imkânlarla donatıp, cezaevleri sorununun altyapısını mutlaka halletmek durumundayız. Bu altyapıyı hallettiğimiz zaman, çıkardığımız bu yasalarla, cezaevlerimiz, çağdaş standarda, gelişmiş ülkelerdeki standarda ulaşacaktır.

Değerli arkadaşlar, bugünlerde (F) tipi cezaevlerine karşı tenkitler yapıldıkça, diğer ülkelerdeki cezaevleriyle, diğer ülkelerdeki () tipi cezaevleriyle ülkemizdeki (F) tipi cezaevlerinin karşılaştırılmasını hep beraber gördük. Bu konular basınımıza da yansıdı ve açıkça ifade edeyim ki, bizim cezaevlerimizin, yapılan ve tutukluların, hükümlülerin konulduğu bu cezaevlerinin, Avrupa'daki cezaevlerinden fevkalade önde olduğu ve fevkalade lüks olduğu açıkça ortada. Bugün, bu cezaevlerini tenkit edip, yeniden koğuş sistemine geçmenin çığlığını atanlar, aslında, mahkûmların ıslahına yönelik çığlık atmıyorlar; mahkûmların ıslahı, hükümlünün ıslahı ikinci planda; önemli olan örgüt propagandasıdır. Onun için, onlar, örgüt propagandası yapıyorlar; onların çığlıkları ki, bu çığlık, üç beş kişinin çığlığıdır, çok azınlığın çığlığıdır; bu çığlık, Türkiye düşmanlarının çığlığıdır; bu nedenle, bu çığlıklara kulaklarımızı kapatarak, doğru bildiğimizi yapmak noktasında hükümetin ve Adalet Bakanlığımızın taviz vermeyeceğine inanıyoruz. Bu taviz vermeme noktasında, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve özellikle Anavatan Partisi Grubu olarak hükümetin tam destekçisiyiz. Bu konuda geri adım atılamaz; çünkü, cezaevlerinden maksat, yatan tutuklu ve hükümlülerin ıslahıdır. Bize göre, alınan tedbirler ıslaha yöneliktir. Islaha yönelik olan bu tedbirlerden vazgeçilemez ve insan hak ve hürriyetleri ve insanın doğuştan sahip olduğu temel hakları, insan haysiyet ve onuru çiğnenmeden tutuklu ve hükümlülerin cezalarını çekmelerini ve sonuçta topluma kazandırılmasını diliyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (ANAP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Aslan.

Gruplar adına söz talepleri yerine getirilmiş oldu.

Şimdi, şahısları adına yapılan söz taleplerini sırasıyla okuyorum: Sayın Toprak, Sayın Yalman, Sayın Fatsa, Sayın Bayram.

İlk söz, Aksaray Milletvekili Sayın Ramazan Toprak'a ait.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dünkü elim uçak kazasında hayatını kaybeden 34 şehidimize Allah'tan rahmet, Türk Milletine, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve ailelerine başsağlığı ve sabır diliyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanun Tasarısı üzerinde birkaç cümle etmeden önce bir iki temel konuya temas etmek arzusundayım. Cezaevlerimizdeki yığınla sorunun temelinde, cezaevi politikalarındaki yanlışlıklar yatmaktadır ve bu nedenle bu duruma gelinmiştir; diğer bir ifadeyle, cezaevleri politikasızlığımız nedeniyle bugünlere gelinmiştir. Yanlış politika eşittir politikasızlık; galiba, ikincisi daha baskın gelen bir durum.

Cezaevlerine yöneltilen iki temel eleştiri var. Bir tanesi, örgütlü suçlarla ilgili olmak üzere, cezaevlerinin bir tür rant merkezleri haline geldiğidir; bu, doğrudur. Bir diğeri, cezaevlerinin, âdeta, eğitim merkezleri haline geldiği hususudur; bu da doğrudur. 500 kişilik Bayrampaşa Cezaevine 2 500-3 000 kişiyi ve hatta bazen 4 000 kişiyi koyarsanız, 20 kişilik koğuşa 100 kişiyi, 110 kişiyi

koyarsanız, burası, hem eğitim merkezi haline gelir hem de rant merkezi haline gelir; yani, bu, politikasızlığın sonucudur.

Sayın Bakanımın cezaevleri genel sorunuyla ilgili olarak ifade ettiği bir husus vardı; katılıyorum. Cezaevlerinde halen var olan koğuş sisteminden, derhal, acilen, oda sistemine geçilmek zorunluluğu vardır. Eğer bunu gerçekleştirebilirseniz, sorunların büyük oranda önünü almak mümkündür. Bu kadarla sınırlı değil cezaevi sorunları.

Bir diğer ana sorun, cezaevlerinin iç güvenliği ve dış güvenliğiyle ilgili temel sorundur ve bu sorun, halen, Adalet Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı arasında henüz çözülebilmiş değil, kısa vadede çözülecek gibi de gözükmüyor. Oysa, bunlar, temel sorunlar.

Bu yönetim sorunları üzerinde somut çözümler ortaya koyamadığınız takdirde, bu, ciddî yönetim sorunlarına ve ciddî ihlallere neden oluyor. Bu kopukluk, birileri için iyi bir malzeme ve bunu değerlendiriyorlar. İhlaller söz konusu olduğunda, bu kez, günü kurtaran çözümlerle milletin önüne geliyoruz. Örneğin, iki hafta önce Terörle Mücadele Yasasının 16 ncı maddesinde yapılan kısmî iyileştirme gibi; örneğin, dün İnfaz Hâkimliğinde olduğu gibi; örneğin, önümüzdeki tasarıda oldu gibi. Bu üç tasarıyla, üç değişik, üç olumlu adım atılıyor; ancak, atılması gereken adımlarla atılan adımları karşılaştırdığınız zaman, arada çok büyük mesafeler var. Yani, sorun üreten temel konularla ilgili çözümler üretmediğiniz sürece, diğer tabirle, bataklığı kurutmadığınız sürece, sivrisinek mücadelesinin cezaevi sorunlarına çözüm olması mümkün değil. Sorunun birini çözersiniz, bir başka sorun, tekrar, gündeme gelecektir. Bunun için -birkaç defa ifade ettik, bir kez daha ifade ediyorum- ceza infaz kurumlarına mahkûmların konulabilmesinin iki ana hedefi vardır. Birinci hedef, bunların topluma yeniden kazandırılması olmalıdır. İkinci hedef ise, zaten, bunun doğal bir sonucu olan cezanın infazıdır; ama, birinci öncelikli olarak, kişileri topluma tekrar kazandıran çözüm önerilerini, çözüm projelerinizi ortaya koyar ve bunu gerçekleştirirseniz, cezaevi sorununu çözersiniz.

Tasarıda olumlu birtakım değişiklikler olduğunu ifade etmiştik. Adalet Komisyonunda, izleme kurullarında görev alacak kişilerin, emekli olmalarının tercih sebebi olduğu ifade edilen bir düzenleme vardı; bu konuda benim bir önergem oldu, gerek Sayın Bakan ve gerekse değerli komisyon üyeleri bu önergeme destek verdiler; izleme kurullarında görev alacak kişilerin tercihen emekli kişilerden seçilmesi yanlış hükmü geri alındı ve doğru olan, aktif görev yapabilme gücüne, beyin gücüne, beden gücüne sahip insanların, kişilerin izleme kurullarında görev alması kabul edildi; son derece olumlu bir gelişmedir.

Tabiî, eleştirilecek bir husus var; onu, burada dile getirmeden geçemeyeceğim. Tasarının 2 nci maddesinde, izleme kurulları için, adalet komisyonlarının bulunduğu binalarda bir yer tahsis edileceğine ilişkin hüküm var. Değerli milletvekilleri, hâkimlik yapan kişilerin yakinen hissettiği, yüreğinde hissettiği, damarında hissettiği bir temel sorun var. Nasıl, Yüce Meclisin mehabetine yakışır bir kürsüyü iki yıldır tartışıyor isek, hâkimlerin de mehabetini ortaya koyacak çalışma şartları gereklidir, duruşma salonu ve kürsüler gereklidir. Düşünün, bir sanık; zamanında önünde düğme iliklenmiş bir saygın soyguncuyu düşünün, ipek halılar üzerinde geziniyor, lüks ofislerden çıkmış, gelmiş bir hâkimin huzuruna. Hâkimin odasına girdiğinde, kırık dökük bir masa, kırık dökük bir sandalye, eski püskü dosyalar, kırık dökük bir daktilo... Bir söylediğiniz zaman bir kelimeyi üç beş defa tekrar etmekle geçiren bir kâtip düşünün. Hâkim, bu şartlar altında görev ifa ediyor. Bu hâkime layık gördüğümüz kürsüleri düşünün. İşte, hâkimin, mahkemenin, Türk Milleti adına yargılama yetkisine sahip hâkimin oturduğu kürsüler, hiç de Türk Milletine yakışan kürsüler değil. Son

derece lüks donanımlı bir ofise sahip saygın soyguncu, acınacak haldeki hâkimin huzurunda duruyor. Bunun psikolojik atmosferini, psikolojik durumunu düşünebiliyor musunuz?.. O hâkimin, hükümlü veya tutuklu üzerinde veya sanık üzerinde, asla, psikolojik bir üstünlüğü sağlaması mümkün değil. Hâkim olduğunu dahi hissedemiyor. Orada hâkim kendisi mi, yoksa sanık mı; zaman zaman karışıyor. Zaman zaman tutukluların veya sanıkların müstehzi tavırlarıyla karşılaşan bir hâkimin psikolojik durumunu düşünün, bu şartlar altında görevini ne kadar sağlıklı yapıp yapamayacağını düşünün...

Bu şekilde, izbe, loş, nemli, içinde asla sağlıklı çalışma şartları bulunmayan, Türk Milleti adına yargılama yetkisini haiz hâkimlerimize reva gördüğümüz bu binalar içinde, izleme kurullarına da bir yer tahsis edilmesi hükmünü getiriyoruz. Zaten, kendisinin bir odası, bir çalışma ofisi yok. Artı, izleme kurullarının faaliyetleri, yine, adalet komisyonunun bürosu tarafından yürütülüyor. Yani, zaten sıkıntı içinde olan adliyeye, ilave, yeni sorunlar getiriyorsunuz, ek külfet getiriyorsunuz, çözüm yolu getirmiyorsunuz. Bu bir külfettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Toprak, lütfen toparlayınız.

RAMAZAN TOPRAK (Devamla) - Yakın bir gelecekte, izleme kurulları ile adalet komisyonları arasında oda kavgası yaşandığını duyarsanız, hiç şaşırmayın. Bu da, tasarıda bir boşluktur.

Türk Milleti adına yargılama yetkisini yürüten hâkimlere reva görülen bunlar olmamalıdır. Bu şartların en kısa sürede iyileştirilmesi lazımdır. Sayın Bakanın Plan ve Bütçe Komisyonundaki konuşmasını hiç unutamıyorum, aynen ifade etmişti, "bana tahsis edilen bu bütçe imkânlarıyla, otuz yılda yargı reformunu gerçekleştiremem" demişti. Umarım Sayın Bakanın bu isyanı, bu feveranı yankı bulur, gereği yapılır; Türk Milletine yakışır, Türk yargısına yakışır bir adliye sistemini kurar ve en kısa süre içerisinde yargı reformunu gerçekleştiririz.

Hepinize saygılar sunuyorum.(FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Toprak.

Tasarının tümü üzerinde, hükümetin görüşlerini, Sayın Adalet Bakanı ifade edecekler.

Buyurun Sayın Bakan.

Süreniz 20 dakika efendim.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı üzerinde söz alan bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Bütün grup sözcüleri ve şahsı adına konuşan arkadaşımız çok değerli görüşler açıkladılar; hepsine teşekkür etmek istiyorum.

Bu tasarı, yasalaştığı zaman, ülkemizde cezaevlerini saydamlaştıracaktır.

Tasarı, cezaevlerinde yaşam koşullarının düzeltilmesi, cezaevlerinde işkence ve kötü muamele iddialarının ortadan kaldırılması yolunda, şimdiye kadar atılmış olan en cesur adımdır. Böylelikle cezaevlerimiz sivil toplum denetimine açılmaktadır.

İzleme kurullarının oluşum tarzı, bazı arkadaşlarımız tarafından eleştirildi. Bu eleştirilere katılma olanağı yok; çünkü, izleme kurulları, toplumda tıp, eczacılık, hukuk, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji, eğitim bilimleri gibi alanlarda uzmanlıklarıyla tanınmış saygın kişiler arasından seçilecektir. Bu kişiler seçilirken, eğer o alanlarda kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu varsa, o kuruluşların da görüşü alınacaktır. Örneğin, izleme kurulunun görev yapacağı yargı çevresinde baro, tabipler odası veya eczacılar odası varsa, o kuruluşların da görüşü alınacaktır.

Seçim, bağımsız yargı tarafından yapılacaktır. Seçimi, adlî yargı adalet komisyonu yapacaktır.

Başka ülkelerle karşılaştırdığımız zaman çok ilginç tespitler yapabiliriz. Örneğin, İngiltere'de, izleme kurulları, cezaevleriyle ilgili bakan tarafından seçilir. Seçilen kişiler, halk içinden gönüllü kişiler arasından seçilir. Seçim, üç yıl için yapılır ve gerektiğinde, yine aynı bakan tarafından, belirli nedenlerle, seçilenlerin görevine son verilebilir; ama, izleme kurullarında iki sulh hâkiminin de yer alması öngörülmüştür. Demek ki, Batı'dan örnek aradığımız takdirde, bu kurulların doğrudan doğruya sivil toplum örgütlerince seçilmesi zorunluluğu yok. Bizde, İngiltere'de olduğu gibi, Adalet Bakanlığının böyle bir atama yoluna gitmesi söz konusu değildir. Seçim, adlî yargı adalet komisyonlarınca, bağımsız olarak, kanunun koyduğu ölçülere göre yapılacaktır.

Seçilecek olan kişilerin uzmanlıkları, cezaevleriyle en çok ilgili olan alanlar bakımından aranmıştır. O nedenle, getirilen düzenlemenin uygun olduğunu düşünüyoruz.

Almanya'da, cezaevleri danışma kurulları vardır. Federal İnfaz Kanunu, bu konuda, sadece, seçilecek olan kişilerin ceza infaz kurumlarında görevli kişiler olmaması sınırını koymuştur. Bu sınırlama dışında, kimlerin seçilebileceği, eyaletler tarafından çıkarılacak kanunlarla düzenlenecektir; çünkü, Almanya'da, cezaevleri, eyalet Adalet Bakanlıklarına bağlıdır.

Bu arada, izleme kurullarının edindikleri bilgilerle açıklama yapamamaları da eleştiri konusu oldu. Düşününüz ki, izleme kurulları, görevleri sırasında, başta hükümlü ve tutuklular olmak üzere, çeşitli insanlarla ilgili birtakım bilgiler edineceklerdir. Bunların, yetkili makamın izni olmadan açıklanması sakıncalıdır.

Yine, Batı ülkelerinden size örnek vereyim: İngiltere'de, izleme kurulları üyeleri, 1989 tarihli Resmî Sırlar Kanununa tabidir. Dolayısıyla, bu sırları, orada öğrendiklerini, yetkili makamların izni olmadıkça açıklayamazlar. Alman İnfaz Kanunu, cezaevleri danışma kurulları için sır saklama yükümlülüğü getirmiştir. Burada, sadece, cezaevleri yönetimine ilişkin bilgiler söz konusu değildir; aynı zamanda, hükümlü ve tutukluların işledikleri suçlar, onların hayatlarıyla ilgili bilgiler de olabilir. Kaldı ki, bu bilgilerin, yapılacak olan gözlemlerin ve tespitlerin hangi makamlara iletileceği kanun tasarısında çok açık olarak bildirilmiştir. Adalet Bakanlığına, infaz hâkimliğine, cumhuriyet savcılığına ve gerektiğinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi insan hakları inceleme kuruluna, yapılan tespitlerin sonuçları bildirilecektir.

Şimdi, doğrudan doğruya sivil toplum örgütleri veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının temsilci seçmeleri konusuna gelince; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görüşlerinin alınacağını zaten ifade ettim; ama, burada getirilen sistem, o kuruluşlardan insanların seçilmesine, o kuruluşların üyelerinin seçilmesine engel değildir. Kurul üyeleri, belirli kuruluşların temsilcileri olarak değil, kendi adlarına görev yapacaklardır. Bunlar seçilirken, eğer varsa, ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunun görüşü alınmakla birlikte, seçilen kişi, belirli alanlarda uzmanlığıyla tanınmış saygın bir kişi olarak seçilecektir. Tasarıda buna özen gösterilmiştir. Eğer, belirli kuruluşların temsilcilerini seçecek olursanız, o kişiler, o kuruluşlara karşı da sorumlu olmak durumundadırlar. Oysa, seçimde, o kuruluşların görüşlerinden yararlanmakla birlikte, burada, seçilen kişilerin, görevlerini, kendi adlarına, kendi sorumluluk duyguları içinde ve bir izleme kuruluşunda birlikte görev yapmanın sorumluluğu içinde yerine getireceklerdir. O bakımdan, tasarıda, seçimin, adlî yargı, adalet kuruluşları tarafından yapılması öngörülmüştür.

Bu seçimde oybirliği aranmıştır; yani, adlî yargı adalet komisyonunun 3 üyesinin de, seçilen kişinin kişiliği, onun uzmanlığı ve saygınlığı hakkında görüş birliği içinde olması gerekir. O bakımdan, bu sistem, görevin yerine getirilmesi bakımından en uygun olan sistemdir.

Cezaevlerinde bütün bu yapılanlarla, sanıyorum ki, artık, ileride hiç kimse işkence ve kötü muamele iddiasını öne süremeyecektir; ama, cezaevleriyle ilgili tasarılarımız bu tasarıyla bitmiyor, halen, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda bekleyen bir tasarımız daha var; Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Kanunu Tasarısı. Bu tasarı da yasalaştığı zaman, bütün infaz ve koruma memurlarımızı meslek öncesi, meslek içi eğitimden geçireceğiz, onlar, görevlerini yerine getirmek için gerekli olan bilgi ve becerileri bu merkezlerde edineceklerdir. Ayrıca, ceza hukuku, ceza infaz hukuku ve insan hakları konusunda bilgi edineceklerdir. Böylece, görevlerini en iyi biçimde yapmaları sağlanacaktır. Bu tasarının bir an önce Plan ve Bütçe Komisyonunda sonuçlandırılarak, Genel Kurula sunulmasını bekliyoruz.

Cezaevleriyle ilgili olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, şimdiye kadar, çok önemli incelemeler yapmıştır. Oradaki tespitlerin hepsinin üzerinde Bakanlığımızca büyük bir duyarlılıkla durulmaktadır; oradaki eksiklerin giderilmesine çalışılmaktadır. Ancak, o raporlarda işkence ve kötü muamele iddiaları da yer almaktadır. Cumhuriyet savcılarımız, bu iddiaların üzerine gidebilmek için, ceza kovuşturması yapabilmek için, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundan, orada adları yer almayan, sadece rakamla gösterilen kişilerin kimliklerini sormuşlardır; ama, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, onlara herhangi bir zarar gelebileceği kaygısıyla, bu isimleri açıklamayı reddetmiştir. Şimdi, Türkiye'de hakkını arayan herkes, devletin koruması altındadır. Eğer, o raporlarda adları geçen kişilerin isimleri cumhuriyet savcılarımıza bildirilecek olursa, cumhuriyet savcılarımız, o iddialarla ilgili ceza kovuşturmasını başlatacaklardır.

Cezaevlerimizde, fizikî bakımdan da önemli bir değişimden geçiyoruz. Her yönden saldırıcaları görülen, cezaevlerinde güçlülerin zayıflar üzerinde egemenlik kurmasına, onları sömürmesine yol açan, cezaevlerinin bir rant ve eğitim merkezi haline gelmesine yol açan koğuş sisteminden oda sistemine geçilmesi için gerekli değişiklik çalışmaları hızla yürütülmektedir. Bu arada, yeni cezaevlerinin, artık, şehirlerin merkezinde değil, şehirlerin dışında inşa edilmesi için çalışmalarımız devam etmektedir; ama, Türkiye'nin en büyük şehri olan, en çok suç işlenen ili niteliğindeki İstanbul'da cezaevi inşa edebilmek için yer sıkıntısı içindeyiz. Bulabildiğimiz ve kamulaştırdığımız yerin seçilmemesi, orada cezaevi inşa edilmemesi için de çok haksız suçlamalarla karşılaşıyoruz; ama, bu suçlamalarda bir gerçek payı olabileceğini de dikkate alarak, ben, Adalet Bakanlığı müfettişlerince incelemeye ve gerektiğinde soruşturmaya başlanması için gerekli talimatı da verdim; fakat, İstanbul'da cezaevi ve tutukevi inşaı için mutlaka yer sorununu çözmemiz gerekir. Anadolu'da bu konuda bir sıkıntıyla karşılaşmıyoruz.

Amacımız, cezaevlerini şehirlerin dışına çıkarmaktır; küçük cezaevleri yerine bölge cezaevleri inşa etmektir. Bu arada, yapılacak olan cezaevlerinin çevresinde -bir arkadaşımızın ifade ettiği gibi- mutlaka bir güvenlik bölgesi olmalıdır; çünkü, boş bir alanda inşa edilen cezaevinin çevresinde bile, bir süre sonra, bir yerleşim merkezi oluşmaktadır. Bunun tipik bir örneği, eski Sağmalcılar, şimdiki Bayrampaşa Cezaevidir. Buna meydan vermemek gerekir.

Ayrıca, cezaevlerinde, çok zor koşullar altında, çok düşük ücretlerle, çok büyük stres altında, çok büyük riskler altında çalışan infaz ve koruma memurlarının da, yeni yapılacak cezaevleri çevresinde mutlaka lojman sahibi olmasının sağlanması gerekir. Yeni cezaevleri bakımından bunu da planlamaktayız.

İzleme kurullarında çalışanların memur sayılması, eleştiri konusu oldu. Getirilen hüküm, bir yönüyle, Türk Ceza Kanununun 279 uncu maddesine paralel bir düzenlemedir. O maddede de, Türk Ceza Kanunu uygulamasında kimlerin memur sayılacağı belirtilmiştir. Bu anlamda, kendilerine kar-

şı işlenen suçlar bakımından yasama organı üyeleri dahi memur sayılmaktadır. Burada, izleme kurulu üyelerinin, güvenliği bakımından, korunması bakımından memur sayılması söz konusudur; ama, izleme kurulu üyeleri, görevleriyle ilgili bir suç da işleyebilir, o bakımdan da memur sayılmaları öngörülmüştür; yani, kendileriyle ilgili kovuşturma, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun çerçevesinde yürütülecektir. Bu bakımdan, izin mercii olarak, adlî yargı adalet komisyonu başkanı gösterilmiştir.

Bu hüküm, bu kurullarda görev alanların, memur olarak, Adalet Bakanlığının istediği yönde inceleme yapacağı izlenimini verecektir açıklamalarının haksız olduğunu göstermek için yeterlidir; böyle bir amaç söz konusu değildir. Seçimi, bağımsız yargı mercileri yapacaktır ve seçilecek kişiler de, toplumun, uzmanlık ve saygınlıklarıyla kabul ettiği kişiler olacaktır.

Bu tasarı ile dün kabul etmiş olduğumuz İnfaz Hâkimliği Kanunu, birbirini tamamlayan iki kanun olacaktır; çünkü, bir yandan, cezaevlerindeki her türlü işlem ve faaliyet, yargı denetimine alınmakta, öbür yandan, cezaevleri sivil toplum denetimine açılmaktadır. Böylece, cezaevleri konusunda bir süreden beri sürdürülmekte olan eylemlerin de, artık, hiçbir gerekçesi kalmamaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden, bu eylemlerin en kısa zamanda sona erdirilmesi çağrımı, bir kez daha yineliyorum.

Bir arkadaşımız, eğer, (F) tipi cezaevlerinde hükümlü ve tutukluların günün belli saatlerinde bir araya gelmelerine izin verilirse, bu sorunun sona erebileceğini ifade etti.

Bir süre önce Yüce Meclis; 4666 sayılı Kanunla, Terörle Mücadele Kanununun 16 ncı maddesinde değişiklik yaptı. O değişiklikte, hükümlü ve tutukluların hangi koşullar altında nasıl bir araya gelecekleri açıkça düzenlenmiştir; bunlar: birlikte çalışma, birlikte eğitim görme, birlikte spor yapma, birlikte toplumsal ve kültürel etkinliklerde bulunma amacıyla yapılacak olan uygulamalardır. Bu uygulama başlatılmıştır; ama, size şunu söylemek isterim ki, şimdiye kadar (F) tipi cezaevlerinin hükümlü ve tutukluları tecrit amacıyla kurulduklarını iddia edenler, henüz bu uygulamaya katılmamışlardır. Bu da, onların gerçek amacının başka olduğunu göstermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Lütfen, tamamlar mısınız.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Devamla)- Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz, cezaevlerimizde, gerçekten insan onuruyla bağdaşmayan koşulları tamamıyla ortadan kaldırmaya kararlıyız. Tecrit, asla amacımız değildir. Cezaevlerinde kim olursa olsun, suçu ne olursa olsun, bütün hükümlü ve tutukluların insan haklarına uygun koşullar içinde yaşamasını sağlamak durumundayız. Onların birlikteliği de, bir araya gelmeleri de, Avrupa standartlarına uygun olarak, Terörle Mücadele Kanununun 16 ncı maddesinde yapılan değişiklik çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Bunun dışında bir uygulama bizden beklenmemelidir.

Yüce Meclise sunduğumuz tasarıya vereceğiniz destek için hepinize teşekkür ediyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Adalet Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki son söz, şahsı adına, Konya Milletvekili Sayın Lütfi Yalman'a aittir.

Sayın Yalman?.. Yok.

Şahsı adına, Ordu Milletvekili Sayın Eyüp Fatsa; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

EYÜP FATSA (Ordu) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 669 sıra sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı üzerinde, şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, son günlerde cezaevlerinin ıslahı, hak ihlallerinin giderilmesi, kötü muamelenin ortadan kaldırılması ve cezaevlerindeki yapılanmanın gelişmiş ülkelerin standartlarına getirilmesi noktasında bir dizi düzenlemeler yapılmaktadır. Bunu iyi bir başlangıç kabul ediyor ve memnuniyetle karşılıyoruz.

Hükümetler, cezaevlerindeki her olay ve eylemden sonra birtakım teşebbüslere geçmektedir. Bu düzenlemeleri yapmak için ille de cezaevlerinde birtakım olayların cereyan etmesini beklemek gerekmemektedir. Özellikle, 200 günü geçen ölüm oruçları, cezaevi olayı ve eylemleri, Türkiye'nin dış görüntüsü açısından fevkalade kötü bir durum arz etmektedir. Bu sorumluluk devletindir ve devlet bu zaaftan bir an önce kurtulmalıdır. Unutulmamalıdır ki, yönetilenlerin rızasını yitiren bir devlet meşruiyetini de yitirir.

Değerli arkadaşlar, getirilen bu tasarıyla kurulması istenilen izleme kurullarına, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin yönetim, işleyiş ve uygulamalarını yerinde görmek, incelemek, bilgi almak ve tespitlerini rapor haline getirmek görevleri verilmektedir. Şikâyete konu olan şartların ortadan kaldırılması için izleme kurulları oluşturulmaktadır. Bu ise, cezaevlerindeki kötü durumun ve hak ihlallerinin varlığını itiraf ve kabullenmektir. Her defasında, mahkûmların eylemleriyle harekete geçen hükümet, âdeta mahkûmlar ile devleti pazarlık yapar bir görüntüye sokmaktadır. Halbuki, cezaevlerinin iyileştirilmesi için gerekli eksiklikler önceden tespit edilip, hiçbir üzücü olaya sebebiyet vermeden, cezaevlerimizin standartlarını, gelişmiş ülkelerin standartlarına getirmemiz gerekirdi. Altına imza attığımız uluslararası anlaşma ve sözleşmelere rağmen, Türkiye, bu standartların gerçekleşmesine direnmiş, sorumluluklarını görmezlikten gelmiştir.

Tasarı, cezaevlerindeki insan hakları ihlallerinin kaldırılması açısından atılmış önemli bir adımdır. Bunun ne getirip ne götürdüğünü uygulamalarla görmemiz mümkün olacaktır. İnsan hak ve hürriyetlerinin kanunlarda, yasalarda güvenceye alınması yeterli değildir; bunun uygulamalarda güvenceye alınması şarttır.

Kurumsal olarak güzel bir iskelet oluşmaktadır. Gerçi, burada yalnız sivil cezaevleriyle ilgili hükümler bulunmaktadır, askerî ceza ve tutukevleriyle ilgili bir düzenleme yoktur. Halbuki, toplumu bir bütün olarak ele aldığımızda, sivil ve askerî cezaevlerinin her ikisi de ceza infazı açısından aynıdır. Bu durumun, uygulamada bir çifte standardı beraberinde getireceği endişesini taşımaktayız.

Değerli arkadaşlar, kurulacak bu izleme kurulu, sivil bir görüntü arz etmemektedir. Bu adlî yargı adalet komisyonunun oluşturduğu bir kuruldur. Atanmış bir kurulun, kuruluş esprisini gerçekleştiremeyeceği endişesini taşımaktayız; cezaevlerindeki kötü şartları, işkence, kötü muamele ve hak ihlallerini ortadan kaldırabilecek güveni vermektedir. Bu kurulun, cezaevlerindeki mevcut sıkıntıları ve endişeleri ortadan kaldırmaya yetmeyeceği kanaatindeyim; çünkü, atanan her kurul üyesi belli bir düşünce ve belli bir ideolojik anlayıştan seçilecektir. Zaten yaşanan bütün insan hakları ihlallerinin temelinde ideolojik yaklaşımlar vardır. Bu kurulun seçimi, bu endişeleri giderecek güven ve görüntüyü vermemektedir.

Değerli arkadaşlar, bütün bunlar bir tarafa, bu kanun hükümlerini uygulayacak olan insan faktörü de çok önemlidir. Cezaevlerine ıslah edilmek ve topluma yeniden kazandırılmak için konulan insanların, mevcut kadro ve uygulamalarla bu fonksiyonunu yerine getirmediğine şahit oluyoruz.

Psikoloji, pedagoji ve formasyon eğitimi almış kalifiye insanların cezaevlerinde idareci ve personel olarak görev alması gerekirken, bu şartları taşımayan, açlık sınırının altında bir ücrete mahkûm olan cezaevi çalışanlarının her şartta, kanun ve kurallara uymak konusunda çok istekli olmayacakları ve olmadıkları geçmişte gözlenmiş, bugün için de durum aynıdır.

Sayın hükümetin, bu tasarıdan önce, cezaevi çalışanlarının standartlarının ve hayat şartlarının iyileştirilmesiyle ilgili bir düzenleme yapması gerekirdi kanaatindeyim.

Değerli arkadaşlar, tasarının 6 ncı maddesinde, izleme kurullarının görevleri sayılmakta ve "hazırlanan raporlar, gerektiğinde ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına gönderilir" denmektedir. Bu gerekliliğe kim karar verecek, bunu kim, nasıl tespit edecektir. Asıl itibariyle, bu raporların, doğrudan İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna gönderilmesi gerekirdi.

Ayrıca "gördükleri eksikleri ve yanlışları, uygulamaları yetkili mercilere bildirirler" denilmektedir. Yetkili mercilerden kasıt, açık olarak belirtilmemiştir. Yetkili merci neresidir, buna açıklık getirilmesi gerekirdi.

Sayın Adalet Bakanımız, kurulması istenilen bu izleme kurullarının faydalı olacağına ve beklenen neticeyi vereceğine inanıyorsa, Meclis İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun hazırladığı cezaevleri raporlarında haklarında suç duyurusunda bulunulan sorumlularla ilgili nasıl bir işlem yapıldığını açıklamalıdır. Bu kurulacak olan izleme kurullarının hazırlamış olduğu raporlarla ilgili nasıl bir muamele yapılacağının, bilinmesi açısından da çok faydalı olacaktır kanaatindeyim.

Değerli arkadaşlar, kurul üyelerinin seçimleriyle ilgili olarak mahallî sivil örgütler, baro, tabip odası, insan hakları kurulu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundan görüş alınabilir ya da onların belirleyeceği adaylardan da, kurul üyelerinin seçimine gidilebilirdi. Böyle olması daha demokratik ve sivil bir görüntü ortaya koyardı.

Değerli arkadaşlar, çok iyi niyetle hazırlandığını düşündüğüm bu tasarının kanunlaşması, başta cezaevlerinde yaşanan olumsuzlukların ve üzücü olayların giderilmesine, insan hak ve hürriyetlerinin tesisine, kırılan ve sarsılan güvenin yeniden kazanılmasına, ülkemizi içte ve dışta zor durumda bırakan cezaevleri şartlarının ıslahına ve hepsinden önemlisi, demokratik bir açılımın sağlanmasına yardımcı olur düşüncesiyle, kanunun hayırlı olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Fatsa.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru yok.

NEZİR AYDIN (Sakarya) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunacağım ve karar yetersayısını arayacağım.

Tasarının maddelerine geçilmesini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısına ulaşılamamıştır.

Birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 17.57

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 18.09

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL

KÂTİP ÜYELER : Melda BAYER (Ankara), Mehmet AY (Gaziantep)

———— O ————

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105 inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

8. – Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/851) (S. Sayısı : 669) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Hatırlanacağı üzere, görüşmekte olduğumuz 669 sıra sayılı kanun tasarısının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmış ve maddelere geçilmesi oylamasına sıra geldiğinde karar yetersayısının aranılması istenmiş; ancak, bu sayıya ulaşılamamıştı.

Şimdi, elektronik cihazla oylamayı tekrarlayacağım.

3 dakika süre veriyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, karar yetersayısı vardır ve tasarının maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Şimdi, 1 inci maddeyi okutuyorum :

CEZA İNFAZ KURUMLARI VE TUTUKEVLERİ İZLEME KURULLARI KANUNU TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1. - Bu Kanunun amacı, yürürlükteki mevzuat ve ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle belirlenen ilkeler çerçevesinde ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin yönetim, işleyiş ve uygulamalarını yerinde görmek, incelemek, bilgi almak ve tespitlerini rapor haline getirerek yetkili ve ilgili mercilere sunmak üzere, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının kurulmasına, görev ve yetkilerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Bu Kanunda tekil veya çoğul olarak geçen "izleme kurulu" terimi, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarını ifade eder.

Askerî ceza infaz kurumları ve tutukevlerine ilişkin hükümler saklıdır.

BAŞKAN - Madde üzerinde ilk söz, Fazilet Partisi Grubu adına, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Yahya Akman'a aittir.

Buyurun Sayın Akman. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

FP GRUBU ADINA YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 669 sıra sayılı kanun tasarısının 1 inci maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu tasarıyla, mevzuatımızda yer almayan yeni bir kurum oluşturulmaktadır; ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları. Tasarı, daha önce kabul edilen infaz hâkimliği kurumuyla beraber düşünüldüğünde, cezaevlerinin, biri yargısal, diğeri kısmen sivil olmak üzere, iki ayrı denetime tabi tutulması anlamını ifade etmektedir. Tasarıya göre, ceza ve tutukevleri izleme kurulları, biraz mülkî idare amirine, biraz cumhuriyet savcısına, biraz infaz hâkimine, biraz adalet komisyonuna bağlı bir nitelik arz etmektedir.

Bu tasarıyla, elbette ki, bugüne göre ileri bir adım atılmıştır; ama, kanaatimce, yine kamusal bazı yetkilerle donatılmış daha sivil bir kurum oluşturulması isabetli olurdu. Bu kadar yerle ilişkilendirilen bir kurulun ne kadar sivil ve bağımsız olabileceği şüphelidir. Cezaevlerindeki her türlü aksaklık ve yanlışlıktan sorumlu kurumları, bir yerde, denetleyecek, onların eksikliğini tespit edecek bir kurul, bu kadar bağımlı bir yapıda olmamalıydı.

Her şeyden önce, kurulun belirlenmesinin şekli çok yanlıştır. Doğrudan doğruya adalet komisyonu başkanı tarafından atama suretiyle belirlenmesi, işe yanlış başlandığının bir göstergesidir. İzleme faaliyetinin aynı zamanda bir denetim faaliyeti olacağı düşünülürse, muhakkak surette, sonraki maddelerde vermiş olduğumuz önergedeki gibi, sivil toplum kuruluşlarının önereceği isimlerden böyle bir kurulun tespit edilmesi zorunludur diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, bu endişeleri ifade etmemin nedeni şudur: Bugün, kuvvetler ayırımı prensibi ihlal edildiği zaman, devlet yönetimine ilişkin tartışmalar başlamaktadır. Yürütme yargının, yargı yasamanın görev alanına girmemeli ve bu hassas çizgilerin sınırları iyice belirlenmeli diyoruz.

İşte, bu görüştüğümüz tasarıyla getirilen izleme kurulları da, cezaevleri gibi son derece hassas bir konuyla ilgilidir. Hiçbir zaman, cezaevlerindeki kötü şartlar ve işkence iddiaları bitmek tükenmek bilmemektedir. Son zamanlarda, çok sayıda işkence ve kötü muamele iddiası, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna kadar gelmiş ve bunlarla ilgili suç duyuruları ilgili cumhuriyet savcılıklarına yapılmıştır.

Eğer ceza ve tutukevleri için tartışılmayan bir yapı oluşturmak arzusunda isek, muhakkak surette ince eleyip sık dokumak zorundayız. Hedef, şikâyetlerin bir oranda düşürülmesi değil, belki, sıfıra indirilmesi olmalıdır. Bu kurulun mahzurları, kurulun oluşturuluş şeklinden başlayarak, çalışma usulüne ve rapor aşamasına kadar devam etmektedir. Mahzurların giderilmesi için, kurulun tamamının kamuda çalışmayan kişilerden oluşturulması, çalışmaları ve kararları üzerinde kamusal vesayet bulunmaması ve nihayet, özgür bir hareket alanı olması gerekir.

Unutmamak gerekir ki, bugün, Türkiye'nin ayıbı olarak sürekli karşımıza çıkan kötü muamele ve işkence iddialarının çoğunu belgelendirme durumu olamamaktadır. Bunun bilinen nedenlerinden biri, bir kamu görevlisi tarafından yapılan bir yanlışın, yine bir kamu görevlisi tarafından örtbas edilmesidir. Şayet mekanizma böyle işlemeyip, kamu görevlisi yaptığı suçun muhakkak açığa çıkacağını bilse, kuvvetle muhtemeldir ki, kanunsuzluğa tevessül etmeyecektir.

Değerli milletvekilleri, izleme kurullarının daha pratik, kolay çalışabilen, çabuk karar verebilen, anında icra edebilen kurullar olması gerekir. Maalesef, iyiniyetli bir girişimin de, acımasız bürokratik mekanizma içerisinde anlamsız kalacağını düşünüyorum. Bugünlerde peş peşe kabul ettiğimiz ceza ve tutukevleriyle ilgili bu tasarılarla, yeni bürokratik adacıklar oluşturulmak-

tadır, aynı zamanda da, ciddî bir yetki karmaşasına neden olunmaktadır. Savcı, hâkim, cezaevi idaresi, Adalet Komisyonu Başkanı, mülkî idare amiri ve daha sayamadığım birçok bürokratik mekanizma, tüm bu mekanizmalarla beraber izleme kurulları, olsa olsa, cezaevlerinin bazı fiziksel eksikliklerini rapor eden birer kurul olurlar ve muhtemeldir ki, bakanlığa yazılan bir yazıya "bu yılki bütçe imkânlarımız elvermediğinden, söz konusu talebiniz karşılanamamıştır" gibi bir yazıyla cevap verilecektir.

Değerli milletvekilleri, asıl olması gereken, ceza ve tutukevlerinde yaşayan insanların insanî şartlarda yaşamasının temin edilmesi, bunların yeniden topluma kazandırılıp, faydalı birer insan haline getirilmesi, yapılan işten pişman kılınmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen, tamamlayınız Sayın Akman.

YAHYA AKMAN (Devamla) - Bu, sosyal bir hukuk devletinin en önemli görevlerindendir. Cezaevleri, yeni suçlular üreten yerler olamayacağı gibi, devletin intikam almak için kötü muamele yaptığı yerler de olmamalıdır. Muhakkak surette, evrensel standartları ülkemizde de hâkim kılmak zorundayız. Onun için de, iyiniyetle, belki, getirilen bu tasarının, vereceğimiz teklifin de, önergenin de kabulü doğrultusunda daha iyi bir hale geleceğini umuyor; bu duygu ve düşüncelerle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akman.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

İzleme kurullarının kuruluşu

MADDE 2. - Bulunduğu yargı çevresinde ceza infaz kurumu veya tutukevi olan her adlî yargı adalet komisyonunca bir izleme kurulu kurulur.

İzleme kurulu, başkanla birlikte beş üyeden oluşur. Üyeleri dört yıl için seçilir. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

İzleme kurulunun yetki alanı, adlî yargı adalet komisyonunun bulunduğu yargı çevresi ile sınırlıdır.

Yargı çevresinde müdürlük teşkilâtı olan birden çok ceza infaz kurumu ve tutukevi bulunması halinde buna uygun sayıda izleme kurulu kurulabilir. Bu durumda her izleme kurulunun yetki alanı, adlî yargı adalet komisyonunca belirlenir.

İzleme kuruluna çalışmaları için ilgili adlî yargı adalet komisyonunun bulunduğu binada bir yer ayrılır. İzleme kurulunun sekretarya hizmetleri, aynı adlî yargı adalet komisyonunun bürosu tarafından yürütülür.

BAŞKAN - 2 nci madde üzerinde ilk söz, Fazilet Partisi Grubu adına, Erzurum Milletvekili Sayın Fahrettin Kukaracı'nındır.

Buyurun Sayın Kukaracı. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

FP GRUBU ADINA FAHRETTİN KUKARACI (Erzurum) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan tasarının 2 nci maddesi üzerinde Grubum adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde yönetimin işleyişi ve uygulamalarını yerinde görmek, incelemek, bilgi almak, bu hususlarda rapor hazırlamak gibi görevler yüklenen izleme kurulları, bu kurumlarda yönetimin şeffaf hale gelmesini sağlayacak, eksiklik ve aksaklıkların giderilmesine yardımcı olacak bir kuruldur. Bu kurullar, kısmen sivil halktan oluşacağı için, daha objektif davranacak, düzeltilmesi gereken hususları ilgililerin bilgisine sunacaktır.

Son zamanlarda, Adalet Bakanlığının Yüce Meclisimize sunduğu Terörle Mücadele Kanununun 16 ncı maddesinde değişiklik yapan tasarı kanunlaşmış, İnfaz Hâkimliği Kanun Tasarısı Meclisimizce kabul edilmiştir. Bugün görüşmekte olduğumuz izleme kurulları oluşturulmasını içeren tasarıyla da, ceza ve tutukevlerindeki hükümlü ve tutuklulara insan onuruna yakışır bir şekilde muamele edilmesi, cezaevi şartlarını iyileştirme, geliştirme hedeflenmektedir.

Avrupa Birliğine girme sürecindeki Türkiye, Avrupa Birliği müktesebatına uygun düzenlemeler yapmaktadır. Kendiliğinden yapmış olmasak da, bu bir başlangıçtır ve devamını arzu etmek, teşvik etmek, hem hakkımız hem de görevimizdir. Çıkarılmakta olan bu kanunlar bir ihtiyaca cevap verse de yeterli değildir. Birleşmiş Milletler standart minimum cezaevi kurallarının tümünün uygulanabilmesi için, daha çok mesafe almamız gerekecektir.

Değerli milletvekilleri, izleme kurullarının icraî herhangi bir görevi yoktur; görevleri, cezaevlerindeki yönetimin işleyişini, tutuklu ve hükümlülerin durum ve şikâyetlerini ilgili mercilere rapor etmekten ibarettir. Yeterli olmasa da, bu bile, şeffaf bir yönetimin oluşmasına yardımcı olacak bir faaliyettir; ancak, bu raporların, ilgili ve yetkili merciler tarafından nasıl değerlendirileceği belirgin değildir. Cezaevlerinin standartlara uygun olmadığıyla ilgili raporun gereğini kim, ne zaman, nasıl yerine getirecektir? Bu belirsizlikler, raporların işlevinin sonuçsuz kalabileceği ihtimalini gündeme getirmektedir. Yukarıda bahsettiğimiz bir diğer kanun olan İnfaz Hâkimliği Kanununda ihdas edilen infaz hâkimliği, umarız, vereceği kararlarla, hem izleme kurullarının hem de kendi kuruluş gayesine en iyi şekilde hizmet etsin.

Değerli milletvekilleri, bu kurullar, bulunduğu yargı çevresinde ceza infaz kurumu veya tutukevi bulunan her adlî yargı adalet komisyonunca kurulmaktadır. Beş kişiden oluşacak olan kurulun adalet komisyonu tarafından kurulması uygun olsa da, üyelerin seçiminde tutulan yol yanlıştır. Bir şekilde, bakanlığın ve dolayısıyla idarenin temsilcisi olan heyetin seçeceği kurulun, bağımsız, tarafsız olamayacağı ihtimali mevcuttur. Halbuki, komisyon çalışmaları esnasında verdiğimiz önerge kabul edilmiş olsaydı, hiç olmazsa, beş üyeden üçü o yerde bulunan baro, tabip odası ve insan hakları kurulundan, yine adalet komisyonu tarafından seçilecekti ve bu şekilde, kararlarda daha objektif sonuçlara varılacaktı; ancak, bu sağlanamamıştır. Umarız, faydalı hizmetler yapar, toplumun zihnini meşgul eden cezaevi olayları müspet bir sona ulaşır, çağdaş bir yönetim ve işleyiş temin edilmiş olur.

Bir suçluyu dış dünyadan ayıran hapis cezası, o kimsenin özgürlüğünden yoksun bırakılmasından ötürü, başlıbaşına acı bir olaydır. Haklı gerekçeler ve disiplin dışındaki gerekçelerle bu acıyı daha da artırmamak gerekir. Tutuklulara, onları toplumdan dışlayacak biçimde değil, toplum içinde yer almaya devam edecekleri biçimde davranılmalı, onların saygınlığını azaltıcı cezaevi yaşamı ile özgür yaşam arasındaki ayırımı en aza indirmeye çalışılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Adalet Bakanlığımız, getirmiş olduğu bu yeni kurullar için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayınız.

FAHRETTİN KUKARACI (Devamla) - Tamamlıyorum efendim.

...zaten dar ve elverişsiz adliye binalarında yer bulmakta, personel ve büro temin etmekte güçlük çekecektir. Bunun için, kadro ve ayrıca bir tahsisat ayrılmaması, mevcutla yetinileceğini göstermektedir. Bu da, faaliyetin başarısına menfi etki edecek önemli unsurlardan biridir.

Kurul üyelerine ödenecek huzur hakkı da, ülkede kurulacak kurul sayısı dikkate alındığında, elbette ki, gözardı edilemeyecek büyüklükte bir malî yükü getirmektedir.

Başarılı hizmetler verilmesi dileğiyle, kanunun hayırlı olmasını diliyor; Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayı Kukaracı.

Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini, İçel Milletvekili Sayın Turhan Güven ifade edecekler.

Buyurun Sayın Güven. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

DYP GRUBU ADINA TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Başkan, değerli üyeler; Doğru Yol Partisi Grubu adına, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bazı kanunların, asıl maksadı ortaya çıkarmak yerine, palyatif birtakım metinlerle günü gün etme noktasındaki bir yaklaşımını kabul etmemiz mümkün değildir. Dün, Sayın Bakan, Değerli Bakan, burada, bir açıklama yaptı ve yeni infaz kurumları yasa tasarısının bitmek üzere olduğunu ve yine, bunun içinde infaz yasa tasarısının da bitirilmek üzere olduğunu ifade buyurdular.

Şimdi, çok arzu ettiğimiz yeni bir infaz yasa tasarısı ve infaz kurumları yasa tasarısı huzurlarınıza yakında gelecekse, bu getirilen kanun tasarısının ve dün çıkarılan kanunun bu maddeler üzerinde yer alması lazım, bu hükümler içinde yer alması lazım; yani, eğer bir ay sonra huzurunuza gelecek bir kanun tasarısı varsa, siz, neden üç beş madde halinde bunu yeniden gündeme getiriyorsunuz diye sormak lazım. İyi niyetlerinden şüphe etmiyorum; ama, uygulama zorluğu olabilecek bir hususu gündeme getirmek istiyorum.

Acaba, Türkiye'de, özellikle adalet komisyonunun bulunduğu, yani, ağır ceza merkezlerinde bir tespit yapıldı mı; yani, oralarda, adalet komisyonlarının rahat çalışabileceği bir salon var mı, bir oda var mı ki, onun yanında, siz, bu defa, bu kurumu çalıştıracak hale geleceksiniz; onu bilmiyoruz. Bugün, Türkiye'de yargıyla iştigal edilen noktalarda, adalet binalarının ne halde olduğu, hiç kimsenin bilmediği bir husus değil. Bırakınız, siz, hâkimin rahat bir çalışma yapacağı ve dosya okuyacağı odayı, dosdoğru salonun bile olmadığı bir gerçek. Bu böyle devam ederken, bir de, onun yanına, adalet komisyonunun yanında da bir oda tahsisini, hangi tespitle ortaya çıkardılar?!

İki; bu infaz izleme kurulunun, acaba, teşekkül tarzında ne derece başarı sağlanacak; yani, çocuk mahkemeleri gibi, sadece kanunu mevcut olup da, daha sonra, arkadaşların orada olup olmadığını; yani, bir ağır ceza merkezinde, şu kanun tasarısında sayılan vasıftaki insanların olup olmadığını nasıl biliyorsunuz; bir tespit yaptınız mı?! Siz, 3 üncü maddede diyorsunuz ki, tıp, eczacılık, hukuk, kamu yönetimi, sosyoloji ve benzeri... Peki, o kasabada, acaba, yeteri kadar, tıp eğitimi görmüş olan doktor var mı; psikoloji eğitimi görmüş olan insan var mı; sosyal hizmetler eğitimi görmüş olan insan var mı; ve benzeri alanlarda eğitim görmüş olan insan var mı; yani, ağır ceza merkezinin, doğuda bir ilimizin ilçesinde olduğunu düşünün; binlerce vatandaşımız, orada doktor olmadığından şikâyetçi; siz, orada, benzeri eğitim yapan bir insandan bahsediyorsunuz; yani...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Her ilçede var mı ağır ceza?..

TÜRHAN GÜVEN (Devamla) - Her ilçede yok efendim ağır ceza, her ilçede yok tabiî; ama, bakınız, ben, ağır ceza merkezi olan ilçeden bahsediyorum; yani, ağır ceza merkezi olan ilçede, bakalım, bu eğitim alanlarını başarıyla bitirmiş olan insan var mı?!

Şimdi, onun için, değerli arkadaşlarım, uygulanması mümkün olmayan maddeler, göze, kulağa hoş gelir; ama, bu izleme kurullarını, siz, nasıl teşekkül ettireceksiniz; ben, onu merak ediyorum. Çünkü, yetki alanı, adlî yargı çevresi olarak düşünülüyor bir komisyonun; yani, bakınız, ağır ceza merkezi küçük bir ilçede olabilir, ona bağlı üç dört ilçe daha olur. Bu kurullar, buralarda da görev yapacaklar, buralara da gidecekler. O zaman, siz, bu elemanları, bu kurul üyelerini bulmakta zorluk çekersiniz gibi geliyor bana.

Değerli arkadaşlarım, aslolan iyi niyettir, bundan şüphem yok; fakat, birtakım tespitler yapıldı mı, incelemeler yapıldı mı Sayın Bakan? Bunu merak ediyorum. Eğer, böyle bir tespit yapıldı da, bize burada açıklama yapacaklarsa, memnun olacağım; çünkü, o kasabada, o ilçemizde neyin ne olduğunu tespit etmeden -Türkiye genelinde neyin ne olduğunu tespit etmeden, büyük iller için söylemiyorum; vardır tabiî, ama- böyle bir kanun tasarısının huzurunuza gelmesi, bence, çok fantezi bir olaydan öteye geçmiyor.

Hepinize saygılar sunuyorum. Teşekkür ederim. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Güven.

2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

İzleme kurulu üyelerinde aranacak nitelikler

MADDE 3. - İzleme kurullarına başkan ve üye seçilebilmek için 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen genel şartlara ek olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

1. Otuzbeş yaşını doldurmuş olmak.

2. Tıp, eczacılık, hukuk, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, eğitim bilimleri ve benzeri alanlarda en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak ve mesleği ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarında ya da özel sektörde en az on yıl çalışmış bulunmak.

3. Kişisel nitelikleri ile çevresinde dürüst, güvenilir ve ahlaklı olarak tanınmış olmak.

4. Herhangi bir siyasî partinin merkez, il veya ilçe teşkilâtlarında görevli bulunmamak.

BAŞKAN - Madde üzerinde ilk söz, Fazilet Partisi Grubu adına...

BÜLENT ARINÇ (Manisa) - Sayın Başkanım, Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya konuşacaklar.

BAŞKAN - Fazilet Partisi Grubu adına, Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

FP GRUBU ADINA MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu madde üzerinde... Tabiî, bir kere, yasa tasarısının geneli hakkında, müspet bir adım olduğunu, bugüne kadar böyle bir kurumun bulunmayışının bir eksiklik olduğunu, genel anlamda hayırlı bir çalışma olacağını umduğumu ifade etmek istiyorum; ancak, biraz, Sayın Bakanım ve bu

yasayı hazırlayanlar bağışlarlarsa ifade etmek istiyorum; yani, yasa, sanki zevahiri kurtarmak, bir yerlere, işte biz de, böyle, cezaevlerimizi, tutukevlerini izleme hususunda bir oluşum sağladık; dolayısıyla, buralarda olumsuzluk varsa, Avrupa İnsan Hakları vesaire bizi izlemeden, işte biz de izliyoruz, takip ediyoruz demek ve dedirtmek gibi bir şey husule gelecek.

Bir kere, 3 üncü maddede izleme kurulu üyelerinde aranılacak vasıflar zikredilirken; yani, tıp, hastalık açısından, oradakilerin sağlık yönünden izlenmesini; eczacılık, herhalde ilaçların kontrolünü, sağlıklı, düzenli bir şekilde ilaçların verilip verilmediğini; hukukçu arkadaşlarımızın, zaten, bunları belirleyecek olanların da hukukçu olmaları yanında, hukukçuların da herhalde hukukî yönden bir izleme durumu olacak; kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, eğitim bilimleri ve benzeri alanlar.

Değerli arkadaşlar, tabiî, Türkiye'de cezaevlerinde mahkûmların... Ben, yıllarca taşrada görev yaptığım için, 1975'ten beri var olan cezaevi vaaz ve irşat hizmetlerinde bulunan bir arkadaşınızım. Hemen her hafta, cezaevlerine sohbete gidiyorduk. Onların psikolojik sorunlarını, manevî sorunlarını, varsa dinî sorunlarını dinliyor, onların gelecekte topluma adapte edilmesi konusunda ciddî gayretlerimiz oluyordu. Hâlâ, bu kurulun, aktif hizmet yaptığını da biliyorum, hatta bu konuda cezaevi vaizliği müessesesi var. Bunların sayısal olarak da behemehal doldurulmasının faydalı olacağı kanaatindeyim; ancak, burada, eğer uygun görülürse, veya görülmüş olsaydı, temenni ederdim böyle bir şey yapmış olsaydı Sayın Bakan ve Bakanlığımız, bu heyetin içerisinde ilahiyatçının; yani, ilahiyat fakültelerinin bulunduğu yerlerde bir akademisyen profesörün, emekli veya halen aktif görevde olan veya il müftüsü veya ilçe müftüsü emekli veya görevlisinin, orada, o alandaki sorunlarını da izleme konusunda, o görevin içinde bulunmasının faydası olduğu kanaatindeyim.

Samimiyetimle söyleyeyim; müşahede ettiğim çok enteresan olaylar vardı. Hırsızlıktan gelmiş, gasptan gelmiş insanlarla konuşuyoruz biz. Adam diyor ki: "Ben çıkınca yine bu hizmeti yapacağım. Ne yapacağım; gideceğim, yine gaspa devam edeceğim; çünkü, ben cezaevinden çıktıktan sonra bana normal sosyal hayatta iş vermezler, şunu yapmazlar..." İstanbul'un şu semtinde en lüks arabaları parçalayıp satan bir ekibin elemanı diyor ki: "Ben, çıkınca bu görevi yapacağım." Niye; topluma adapte olmayı düşünmüyor? Bu alanda manevî etkinin orada büyük olacağı kanaatindeyim, hem cezaevindeki insanların bilahare topluma kazandırılması açısından, irşat hizmetlerinin önemli olduğunu düşünüyorum, hem de izlemede, bu alanda, varsa eksikleri ciddî olarak gözlemleyebilecek izleme heyetinde bir zatın bulunmasının da uygun olacağı kanaatindeyim; ama, uygun olmayan bir şey var burada; yani, biz...

Tabiî, son dönemde Adalet Bakanlığımız, hukuk işlerimiz, Türkiye'de, çokça tartışılır hale geldi. Bunun tartışılıyor olması da cidden üzücü bir şey; yani, Türkiye'de hukuk, dünyada hukuk zedelenirse, hiçbir şeye güven kalmaz. Zannediyorum, bu tavırlarımız Avrupa'da sık sık sorun haline gelmiş ki, ben, bir baro başkanının vaktiyle yazdığı bir kitabın bir bölümünde okudum. İsviçre'nin, biliyorsunuz denizi yok; ama, denizcilikten sorumlu devlet bakanlığı var. Avrupa'da denizcilikle ilgili olarak yapılan bir toplantıda bizim yetkili diyor ki: "Yahu, sizin deniziniz olmadığı halde niçin denizcilikten sorumlu bakanlığınız var?" Tabiî, o da çok enteresan bir cevap veriyor, diyor ki: "Yani, illa deniz olması şart mıdır; sizde Adalet Bakanlığı niçin var?" Yani, herhalde, bunu sormasının bir sebebi olmalı. Biz, katılmıyoruz böyle bir düşünceye; ancak, Türkiye, sık sık İnsan Hakları Mahkemesine başvuran, Türkiye dışında adaletten çare arayan insanların, çaresizlerin bulunduğu bir ülke haline getirildi. Bu, elbette hoş bir şey değil. Adalet Bakanlığımızın, ilgili kurumun ilgililerinin, yetkililerinin bu görüntüyü bir an önce gidermesi, kurtarması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen, tamamlayın Sayın Uzunkaya.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Bir de, şu tasarıda bu vasıfları sayılan insanları, kim olursa olsun, -ilahiyatçı, öğretmen, eczacı, doktor, vesaire- eğer, yine adlî kurum ve resmî memurlar atayacaksa, bu kurumun sadece ismi olacaktır; ama, resmî, bürokratik bir müessese olacaktır. Hatta, bunlara, devletin ücret vermesi de kanaatimce yanlıştır. Tamamen bağımsız, devletten ücret almayan, gönüllü ve gönüllü teşekkül-lerin... Ama, Sayın Bakanımın, arkadaşlarımın önergesi olmasına rağmen, ısrarla "hayır" diye bu konuda diretmesi, bu konudaki endişemizi de teyit eder mahiyettedir. Devletten tecrit edilmesi lazım, tamamen, demokratik kitle örgütlerinin kendi içlerinden verdiği kişiler olması lazım ki, orada özgürce eksikleri tespit etsin, ilgili kurumun yetkililerine getirsin. Yani, hem kendi kendini denet-leyen ve denetleten, onun üstü durumunda olan bir kuruma atayacak, ondan sonra da diyecek ki, benim adıma hizmet yap.

Değerli arkadaşlar, bu anlamda, bunun inandırıcılığı ve güvenilirliği yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cümleniz için mikrofonu açıyorum.

Buyurun.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) - Müessese olarak doğrudur; ama, şu anda eylem planı itibariyle yanlış olduğunu söylüyor; Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Uzunkaya.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edil-miştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

İzleme kurullarına seçilemeyecek olanlar

MADDE 4. - Aşağıda yazılı kişiler, izleme kurulu başkan ve üyeliğine seçilemez :

1. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile ilgili ihale, alım, satım ve benzeri hukukî ilişkilere taraf olanlar.

2. Görev yapacakları ceza infaz kurumları veya tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular-dan birisinin işlediği suçtan kendileri veya ikinci derece dahil hısımları zarar görenler.

3. Görev yapacakları ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki hükümlü ve tutuklulardan biri ile aralarında evlilik, vesayet veya ikinci derece dahil hısımlık ilişkisi bulunanlar.

BAŞKAN - Fazilet Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Rıza Ulucak...

BÜLENT ARINÇ (Manisa) - Sayın Başkan, konuşmayacaklar.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 4 üncü maddeyi oylarınıza sunacağım; ancak, bir yoklama talebi var.

Şimdi, yoklama talebiyle ilgili önergeyi okutuyorum :

III. – YOKLAMA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Meclis Genel Kurulunda toplantı yetersayısı yoktur. Görüşülmekte olan tasarının 4 üncü maddesinin oylaması sırasında yoklama yapılmasını arz ederiz.

BAŞKAN - İsimleri arayacağım.

Bülent Arınç?.. Burada.

Fethullah Erbaş?.. Burada.

Yahya Akman?.. Burada.

Ramazan Toprak?..

EYÜP FATSA (Ordu) - Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN - Latif Öztek?.. Burada.

Nezir Aydın?.. Burada.

Salih Kapusuz?.. Burada.

Fahrettin Kukaracı?.. Burada.

Rıza Ulucak?.. Burada.

Ergün Dağcıoğlu?.. Burada.

Mahmut Göksu?.. Burada.

Musa Uzunkaya?.. Burada.

Mehmet Bekâroğlu?.. Burada.

Mehmet Özyol?..

YAKUP BUDAK (Adana) - Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN - Ejder Arvas?.. Burada.

Sait Açba?.. Burada.

Sacit Günbey?.. Burada.

Lütfi Doğan?..

TEVHİT KARAKAYA (Erzincan) - Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN - Musa Uzunkaya?.. Burada.

Lütfi Yalman?.. Burada.

Zeki Çelik?.. Burada.

Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

3 dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısının ancak yarısına ulaşabildik.

10 dakika sonra toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.49

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.59

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL

KÂTİP ÜYELER : Melda BAYER (Ankara), Mehmet AY (Gaziantep)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105 inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN - Hatırlanacağı üzere, 669 sıra sayılı kanun tasarısının 4 üncü maddesinin oylanması sırasında yoklama yapılması istenilmişti ve toplantı yetersayısına ulaşılamamıştı.

Şimdi, yoklama işlemini tekrar edeceğiz.

Elektronik cihazla yapacağımız yoklama için 3 dakikalık süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, ikinci kez toplantı yetersayısına ulaşılamamıştır.

İçtüzüğümüzün 57 nci maddesinin son fıkrası gereğince, Enerji ve Tabiî Kaynaklar eski Bakanı Sayın Cumhur Ersümer hakkındaki Meclis soruşturması önergesi ile sözlü sorular ve diğer denetim konularını sırasıyla görüşmek için, 22 Mayıs 2001 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Hepinize iyi akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati : 19.04

VII. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, personel atamalarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/3995)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sadettin TANTAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 10.04.2001

Lütfi YALMAN
Konya Milletvekili

1- 57. Hükümette göreve başladığınızdan bugüne kadar Bakanlığınızın Merkez Teşkilatı ile Taşra Teşkilatlarına ve bağlı kurum ve kuruluşlarına;

a) Müsteşar, Müsteşar yardımcısı, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Müşavir seviyesinde kaç personel görevden alınmış ve yerlerine kaç kişi atanmıştır?

b) Kaç İl Emniyet Müdürü, İl Emniyet Müdür Yardımcısı, Komiser, Komiser Yardımcısı görevden alınmış ve yerlerine kaç kişi atanmıştır?

c) Bakanlığınızda çalışmakta iken, kendi istekleri dışında başka bir kurum ve/veya kuruluşa kaç personel tayini gerçekleştirilmiştir? Ayrıca Başbakanlıktan Bakanlığınıza kaç personel tayini yapılmıştır?

2- Yeni atananların önceki görevi ve görev yerleri nedir?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : B050PGM0710001-A/ 903 17 /05/2001
Konu :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Konya Milletvekili Lütfi YALMAN'ın tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği (7/3995-9816) esas numaralı soru önergesine ait cevaplar aşağıya çıkartılmıştır.
Arz ederim.

Sadettin TANTAN
Bakan

1- Bakanlığım Müsteşarı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ankara Valiliğine atanmış ve yerine Kahramanmaraş Valisi Salim ÇOTUR atanarak 30.09.1999 tarihinde görevine başlamış ve halen bu görevi yürütmektedir.

Müsteşar Yardımcılıklarına ve Birim Başkanlıklarına, 3152 Sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükümlerine göre görevlendirme yoluyla Merkez Valileri arasından atama yapılmıştır.

Mülki İdare Amirlerinin Merkezden Taşraya, Taşradan Merkeze atanması 1700 Sayılı Dahiliye Memurları Kanunu ile Mülki İdare Amirleri Atama, Değerlendirme ve Yerdeğiştirme Yönetmeliği Hükümleri çerçevesinde yapılmaktadır.

Bakanlığımız Merkez Teşkilatında çalışan Mülki İdare Amirlerinden 3 Genel Müdür Yardımcısı Kaymakam ve Vali Yardımcılığına, 1 Genel Müdür Yardımcısı Hukuk Müşavirliğine, 2 Müsteşar Yardımcısı, 1 Genel Müdür, 5 Genel Müdür Yardımcısı, 1 Daire Başkanı İl Valiliklerine atanmışlardır.

2- 62 İl Emniyet Müdürlüğünden 28 Emniyet Müdürünün kendi aralarında yerleri değiştirilmiş olup geriye kalan 34 değişiklikten 15 i Polis Teftiş Kurulu Başkanlığından, 12si Araştırma, Planlama ve koordinasyon Kurulu Başkanlığından, 7si ise diğer Daire Başkanlıklarından personel atanması şeklinde olmuştur.

99 İl Emniyet Müdür Yardımcısının yerleri değiştirilerek, yerlerine muhtelif İl Emniyet Müdürlüklerinden personel atanmıştır.

24 Daire Başkanının görev yerleri değiştirilerek, yerlerine Polis Teftiş Kurulu Başkanlığından 14 personel ile Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığından 10 personel atanmıştır.

Ayrıca 175 Komiser ve 592 Komiser Yardımcısının Atama ve Yerdeğiştirme Yönetmeliği çerçevesinde görev yerleri değiştirilerek yerlerine muhtelif İl Emniyet Müdürlüğü kadrolarından personel atanmıştır.

3- Bakanlığımda çalışmakta iken, kendi istekleri dışında başka bir kurum veya kuruluşa personel ataması yapılmamıştır. Özelleştirme nedeni ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının teklifi doğrultusunda 11 personel Bakanlığıma atanmıştır.

2.- Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, Maliye Bakanlığının ek bina inşaatına ve diğer hizmet binalarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Maliye Bakanı Sümer Oral'ın cevabı (7/4022)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Bülent ECEVİT tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 10.4.2001

İsmet ATTİLA
Afyon Milletvekili

SORULAR :

1- Maliye Eski Bakanı Zekeriya Temizel döneminde yapımı başlatılan Dikmen'deki lüks ek bina için Yüksek Planlama Kararı var mıdır? Varsa Devletin bütçesinin hangi kaleminden finanse edilmektedir?
   a) Bu binaya niçin ihtiyaç görülmüş, bugüne kadar ne harcanmış ve daha ne kadar masraf edilecektir?
   b) Tasarruf tedbirlerine rağmen döşeme-demirbaş tedariki nasıl yapılacaktır?
   c) Sözkonusu ek bina ne zaman hizmete alınacak ve Bakanlığın hangi birimleri yerleştirilecektir?
   d) Yerleştirilmesi planlanan birimler halen nerede hizmet vermektedir?

2- Maliye Bakanlığı Bursa Uludağ Eğitim Tesisi'sinde ne gibi eğitim ve de bu eğitim kimlere verilmektedir? Son üç yıl içinde bu tesiste onarım yapılmış mıdır? Yapılmışsa ne kadar ve hangi kalemlerden kimlerin onayı ile para aktarılmıştır?

3- Alınan tasarruf tedbirleri doğrultusunda Bakanlığa ait bu iki yerin satışı düşünülmekte midir?

4- Atatürk Bulvarı'nda hizmete sokulan Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı binası için ne kadar kira ödenmektedir? Bu binanın mal sahibi kimdir? Bu kurumda kaç personel çalışmaktadır?

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Milli Emlak Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.MEG.0.10/3132-0.2001/ 17.05.01- 18076

KONU : 7/4022-9843 esas no.lu soru önergesine cevap.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : a) Başbakanlığa gönderilen 19.4.2001 tarih ve 0.10.00.02-7/4022-9843/23379 sayılı yazınız.
b) Başbakanlıktan alınan 26.4.2001 tarih ve 0.12/106-471-34/2051 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde gönderilen ve Sayın Başbakanımızın kendileri adına tarafımdan cevap verilmesini tensip ettiği, Afyon Milletvekili Sayın İsmet ATTİLA'nın vermiş olduğu 7/4022-9843 esas ve 3/1-900 no.lu soru önergesinin cevapları aşağıdadır:

1) Bakanlığımız ek hizmet binası inşaatı Yüksek Planlama Kurulunun 20.7.1998 tarih ve 98/52 sayılı kararı ile 98K010890 no.lu proje kapsamında 1998 yılı programında yer almış ve aynı yıl inşaata başlanılmıştır.

Ek hizmet binasına, Bakanlığımız Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünün taşınacağı dikkate alınarak, inşaatın bu Genel Müdürlüğe bağlı Döner Sermaye Bütçesinden finanse edilmesi planlanmıştır.

Bakanlığımızın diğer bazı birimlerinin de bu binaya yerleştirilmesi düşünüldüğünden, inşaatın bir an önce bitirilerek binanın hizmete açılması gerekli olmuştur. Bu nedenle, inşaatın finansmanının bir bölümü de, 3480 sayılı Kanunun 4/d maddesine göre temin edilen ödenekten karşılanmıştır.

a) Ek hizmet binası Bakanlığımız birimlerinin tek mekân içinde toplanması amacıyla planlanmıştır. Bina için bugüne kadar 9,5 Trilyon TL harcama yapılarak geçici kabul işlemlerine başlanılmıştır.

b) Binanın tefrişi, mevcut demirbaşlardan yararlanması da dahil, azami tasarruf anlayışı içinde gerçekleştirilecektir.

c) Ek hizmet binası, geçici kabul işlemlerini müteakip hizmete alınacaktır. Anılan binaya Gelirler Genel Müdürlüğü ile Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünün yerleştirilmesi planlanmıştır.

d) Ek hizmet binasına yerleştirilmesi planlanan birimler Ulus ve Kızılay semtlerindeki Bakanlığımıza tahsisli muhtelif binalarda hizmet vermektedir.

2) Bursa Uludağ Eğitim Tesisleri, 1985 yılında hizmete açılmış olup, bu tesiste Bakanlığımız Merkez Denetim elemanları ile merkez ve taşra personelinin mevzuat yönünden yetiştirilmesine yönelik "Mesleki Geliştirme ve Eğitim Seminerleri" düzenlenmektedir.

Binada, hizmete açıldığı 1985 yılından bu yana esaslı büyük onarım yapılmamıştır. Son üç yıl içinde, binanın amacına uygun olarak kullanılabilmesi için, zorunlu olarak yapılması gereken onarım işleri, 2886 sayılı Kanunun 71 inci maddesindeki yetki çerçevesinde alınan onayla, Bakanlığımız ile Emek İnşaat ve İşletme A.Ş. arasında düzenlenen protokole göre KDV dahil 469 Milyar TL'ye yaptırılmıştır. Onarım bedeli, 3480 sayılı Kanunun 4/d maddesi gereğince aktarılan ödenekten karşılanmıştır.

3) Bakanlığınız ek hizmet binasına taşınacak Gelirler Genel Müdürlüğünden boşalacak yerlerin Ankara Valiliği ile Gümrük Müsteşarlığına tahsisi planlanmıştır. Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünce boşaltılacak yerlerden, kamu hizmeti için ihtiyaç duyulmayanlar ise satılarak tasfiye edilecektir.

4) Malî Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı binası 09.10.1997 tarihinde Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünden kiralanmış olup, 2001 yılı kira bedeli 437.818.080.000.-TL'dir.

Bu Kurulda; 56'sı kadrolu, 42'si geçici görevli ve 2'si sözleşmeli olmak üzere toplam 100 personel çalışmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Sümer ORAL
Maliye Bakanı

3.- Gaziantep Milletvekili Nurettin Aktaş'ın, Ziraat Bankasının nakit açığına ve borçlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4024)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın delaletinizle Devlet Bakanı Sn. Kemal DERVİŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 10.04.2001

Nurettin AKTAŞ
Gaziantep Milletvekili

Bazı basın organlarında, Yüksek Denetleme Kurulu'nun 1999 yılı raporlarına göre; Ziraat Bankası'nın 31.12.1999 tarihi itibariyle kasasında 234 trilyon 807 milyar TL, yurtiçi ve yurtdışı bankalara verdiği borç miktarının da 678 trilyon 678 milyar TL olmak üzere; 900 trilyon TL atıl serbest parası bulunduğu halde, 428 trilyon TL olan nakit açığını kapatmak için piyasadan borçlandığı şeklinde haberler yayınlanmıştır. Buna göre;

1. Bu borçlanmada hangi bankalardan, ne miktarda ve % kaç faizle para alınmıştır?
2. Ziraat Bankası kendi kaynakları dururken, nakit açığını kapatmak için neden borçlanma yoluna gitmiştir? Diğer bankalara verdiği borçlarda, hangi bankaya, ne kadar para vermiş ve ne kadar faiz uygulamıştır?
3. Eski Merkez Bankası Başkanı, 19 Şubatta başlayan krizin müsebbibinin de, Ziraat Bankasının nakit açıkları olduğunu beyan etmiştir. Bu kriz döneminde de, Ziraat Bankasının diğer bankalara borç olarak verdiği parası var mıdır?
4. Varsa hangi bankalarda ne kadar parası vardı? Kendisi nakit açığını kapatmak için % 7500 faizle borçlanırken, alacaklarına ne kadar faiz uygulamıştır?
5. Bu konuda yetkililer hakkında bir soruşturma açmayı ve kanuni işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

SAYI: B.02.0.1.HM.KİT.03.02.52321 15.05.01* 40233
KONU:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE

İLGİ: 19.04.2001 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4024-9845/23383 sayılı yazınız

İlgi yazıları konusu Gaziantep Milletvekili Nurettin Aktaş tarafından yöneltilen soru önergesinde belirtilen hususlar hakkında hazırlanan bilgi notu ekte sunulmaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
DEVLET BAKANI

Bazı basın organlarında, Yüksek Denetleme Kurulu'nun 1999 yılı raporlarına göre; Ziraat Bankasının 31.12.1999 tarihi itibariyle kasasında 234 trilyon 807 milyar TL, yurtiçi ve yurtdışı bankalara verdiği borç miktarının da 678 trilyon 678 milyar TL olmak üzere; 900 trilyon TL atıl serbest parası bulunduğu halde, 428 trilyon TL olan nakit açığını kapatmak için piyasadan borçlandığı şeklinde haberler yayınlanmıştır. Buna göre;

1. Bu borçlanmada hangi bankalardan, ne miktarda ve % kaç faizle para alınmıştır?
2. Ziraat Bankası kendi kaynakları dururken, nakit açığı kapatmak için neden borçlanma yoluna gitmiştir? Diğer bankalara verdiği borçlarda, hangi bankaya, ne kadar para vermiş ve ne kadar faiz uygulamıştır?
3. Eski Merkez Bankası Başkanı, 19 Şubatta başlayan krizin müsebbibinin de, Ziraat Bankasının nakit açıkları olduğunu beyan etmiştir. Bu kriz döneminde de Ziraat Bankasının diğer bankalara borç olarak verdiği parası var mıdır?
4. Varsa hangi bankalarda ne kadar parası vardı? Kendisi nakit açığını kapatmak için % 7500 faizle borçlanırken, alacaklarına ne kadar faiz uygulamıştır?
5. Bu konuda yetkililer hakkında bir soruşturma açmayı ve kanuni işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

Cevap: Sözkonusu önergede Kasa olarak ifade edilen nakit değerler büyüklüğünün bir kısmı yabancı para olup; kalan kısmı T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin şubelerinin ihtiyaçları için tutulmaktadır.

Bilindiği üzere; bankaların pozisyonları biri TL diğeri de yabancı para olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Döviz pozisyonunun kullanılarak TL kaynak yaratılması, tebliğler ile düzenlenen yasal rasyolar ile sınırlanmıştır. Önergede belirtilen dönemde Ziraat Bankası sözkonusu rasyolar çerçevesinde aldığı TL ve yabancı para pozisyonu sonrasında yabancı para mevcutlarını faizi karşılığında T.C. Merkez Bankası ve diğer bankalarda depolamıştır. Önergede bankalara verilen borç olarak ifade edilen miktar yukarıda bahsedilen depolardan oluşmaktadır.

Dolayısıyla, Ziraat Bankasının anılan dönemde TL serbest kaynağı bulunduğu halde borçlanması ve bu borçlara yüksek seviyelerde faiz oranları vermesi sözkonusu değildir.

4.- Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, GAP, Manavgat Irmağı ve Mudurnu Tavukçuluğu' satın almak isteyen yabancı firmalara ilişkin Başbakandan sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/4067)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularıma Başbakan Sayın Bülent ECEVİT'in yazılı olarakcevap vermesini delaletlerinize arz ederim.

Musa UZUNKAYA
Samsun Milletvekili

1- İsrail'in yada başka bir ülkenin GAP, Manavgat Çayı ve Mudurnu Tavukçuluğu satın almak istedikleri yolunda basına yansıyan iddialar doğru mudur?

2- İddialar doğru ise pazarlık hangi aşamadadır? Talep edilen bedel nedir?

3- Stratejik öneme sahip GAP'ın tamamının yada bir kısmının yabancı yatırımcılara satışına yada kiralanmasına engel olacak yasal bir düzenleme mevcut mudur?

4- Özelde Mudurnu Tavukçuluk, genelde ise ülke tavukçuluğunun içinde bulunduğu ekonomik çöküntüden kurtarılabilmesi için kısa ve uzun vadede neler yapılması planlanmaktadır?

5- Ülke yumurta ve tavuk üretiminin içinde bulunduğu kriz/çöküntünün ardından bir çok işletme kapanmış veya kapanma noktasına getirildikten sonra, ülke yumurta ve tavuk ihtiyacını ne şekilde karşılamayı düşünüyorsunuz?

6- Bu ihtiyacı karşılamak üzere, bölgede en büyük yumurta ve tavuk üreticisi ülke konumundaki İsrail'den bu ihtiyacın karşılanması gibi bir planınız var mı?

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/ 1795
KONU : Yazılı Soru Önergesi

.../05/2001
17 MAYIS 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 26.04.2001 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-474-9/2100 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazı ekinde gönderilen Samsun Milletvekili Sayın Musa UZUNKAYA'ya ait 7/4067-9947 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Y. Gökalp
Prof. Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge sahibi : Musa UZUNKAYA
Samsun Milletvekili

Esas No : 7/4067-9947

Soru 1) İsrail'in yada başka bir ülkenin GAP, Manavgat Çayı ve Mudurnu Tavukçuluğu satın almak istedikleri yolunda basına yansıyan iddialar doğru mudur ?

Soru 2) İddialar doğru ise pazarlık hangi aşamadadır ? Talep edilen bedel nedir ?

Cevap 1-2) Bakanlığımız bu tür taleplerin karşılanacağı bir kuruluş olmadığı için, elimizde bu konuyla ilgili herhangi bir bilgi mevcut değildir.

Soru 3) Stratejik öneme sahip GAP'ın tamamının yada bir kısmının yabancı yatırımcılara satışına yada kiralanmasına engel olacak yasal bir düzenleme mevcut mudur ?

Cevap 3) Yürürlükteki mevzuata göre Türk ve yabancı ülke vatandaşlarının bölgede arazi alıp, satmalarını veya kiralamalarını engelleyen herhangi bir düzenleme mevcut değildir. Bölgede sadece Şanlıurfa'daki sulama projelerinin olduğu sahalardaki arazi satışları için Bakanlar Kurulu Kararı ile Bakanlığımız bağlı kuruluşu Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'ne yetki verilmiştir.

Soru 4) Özelde Mudurnu tavukçuluk, genelde ise ülke tavukçuluğunun içinde bulunduğu ekonomik çöküntüden kurtarılabilmesi için kısa ve uzun vadede neler yapılması planlanmaktadır ?

Cevap 4) Ülkemiz tavukçuluk sektörünün içinde bulunduğu krizin aşılmasına yardımcı olmak amacıyla, yumurta ve piliç eti üreten sektör temsilcileri ile Aralık 2000'den itibaren yapılan müşterek çalışmalarla sektörün düzlüğe çıkarılması için bir dizi tedbir alınmıştır.

Bu çalışmalar çerçevesinde, sektörün içinde bulunduğu durum hakkında Bakanlar Kurulu bilgilendirilmiş, mısırdaki fon miktarı % 50'den % 25'e, daha sonra ise % 10'a düşürülmüştür.

Uzun vadede tavukçuluk sektöründe üretici birlikleri oluşturularak sektörün kendi kendini disipline etmesi ve arz talep dengesini bozmayacak bir üretim projeksiyonunu sağlaması düşünülmektedir.

Soru 5) Ülke yumurta ve tavuk üretiminin içinde bulunduğu kriz / çöküntünün ardından birçok işletme kapanmış veya kapanma noktasına getirildikten sonra, ülke yumurta ve tavuk ihtiyacını ne şekilde karşılamayı düşünüyorsunuz ?

Cevap 5) Ülkemiz yumurta ve tavuk üretimindeki krizde en büyük pay pazarlama sorunlarına aittir. Plansız üretimler ve yüksek maliyetler nedeniyle, ihracatta ortaya çıkan tıkanıklardan dolayı üretim fazlalığı, iç piyasanın ihtiyacının üzerinde oluşmuş, talebin üzerinde oluşan bu üretim, pazarlanamayınca kriz ortaya çıkmıştır. Ülkemizde, kapanan işletmelere rağmen üretim halen talebin üzerinde olup, ithalat yapma gereği bulunmamaktadır.

Soru 6) Bu ihtiyacı karşılamak üzere, bölgede en büyük yumurta ve tavuk üreticisi ülke konumundaki İsrail'den bu ihtiyacın karşılanması gibi bir planınız var mı?

Cevap 6) Üretimin yeterli olması nedeni ile herhangi bir ülkeden ithalat düşünülmemektedir.

5.- Konya Milletvekili Remzi Çetin'in, Devlet Bakanı Kemal Derviş'in ABD vatandaşı olup olmadığına ilişkin Başbakandan sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/4106)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Bülent Ecevit tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20.04.2001

Prof.Dr.Remzi ÇETİN
Konya Milletvekili

Sayın Kemal Derviş, ekonomik krize giren ülkemizde, Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanı olarak atanmıştır.

Kendisi 23 yıldan beri ABD'de yaşamıştır. Dünya Bankasında Başkan Yardımcısı olarak da çalışmıştır.

Uzun yıllar ABD'de yaşadığı ve çalıştığı gerçeğinden hareketle:

1. Sayın Kemal Derviş " Green Card" sahibi midir?

2. ABD vatandaşlığına geçmiş midir?

3. Şayet ABD vatandaşlığına geçmiş ise, T.C. Bakanlar Kurulundan İzin almış mıdır?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

SAYI:B050NÜV0080003.226/9833 16/5/2001
KONU : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ:a)Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 02.05.2001 günlü ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4106-10065/23787 sayılı yazıları.
b)Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 07/05/2001 günlü ve B02.0 KKG.0.12/106-481-9/2207 sayılı yazıları.

Konya Milletvekili Sayın Remzi ÇETİN tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve Sayın Başbakanımız Bülent ECEVİT'e tevcih edilen yazılı soru önergesi incelenmiş olup, Sayın Kemal DERVİŞ ile ilgili olarak yapılan karteks ve repertuar araştırması sonucunda; Türk vatandaşlığını koruyarak ABD vatandaşlığına geçme talebi ya da ABD vatandaşlığını kazandığını bildirerek, Türk vatandaşlığını koruma izni talebine ilişkin açılmış bir dosya kaydına rastlanılmadığı gibi Green Card sahibi olup olmadığına dair bir bilgi de bulunmamaktadır.

Arz ederim.

Sadettin TANTAN
Bakan

6.- Konya Milletvekili Remzi Çetin'in, kriz öncesi Merkez Bankasından döviz alan özel ve tüzel kişilere ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4107)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Bülent Ecevit tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arzederim. 20.04.2001

R. Çetin

Prof.Dr.Remzi ÇETİN
Konya Milletvekili

Bilindiği gibi ülkemiz 19 Şubat'ta çok derin bir ekonomik kriz yaşamıştır. Bu krizle beraber döviz fiatları % 100 civarında bir artış göstermiştir.

Basında, kriz öncesi Merkez Bankasından 5 milyar dolar civarında eski kur üzerinden döviz alımlarının gerçekleştiği, dolayısıyla krizi önceden haber alarak bir kısım şahıs ve kurumların haksız kazanç elde ettikleri ifade edilmektedir.

1. Krizden önce Merkez Bankasından ne kadar döviz alınmıştır?

2. Krizden önce Merkez Bankasından yüklü miktarda döviz alan özel ve tüzel kişiler kimlerdir?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.019/16-966 16.05.2001

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 02.05.2001 tarihli ve KAN.KAR. MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4107-10066/23788 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 07.05.2001 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-481-10/2202 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Remzi ÇETİN'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızca kendileri adına koordinatörlüğümde cevap verilmesi tensip olunan 7/4107-10066 sayılı yazılı soru önergesi konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'ndan alınan ilgi (a) yazı üzerine Bakanlığım ilgili kuruluşu T.C. Merkez Bankası Başkanlığı'ndan alınan not'un sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN REMZİ ÇETİN'İN SORU ÖNERGESİ HAKKINDA NOT

1-2) 19-21 Şubat 2001 tarihleri arasında Merkez Bankası'ndan uygulanmakta olan program çerçevesinde Türk Lirası karşılığı satılan net döviz tutarı USD 5 milyar dolar olup, bu tutar için 84 banka, özel finans kurumu ve yetkili müessese ile işlem yapılmıştır.

Merkez Bankası sadece piyasa katılımcısı bankalar, özel finans kurumları ve yetkili müesseseler ile döviz işlemi yapmakta, özel kişi ve şirketlerle işlem yapması mümkün bulunmamaktadır.

Merkez Bankası ile işlem yapan kuruluş isimleri ve işlem detayları, Merkez Bankası Kanunu'nun 42 nci maddesi uyarınca, yetkili merci sıfatıyla yalnız Başbakanlığa bildirilebilir ve bu türden bilgiler yine Merkez Bankası Kanunu'nun 35 nci maddesi ile 4389 Sayılı Bankalar Kanunu'nun 23 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasına ve 22 nci maddesinin (7), (8) ve (9) numaralı fıkralarına göre gizli bilgi niteliğindedir.

7.- Aksaray Milletvekili Ramazan Toprak'ın, IMF ile yapılan anlaşmalara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4108)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Kemal DERVİŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını delaletlerinizle arz ederim. 19.04.2001

SORULAR:

1- Bugüne değin Uluslararası Para Fonu (IMF) ile yapılan ekonomik ve/veya finansal içerikli anlaşmalar ve tarihler nelerdir ?

2- Bu anlaşmaların tamamı uygulanmış mıdır?

3- Bu anlaşmalardan uygulananların ekonomik göstergelere olumlu veya olumsuz etkileri neler olmuştur ?

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.HM.0.DEİ.02.00 / 3000 Ankara,

16.05.01* 40779

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞINA

İlgi: 03 Mayıs 2001 tarih ve 10238 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız konusu yazılı soru önergelerinden Aksaray Milletvekili Sayın Ramazan Toprak'ın, Devlet Bakanı Sayın Kemal Derviş'e tevcih ettiği 10067/23789 sayılı soru önergesine ilişkin cevabi yazımız ekte yer almaktadır.

Bilgileri ve gereği arz olunur.

Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

**Aksaray Milletvekili Ramazan Toprak'ın
Sayın Kemal Derviş'e Tevcih Ettiği
Yazılı Soru Önergesine Cevaplar**

Soru 1 : Bugüne değin Uluslararası Para Fonu (IMF) ile yapılan ekonomik ve/veya finansal içerikli anlaşmalar ve tarihler nelerdir ?

Cevap : IMF ile bugüne kadar 17 adet Stand-by Düzenlemesi üzerinde mutabakata varılmış olup, sözkonusu Düzenlemelere ilişkin ayrıntılı bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Ayrıca, 1998 Haziran – 1999 Aralık döneminde IMF ile bir Yakın İzleme Programı yapılmış olup, sözkonusu program çerçevesinde, IMF uygulanan istikrar programına desteğini ifade etmiş ancak, program çerçevesinde IMF'ten herhangi bir kaynak sağlanması öngörülmemiştir. Daha sonra 22 Aralık 1999'da bir Stand-by düzenlemesine gidilmiş ve bunu müteakiben 21 Aralık 2000 tarihinde Ek Rezerv Kullanımı üzerinde anlaşmaya varılmıştır. Sözkonusu düzenlemelerin haricinde IMF'den, Marmara Bölgesi'nde yaşanan deprem felaketine ilişkin olarak 18 Ekim 1999 tarihinde bir Acil Yardım Kredisi alınmıştır.

IMF ile ÜLKEMİZİN ÜZERİNDE MUTABAKA VARDIĞI STAND-BY DÜZENLEMELERİ

	Düzenlemenin kabul edildiği tarih	Sona erme (veya) iptal tarihleri	Kabul edilen miktar (milyon SDR)
1	1 Ocak 1961	31 Aralık 1961	37.50
2	30 Mart 1962	31 Aralık 1962	31.00
3	15 Şubat 1963	31 Aralık 1963	21.50
4	15 Şubat 1964	31 Aralık 1964	21.50
5	1 Şubat 1965	31 Aralık 1965	21.50
6	1 Şubat 1966	31 Aralık 1966	21.50
7	15 Şubat 1967	31 Aralık 1967	27.00
8	1 Nisan 1968	31 Aralık 1968	27.00
9	1 Temmuz 1969	30 Haziran 1970	27.00
10	17 Ağustos 1970	16 Ağustos 1971	90.00
11	24 Nisan 1978	19 Temmuz 1979	300.00
12	19 Temmuz 1979	17 Haziran 1980	250.00
13	18 Haziran 1980	17 Haziran 1983	1.250.00
14	24 Haziran 1983	3 Nisan 1984	225.00
15	4 Nisan 1984	3 Nisan 1985	225.00
16	8 Temmuz 1994	7 Mart 1996	610.5
17	22 Aralık 1999 21 Aralık 2000	21 Aralık 2002	2.892.00 5.800.00
*	18 Ekim 1999		361.00

* Deprem Acil Yardım Kredisi

Soru 2 : Bu anlaşmaların tamamı uygulanmış mıdır?

Cevap : IMF ile imzalanan 17 Stand-by düzenlemesinden, 9 tanesi tamamlanmamıştır. Sözkonusu düzenlemeler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	Düzenlemenin kabul edildiği tarih	İptal tarihleri	Kabul edilen miktar (milyon SDR)	Çekilen miktar (milyon SDR)	Kullanılmayan miktar
1	1 Ocak 1961	31 Aralık 1961	37.50	16.00	21.50
2	30 Mart 1962	31 Aralık 1962	31.00	15.00	16.00
3	15 Şubat 1964	31 Aralık 1964	21.50	19.00	2.50
4	1 Şubat 1965	31 Aralık 1965	21.50		21.50
5	24 Nisan 1978	19 Temmuz 1979	300.00	90.00	210.00
6	19 Temmuz 1979	17 Haziran 1980	250.00	230.00	20.00
7	24 Haziran 1983	3 Nisan 1984	225.00	52.25	172.75
8	4 Nisan 1984	3 Nisan 1985	225.00	168.75	56.25
9	8 Temmuz 1994	7 Mart 1996	810.5	460.5	150

Soru 3 : Bu anlaşmalardan uygulananların ekonomik göstergelere olumlu veya olumsuz etkileri neler olmuştur?

Cevap : Stand-by düzenlemeleri genel olarak, ülkeler ödemeler dengesi güçlüğü içinde oldukları zaman yapılan düzenlemelerdir. Bu düzenlemelerin amacı, ödemeler dengesi güçlüğünün aşılmasıdır. Ülkenin ödemeler dengesinde yaşadığı sorunlar dönemsel güçlüklerden kaynaklanıyor ise, bu durum geçici finansman ile çözülebilmektedir. Ancak problem ekonomide temel politikaların uygu*lanmasındaki hatalar sebebiyle meydana geliyorsa ve geçici bir tabiatta değilse, temel politika değişiklikleri vasıtasıyla ödemeler dengesi güçlüğünün giderilmesine çalışılması gerekmektedir. Stand-by düzenlemelerinin uygulandığı dönemlerde, ülkemizin finansman imkanları artmış, dış borçlanma imkanları da aynı oranda iyileşme göstermiştir. Stand-by düzenlemeleri çerçevesinde uygulanan programlarda, verilen taahhütlerin yerine getirilmesinde oluşan gecikmeler ve/veya sözkonusu taahhütlerin yerine getirilememesi programların diğer kısımlarını da etkilemektedir. Uygulanan programların bu açıdan değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

8.- Muğla Milletvekili Nazif Topaloğlu'nun,çiftçi borçlarının dağılımına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4113)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Kemal DERVİŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20.04.2001

Nazif TOPALOĞLU
MUĞLA MİLLETVEKİLİ

1) Halen Mevcut olan "Çiftçi Borçlarının " niceliksel ve niteliksel olarak dağılımı aşağıdaki kriterlere veya banka bilgisayar kayıtlarına göre derlenebilen anlamlı verilere göre hangi çerçevededir?

a-Anapara Borcu:

0-2 Milyar TL'ye kadar olan kredilerin,
2-5 Milyar TL.'ye kadar olan kredilerin,
5-10 Milyar TL'ye kadar olan kredilerin,
10-20 Milyar TL'ye kadar olan kredilerin,
20 Milyar TL'nin üstünde olan kredilerin,
Kullanıcı sayısı ve her dilimde kullanılan toplam kredi tutarları,

b-Kredilerin kullanıcı adedi ve kullanım tutarı itibariyle coğrafi dağılımı,

c-Tutar ve kullanıcı sayısı bazında en yoğun kredi kullanılan ilk on ilimiz hangisidir?

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

SAYI: B.02.0.1.HM.KİT.03.02.52321 16.05.01- 40574
KONU:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE

İLGİ: 02.05.2001 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4113-10085/23820 sayılı yazınız

İlgi yazıları konusu Muğla Milletvekili Nazif Topaloğlu tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen soru önergesinde belirtilen hususlardan Bakanlığımı ilgilendirenler hakkında hazırlanan bilgi notu ekte sunulmaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
DEVLET BAKANI

Soru 1: Halen mevcut olan "Çiftçi borçlarının" niceliksel ve niteliksel olarak dağılımı aşağıdaki kriterlere veya banka bilgisayar kayıtlarına göre derlenebilen anlamlı verilere göre hangi çerçevededir?

a) Anapara borcu:

0-2 milyar TL'sına kadar olan kredilerin,
2-5 milyar TL'sına kadar olan kredilerin,
5-10 milyar TL'sına kadar olan kredilerin,
10-20 milyar TL'sına kadar olan kredilerin,
20 milyar TL'sının üstünde olan kredilerin kullanıcı sayısı ve her dilimde kullanılan toplam kredi tutarları,

b) Kredilerin kullanıcı adedi ve kullanım tutarı itibariyle coğrafi dağılımı,

c) Tutar ve kullanıcı sayısı bazında en yoğun kredi kullanılan ilk on ilimiz hangisidir?

Cevap 1:

(28.02.2001 tarihi itibariyle)

T.C. ZİRAAT BANKASINCA DOĞRUDAN AÇILAN TARIMSAL KREDİLER

DİLİMLER İTİBARİYLE TOPLAM KREDİ BAKİYELERİ VE ÜRETİCİ SAYISI

DİLİMLER	Toplam Kredi Miktarı (TL.)	Üretici Sayısı
0-500.000.000.-TL.	64.209.476.551.224	248.406
500.000.000.-TL.- 1.000.000.000.-TL.	98.860.079.248.084	133.136
1.000.000.000.-TL.- 2.400.000.000.-TL.	200.340.212.312.284	132.510
2.400.000.000.-TL.- 5.000.000.000.-TL.	206.236.064.617.361	80.626
5.000.000.000.-TL.- 10.000.000.000.-TL.	164.340.437.511.530	24.248
10.000.000.000.-TL.- 25.000.000.000.-TL.	111.859.986.262.069	8.100
25.000.000.000.-TL.- 50.000.000.000.-TL.	30.639.959.815.471	969
50.000.000.000.-TL. üzeri	20.115.482.836.445	132
TOPLAM	896.601.699.154.468	628.127

BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ İTİBARİYLE TOPLAM KREDİ BAKİYELERİ VE ÜRETİCİ SAYISI

BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	Toplam Kredi Miktarı (TL.)	Üretici Sayısı
ADANA	75.380.168.815.869	33.213
AFYON	47.609.415.003.272	28.709
ANKARA	46.406.623.260.797	22.371
ANTALYA	44.579.522.928.445	22.024
BOLU	14.383.180.264.436	8.267
BURSA	51.367.753.321.100	35.949
DENİZLİ	57.012.009.186.301	58.106
DİYARBAKIR	22.703.243.602.905	11.938
EDİRNE	48.990.490.125.833	29.406
ERZURUM	69.010.298.448.910	44.481
İSTANBUL	7.347.087.474.938	2.998
İZMİR	72.828.710.982.706	113.377
KAYSERİ	89.482.866.274.394	46.264

KONYA	42.844.280.845.785	22.998
MALATYA	17.042.642.095.389	16.107
SAMSUN	96.383.527.394.841	57.438
URFA	40.779.546.853.946	21.027
TRABZON	36.095.517.076.839	27.311
VAN	14.410.164.020.565	24.855
KIBRIS	1.944.647.177.197	1.288
TOPLAM	896.601.699.154.468	628.127

EN YOĞUN KREDİ KULLANAN İLK ON İL

İLLER	Toplam Kredi Miktarı (TL.)	Üretici Sayısı
ANKARA	39.459.435.257.226	16.783
İZMİR	38.749.241.533.994	41.271
KONYA	36.181.329.994.995	18.935
YOZGAT	33.188.670.625.258	17.356
ANTALYA	32.854.258.573.739	14.825
ADANA	31.742.853.425.511	12.780
MANİSA	31.644.513.403.332	51.732
KARS	25.149.728.682.227	15.688
BURSA	22.455.926.249.331	10.625
ÇORUM	21.195.390.844.410	5.774

9.- İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak'ın, kamu bankalarının görev zararlarına ve Merkez Bankasından döviz alan bankalara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4124)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın delâletiniz ile *Devlet Bakanı Sayın Kemal Derviş* tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasının teminini arz ederim.

A.Nazlı ILICAK
İstanbul Mv.

1. Kamu bankalarının görev zararları,
   a) Yıllara göre b) Bankalara göre-dolar bazında- hangi miktarlarda seyretti?
2. Bugün için toplam 20 milyar dolar görev zararından söz ediliyor. 20 Milyar dolar, bir yıllık zarar mı? Yoksa, eski yılları da içine alan kümülatif bir rakam mı?
3. Zararın bu ölçüde büyümesinin temel sebebi, kamu bankalarının Hazine'den alacaklarına çok yüksek faiz uygulamaları mı? Eğer öyleyse, bu fiktif bir zarar olmuyor mu?
4. Görev zararı, köylü ve esnafa açılan krediden mi kaynaklanıyor? Görev zararına uygulanan yüksek faiz, batık kredileri gizlemek için mi kullanılıyor?
5. Her kamu bankasında, yıllara batık kredi miktarı ne?
   - Kredi, a) Kaç yılında, b) Kime, c) Kaç para olarak verildi?
   - Bu krediler, vadeleri bittiğinde yenilendi mi? Arttırılarak devam mı etti? Yoksa, kredinin tasfiyesi ve tahsili için gerekli önlemler alındı mı?
6. 19 Şubat ile 21 Şubat tarihleri arasında, (21 Şubat dahil) Merkez Bankası tarafından 5.2 milyar doların satıldığı ifade edilmektedir. Bu paradan, 500 milyon doların üzerinde satın alan bankalar ve kişiler kimlerdir? Tekstilbank, hangi miktarda bir alış-veriş yapmıştır? İddiaya göre, 5.2 milyar doların önemli bir kısmı: Akbank, Citybank, Tekstilbank ve HSBC'ye gitmiştir. Bu söylenti gerçeği mi yansıtıyor? Gerçeğin açıklanması şeffaflık gereğidir. Sizce yüklü alımlar, bir bilgi sızdırılması dolayısıyla mı gerçekleşmiştir?

7. 19 Şubat ile 21 Şubat tarihleri arasında, bir bankanın önce Hazine bonosu aldığı, sonra yatırdığı teminatı yakarak, Hazine bonosunu iade edip, yüklü miktarda döviz aldığı, TOBB Başkanı Fuat Miras tarafından açıklanmıştır. Miras'ın açıklaması doğru mu? Gerçekten, önce Hazine bonosu alıp, ardından bu alımdan süratle vazgeçen ve dövize yönelen bir banka var mı? Bütün bankaları ve kuruluşları töhmet altından kurtarmak için, gerçek mutlaka açıklanmalıdır.

Cevabınızın, bankalar ayrı ayrı belirtilerek ve yıllara göre verilmesi, özensiz idarecileri de ortaya çıkaracaktır.

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.019/16-965 **15.05.../2001**

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 04.05.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-10284 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili A.Nazlı ILICAK tarafından Bakanlığıma yöneltilen 7/4124-10121 sayılı yazılı soru önergesi konusundaki ilgi yazınız üzerine Bakanlığım ilgili kuruluşu T.C. Merkez Bankası Başkanlığı'nca hazırlanan not'un suretî ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN NAZLI ILICAK'IN SORU ÖNERGESİ HAKKINDA NOT

6) Merkez Bankası ile işlem yapan kuruluş isimleri ve işlem detayları, Merkez Bankası Kanunu'nun 42 nci maddesi uyarınca, yetkili merci sıfatıyla yalnız Başbakanlığa bildirilebilir ve bu türden bilgiler yine Merkez Bankası Kanunu'nun 35 nci maddesi ile 4389 Sayılı Bankalar Kanunu'nun 23 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasına ve 22 nci maddesinin (7), (8) ve (9) numaralı fıkralarına göre gizli bilgi niteliğindedir.

Döviz kurlarının serbest dalgalanmaya bırakılması kararı 21 Şubat'ı 22 Şubat'a bağlayan gece Başbakanlıkta, Hazine Müsteşarlığı ve Merkez Bankası yetkililerinin katılımı ile yapılan toplantı sonucunda ve piyasaların kapalı bulunduğu zaman dilimi içinde alınmıştır. Ayrıca, dalgalı kur rejimine geçiş öncesi yapılan döviz satışları mevcut program çerçevesinde ve önceden belirlenen kurallar içinde yürütülmüştür.

10.- Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, gübre sıkıntısına ve ithaline ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in cevabı (7/4126)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, tarihinde görülmemiş bir gübre sıkıntısı ile 2001 yılı ilkbaharına girmiş bulunmaktadır. Çiftçimiz Mart ayında gübresini toprağa atmış olarak girmesi gerekirken, kamuoyu gübre temin edilemediği tartışmalarına şahit olmaktadır. Hükümet ortakları ise kabahati birbirine yüklemektedir. İhtiyaç duyulan gübrenin zamanında ve yeteri miktarda temin edilememesinin ceremesini yine, Türk çiftçisi ve köylüsü çekmektedir.

Aşağıdaki soruların Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Prof.Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 26.04.2001

İsmet ATTİLA
Afyon Milletvekili

SORULAR :

1. Bakanlığınız ile Rusya ve Beyaz Rusya Tarım Bakanlığı arasında 2 milyon ton gübrenin alımı için resmi bir anlaşma yapılmış mıdır? Yapılmış ise ne zaman, ne şekil ve hangi şartlarda yapılmıştır?

2. Tarafımızdan bizzat ucuz gübre alınabileceğine dair vaadiniz, bütün firmalara duyurulduğuna göre; Bakanlığınıza doğrudan bağlı TİGEM'in ihtiyacı olan 80.000 ton gübreyi açıkladığınız biçimde temin ettiniz mi? Etmediniz ise sebebi nedir? TİGEM bu gübreyi bilginiz dahilinde kartel diye suçladığınız firmalardan temin etmiş midir? Etti ise kimden ve kaç TL'ye temin etmiştir?

3. Bakanlığınızca % 40 ucuz olarak sağlanacağını duyurduğunuz 2 milyon ton gübreden bugüne kadar kaç ton gübre alabildiniz? Türk çiftçisinin ihtiyacı olan gübreyi zamanında ve yeterli miktarda sağlayabildiniz mi? Sağlayamadınız ise sebebi nelerdir?

4. Bakanlığınız ile Rusya ve Beyaz Rusya Tarım Bakanlıkları arasında varılan anlaşmanın 2 milyon ton yani Türkiye'de bir yılda kullanılan gübrenin yarısına yakın olduğuna göre, bugüne kadar hiç gübre işi yapmadığı basında yer alan SALUR BEY firmasının bu anlaşmada işlev görmesinde, Milliyet Gazetesinin 24.3.2000 tarihli baskısında ANAP Genel Başkan Yardımcısı Sayın Mustafa TAŞAR'a dayanılarak verilen haberde SALUR BEY isimli firma MHP Sivas Milletvekilinin kardeşi ile ortak ifadesinin ve sizinde Sivas Milletvekili olmanızın etkisi var mıdır?

5. Keza, SALUR BEY firma yetkilileri ile kartel dediğiniz üretici firmalardan birinin dünürlük ilişkisi var mıdır? Varsa kartel firmanın fiyatları artırmasına yönelik bir senaryo mu oynanmaktadır?

6. Bir taraftan, 1940'lı yılların kafası ile gübre satıcısı firmaları belirleyerek kartel oluşumuna yol açıp, diğer taraftan kartel firmalarla kavgalı görüntüsü verip gübre fiyatlarının % 220 artmasını nasıl ve ne ile izah edebilirsiniz? Keza, gübrede kartel var yakınmalarının amacı nedir? Gerçekten gübre karteli var mıdır? Varsa kimler tarafından ve nasıl oluşturulmaktadır?

7. Çiftçimiz bir taraftan, gübre başta olmak üzere aşırı girdi fiyatları altında ezilirken, kartel diye suçladığınız firmalara, desteklemeyi üç ay önceden avans olarak ödemeye devam ettiniz mi? Ettiniz ise kimlere ve ne şekilde destek sağladınız?

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/ 1796
KONU : Yazılı Soru Önergesi

.../05/2001
17 MAYIS 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 04 Mayıs 2001 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4126-10123/23890 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Afyon Milletvekili Sayın İsmet ATTİLA'ya ait 7/4126-10123 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Y. Gökalp
Prof.Dr.Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

Önerge sahibi : İsmet ATTİLA
Afyon Milletvekili

Esas No : 7/4126-10123

Soru 1) Bakanlığınız ile Rusya ve Beyaz Rusya Tarım Bakanlığı arasında 2 milyon ton gübrenin alımı için resmi bir anlaşma yapılmış mıdır ? Yapılmış ise ne zaman , ne şekil ve hangi şartlarda yapılmıştır ?

Cevap 1) Bakanlığımız ile Rusya ve Beyaz Rusya Tarım Bakanlıkları arasında gübre alımı konusunda bir anlaşma yapılmamıştır.

Soru 2) Tarafınızdan bizzat ucuz gübre alınabileceğine dair vaadiniz, bütün firmalara duyurulduğuna göre ; Bakanlığınıza doğrudan bağlı TİGEM'in ihtiyacı olan 80.000 ton gübreyi açıkladığınız biçimde temin ettiniz mi? Etmediniz ise sebebi nedir? TİGEM bu gübreyi bilginiz dahilinde kartel diye suçladığınız firmalardan temin etmiş midir ? Etti ise kimden ve kaç TL'ye temin etmiştir ?

Cevap 2) Sizinde yakından bildiğiniz gibi, Türkiye Zirai Donatım Kurumu'nun rehabilite edilmeden özelleştirilmesi sonucu, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın gübre ticareti ile ilişkisi kalmamıştır. Sadece gübre desteklemesi konusunda düzenleme ve denetleme yetkisi vardır.

TİGEM'de bu çerçevede ihtiyacı olan gübreyi, kendi Yönetim Kurulu Kararı doğrultusunda temin etmiştir.

Soru 3) Bakanlığınızca % 40 ucuz olarak sağlanacağını duyurduğunuz 2 milyon ton gübreden bugüne kadar kaç ton gübre alabildiniz ? Türk çiftçisinin ihtiyacı olan gübreyi zamanında ve yeterli miktarda sağlayabildiniz mi ? Sağlayamadınız ise sebebi nelerdir ?

Cevap 3) Daha öncede ifade ettiğim gibi,Türkiye Zirai Donatım Kurumunun rehabilite edilmeden özelleştirilmesi sonucu, Bakanlığımın gübre alım-satımı ile ilgili bir görevi kalmadığı için, Bakanlığımın bu görevleri yerine getirmesi de söz konusu değildir.

Soru 4) Bakanlığınız ile Rusya ve Beyaz Rusya Tarım Bakanlıkları arasında varılan anlaşmanın 2 milyon ton yani Türkiye'de bir yılda kullanılan gübrenin yarısına yakın olduğuna göre , bugüne kadar hiç gübre işi yapmadığı basında yer alan SALURBEY firmasının bu anlaşmada işlev görmesinde, Milliyet Gazetesi'nin 24.3.2000 tarihli baskısında ANAP Genel Başkan Yardımcısı Mustafa TAŞAR' a dayanılarak verilen haberde SALURBEY isimli firma MHP Sivas Milletvekilinin kardeşi ile ortak ifadesinin ve sizinde Sivas Milletvekili olmanızın etkisi var mıdır ?

Cevap 4) Bakanlığım ile Rusya ve Beyaz Rusya Tarım Bakanlıkları arasında gübre alımı konusunda bir anlaşma olmamıştır. Soruda yer aldığı şekli ile Bakanlığımın SALURBEY Firması ile bir ilgisi olmayıp, söz konusu firmanın MHP Sivas Milletvekilinin kardeşi ile ortak olup olmadığı konusunda da bir bilgimiz yoktur.

Soru 5) Keza, SALURBEY firma yetkilileri ile kartel dediğiniz üretici firmalardan birinin dönürlük ilişkisi var mıdır ? Varsa kartel firmanın fiyatları artırmasına yönelik bir senaryo mu oynanmaktadır ?

Cevap 5) Bahsettiğiniz ilişki konusunda herhangi bir bilgimiz yoktur.

Soru 6) Bir taraftan, 1940'lı yılların kafası ile gübre satıcısı firmaları belirleyerek kartel oluşumuna yol açıp, diğer taraftan kartel firmalarla kavgalı görüntüsü verip gübre fiyatlarının % 220 artmasını nasıl ve ne ile izah edebilirsiniz ? Keza, gübrede kartel var yakınmalarınızın anlamı nedir ? Gerçekten gübre kartell var mıdır ? Varsa kimler tarafından ve nasıl oluşturulmaktadır ?

Cevap 6) Daha önceki cevaplarda da belirttiğim gibi, Bakanlığımız sadece gübre desteklemesi konusunda düzenleme ve denetleme yetkisi vardır. Dolayısıyla gübre satıcısı firmaların belirlenmesi söz konusu değildir. Ancak, Bakanlığım gübrede kartel olduğunu düşünmektedir ve bu konuda gerekli yerlere başvurmuştur.

Soru 7) Çiftçimizin bir taraftan, gübre başta olmak üzere aşırı girdi fiyatları altında ezilirken, kartel diye suçladığınız firmalara, desteklemeyi üç ay önceden avans olarak ödemeye devam ettiniz mi ? Ettiniz ise kimlere ve ne şekilde destek sağladınız ?

Cevap 7) Bakanlığımız bu konuda sadece ilgili kararnamenin vermiş olduğu görevi yerine getirmektedir.

11.- Manisa Milletvekili Rıza Akçalı'nın, Merkez Bankasının 19-21 Şubat tarihlerindeki döviz satışlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in cevabı (7/4138)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorunun Devlet Bakanı Sayın Kemal DERVİŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

27.04.2001
Rıza AKÇALI
Manisa Milletvekili

Devalüasyonu insider trading yoluyla önceden öğrenen 4 Bankaya Merkez Bankasınca 19 – 21 şubat tarihleri arasında 5 milyar dolar satılmıştır. Bu satışlara göz yuman Merkez Bankası Başkanı Gazi ERÇEL Devalüasyon kararını en az 3 gün önceden öğrenen kişilerden biridir. Devalüasyon öncesi kurdan yapılan satış nedeniyle uğranılan kayıp en az 2 milyar dolar. Hukuka aykırı olarak elde edilen bu 2 milyar doların söz konusu bankalardan geriye istenilmesi düşünülmektemidir?

Söz konusu bankalardan bir kısmı satın aldıkları dolarların Merkez Bankasına Türk Lirası karşılığını bile yatırmamışlar, bir kısmı ise piyasadan yoğun biçimde borçlanarak dolar satın almışlardır. Gazi ERÇEL'in Devalüasyonu biliyor olmasına rağmen toplam rezervlerin neredeyse % 25 ini bulan tutarda dolar satışına izin vermesi ülke kaynaklarını belirli gruplara peşkeş çekmesi anlamına gelmekte olup son derece ağır bir suçtur. Haksız edinilen dolarların geri alınması yanında,iştirak halinde gerçekleştirilen bu ağır suçla ilgili Bakanlığınızca ne gibi işlemler yapılmıştır?

Gazi ERÇEL Devalüasyon yapıldığı 21 Şubat ve izleyen günlerde dolar kurunu ısrarla serbest piyasanın % 15 daha üzerinde belirlemiştir. Böylece devalüasyon öncesi kurdan dolar satın alanların Merkez Bankasının yardımıyla elindeki dolarları yüksek kurdan satmaları sağlanmıştır. Bu haksız kazancın gerçekleşmesinde kusuru olanlar için ne gibi işlemler yaptınız?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.019/16-967 .16.105.../2001

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 07.05.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-10357 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Rıza AKÇALI tarafından Bakanlığıma yöneltilen 7/4138-10155 sayılı yazılı soru önergesi konusundaki ilgi yazınız üzerine Bakanlığım ilgili kuruluşu T.C. Merkez Bankası Başkanlığı'nca hazırlanan not'un sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN RIZA AKÇALI'NIN SORU ÖNERGESİ HAKKINDA NOT

Döviz kurlarının serbest dalgalanmaya bırakılması kararı 21 Şubat'ı 22 Şubat'a bağlayan gece Başbakanlıkta, Hazine Müsteşarlığı ve Merkez Bankası yetkililerinin katılımı ile yapılan toplantı sonucunda ve piyasaların kapalı bulunduğu zaman dilimi içinde alınmıştır. Dalgalı kur rejimine geçiş öncesi yapılan döviz satışları mevcut program çerçevesinde ve önceden belirlenen kurallar içinde yürütülmüş olup, Devletin zarara uğratılması sözkonusu değildir. Ayrıca, Merkez Bankası'nın Türk Lirası karşılığını bulundurmayan kuruluşlara döviz satması sözkonusu olmamıştır.

22 Şubat 2001 tarihinden itibaren Merkez Bankası, gösterge niteliğindeki ABD Doları döviz satış kurunu, bankalararası döviz piyasasında ABD Doları karşılığında Türk Lirası kotasyon veren bankaların saat 15:30'daki döviz alış-satış fiyatlarının ortalamalarının ortalamasını esas alarak tesbit etmeye başlamış olup, Merkez Bankası'nca ilan edilen kurlar serbest döviz piyasasını yansıtmaktadır.

12.- Konya Milletvekili Lütfi Yalman'ın, bakanlıkta çalışan danışman ve başdanışmanlara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Yüksel Yalova'nın cevabı (7/4161)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Yüksel YALOVA tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 24.04.2001

Lütfi YALMAN
Konya Milletvekili

1- Bakanlığınız bünyesinde çalışan (kadrosu Başbakanlıkta ve Bakanlığımızda bulunan) kaç adet Danışman (Müşavir) veya Başdanışman (Baş müşavir) bulunmaktadır?

2- Bakanlığınız bünyesinde çalışan bu kadroların adları ve göreve başlama tarihleri nelerdir?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.006/ 01-1438 16 /5 /2001

KONU :Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :08.05.2001 tarih, A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4161-10185/24023 sayılı yazınız.

Bakanlığımda çalışan müşavirlerin isimleri ve göreve başlama tarihleri konusunda Konya Milletvekili Lütfi YALMAN tarafından yöneltilen 7/4161-10185 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi yazınız ve eki önerge incelenmiş, anılan önergeyle talep edilen bilgiler ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Yüksel YALOVA
Devlet Bakanı

	ADI SOYADI	GÖREV ÜNVANI	GÖREVE BAŞLAMA TARİHİ
1	Osman YAZICI	Başbakan Müşaviri	01.07.1999
2	Temer AKINÖZÜ	Başbakan Müşaviri	21.09.1999
3	Deniz ŞÖLEN	Başbakanlık Müşaviri	01.07.1999
4	Metin İNCE	Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	13.02.2001

13.- Adıyaman Milletvekili Mehmet Özyol'un, bakanlığın Adıyaman İlindeki çalışmalarına ilişkin sorusu ve Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun yazılı cevabı (7/4184)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımı Turizm Bakanı Sayın Erkan MUMCU tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZYOL
Adıyaman Milletvekili

1- Adıyaman'da turizmin daha güçlenmesi için ne gibi çalışmalarınız vardır?

2- 2001 yılı bütçenizden Adıyaman turizmi için ne kadar ödenek ayrılmıştır?

3- Bu yıl 9.sı kutlanacak olan Uluslararası Kommagene Festivali için çalışmalarınız var mıdır? Varsa nelerdir?

T.C
TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B17 0 APK 741-15011 15.05.2001
Konu: Soru Önergesi ANKARA

TURKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 8.Mayıs 2001 tarih ve 4184-10223/24069 sayılı yazınız.

Adıyaman Milletvekili Sayın Mehmet ÖZYOL'un Bakanlığımızın Adıyaman ilindeki çalışmalara ilişkin soru önergesine cevabımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Erkan MUMCU
Bakan

ADIYAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ÖZYOL'UN YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU 1- Adıyaman'da turizmin daha güçlenmesi için ne gibi çalışmalarınız vardır?

CEVAP 1- İl sınırları dahilinde turizm ve rekreasyon amaçlı kullanılabilecek kaynakların tesbiti, daha başarılı kullanılabilmesi, kullanılmayan kaynakların da devreye girebilmesi için teknik düzeyde öneriler geliştirilmesi amacı ile Bakanlığımızca hazırlattırılan Adıyaman İl Turizm Envanteri ve Turizmi Geliştirme Planı 1990 yılında tamamlanmıştır.

Bakanlığımızca, GAP Bölgesi içerisinde turizmin bölgesel anlamda gelişiminin sağlanmasına dönük üst ölçekli politika kararlarının oluşturulması, buna bağlı mevzuat ve geliştirilebilecek kaynak değerlerinin tespiti, bu değerlerin turizm sektörüne nitelikli sunumunun arttırılabilmesi, bölgenin turizm sektörü adına ulusal ve uluslararası ölçekte tanıtımının sağlanabilmesi için yöntemler geliştirilmesi amacıyla "GAP Bölgesel Turizm Geliştirme Planı" hazırlattırılmıştır.

Bu planın önerileri ışığında;

-Kahta-Cendere Köprüsü-Arsemia-Nemrutdağı yolunun yapımı için 1994-2000 yılları arasında toplam 173.068.000.000.TL. ödenek Valilik emrine gönderilmiştir.

-Ayrıca, Belediyelerin hazırlamış oldukları turizm amaçlı altyapı uygulamaları için 2000 yılında toplam 42.000.00.00.-TL. 2001 yılında ise bu güne kadar 4 adet belediye ye toplam 14.000.000.000.-TL. mali yatırım yapılmıştır.

. Yerli ve yabancı basın mensupları, yabancı tur operatörler, seyahat acentaları ve ilgili çevrelerin katılımıyla gerçekleşen "İnanç Turizmi" etkinlikleri kapsamında Adıyaman'ın tarihi ve Kültürel kaynaklarının tanıtımına da yer verilmiştir.

. Bakanlığımızca 1999 yılında hazırlanan "İnanç Turizmi Rehberi" kitapçığında Adıyaman İli de yer almıştır.

SORU: 2- 2001 Yılı bütçenizde Adıyaman turizmi için ne kadar ödenek ayrılmıştır?

CEVAP: 2- Adıyaman'ın turizm potansiyeli ile ilgili olarak, Bakanlığımız ve ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlar Koordinesiyle sürdürülen kısa-orta-uzun vadeli çalışmalar yapılmaktadır.

Etaplama çalışmalarında Bakanlığımız finansman desteği ile sözkonusu yere ilişkin olarak yaptırılan Turizm Envanteri ve Turizmi Geliştirme Planı dikkate alınmaktadır.

Bu nedenle planlamadan altyapıların gerçekleştirilmesine kadar yapılacak olan işlere ilgili olarak tekbir proje adı altında ödenek ayrılması söz konusu değildir.

Diğer bir ifade ile işin gerçekleşmesi süreci içerisindeki niteliğine göre Bakanlığımız bütçesinde yer alan;

-Turizm Sektörü Ana Planı Fiziksel Planlamalar ile Altyapı ÇED ve Etüd Projeleri yapımı,

-Turizm Alan ve Merkezleri ile Turizm Yerleşim Merkezlerini Kapsayan Uygulamalar,

-GAP ve Kalkınmada Öncelikli illerin Turizm Amaçlı Altyapı Uygulamaları,

projelerinden harcama yapılacaktır.

Ayrıca, Bakanlığımızca yaptırılan GAP Bölgesel Turizm Envanteri ve Turizm Geliştirme Planı kapsamında da Adıyaman iline yönelik çalışmalarımız sürdürülmektedir.

KOMMAGENE FESTİVALİ

Bakanlığımızca 2000 yılında 8. Uluslararası Kommagene Festivali için aşağıdaki katkılar sağlanmıştır.

Festivalin açılış ve kapanış yemeğinin karşılanması,

Yerli ve yabancı konukların ulaşımlarının sağlanması için, TÜRSAB kanalıyla 2 otobüs ve otomobilin tahsisi,

Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı kanalıyla Büyükelçiliklerin davet edilmesi,

Yatırımlar Genel Müdürlüğü tarafından havai fişek ve lazer gösteri giderlerinin karşılanması,

Yurtdışından davet edilen konukların ağırlanması,

Afiş ve broşür gibi tanıtıcı dokümanların yaptırılması,

Ayrıca 2000 yılında "Festivallere Yardım" ödeneğinden yardım talebinde bulunulmuş, ancak ödeneğin kısıtlı olması nedeniyle talep karşılanamamıştır.

Ancak, 2001 yılında Bakanlığımıza sözkonusu etkinlikle ilgili olarak başvuruda bulunulmadığından, 9. Kommagene Festivali'ne yönelik herhangi bir çalışmamız bulunmamaktadır.

"Expo 2000 Hannover Uluslararası Sergisi" nde Türkiye pavyonunun konsepti Kommagene Krallığı ve Aslanlı Horoskop teması etrafında oluşturulmuş, pavyonun giriş bölümünde, Nemrut'tan rölyefler sergilenmiş, Aslanlı Horoskop bir küre içerisinde laser gösterisi ile ziyarete açılmıştır.

14.- Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Turizm Hizmet Bölge ve Meslek Birlikleriyle ilgili bir kanun tasarısı hazırlanıp hazırlanmadığına ilişkin sorusu ve Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun cevabı (7/4222)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Turizm Bakanı Sayın Erkan MUMCU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 03.05.2001

Zeki ÜNAL
Karaman Milletvekili

Karaman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığından gelen bir yazıda; Bakanlığınıza bağlı, "Turizm Hizmet Bölge ve Meslek Birliklerinin", Kamu Kurumu niteliğinde meslek kuruluşları şekline dönüştürülmesi için Bakanlığınızca, bir kanun tasarısı hazırlanmakta olduğu belirtilmektedir. İlgili yazıda, gerek 5590 sayılı yasa ve gerekse Türk Ticaret Kanununun İlgili maddelerinde, turizm işletmeciliği dahil, tüm ticaret ve sanayi ile iştigal eden kişi ve kuruluşların, Ticaret ve Sanayi Odalarına kayıt olma mecburiyetlerinin olduğu ifade edilmektedir. Söz konusu tasarının kanunlaşması halinde, Turizm Meslek Birliklerinin, Kamu Kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olacağından, söz konusu odalara kaydolma mecburiyetlerinin kalkacağı, zaten güçlükle ayakta kalma mücadelesi veren ve Devletten yardım bekleyen odaların, bu durumdan çok zarar göreceği belirtilerek, yasanın bu şekliyle çıkmaması gerektiği vurgulanmaktadır.

Sorularım şunlardır:

1-Bakanlık olarak, böyle bir kanunun çıkarılması konusunda, bir çalışmanız var mıdır? Var ise, Böyle bir çalışmayı gerektiren temel faktörler nelerdir? Kanunun eski haliyle, yürürlükte kalmasının ne gibi sakıncaları bulunmaktadır?

2-Ticaret ve Sanayi Odalarının bu talepleri, sizce haklı bir talep midir? Haklı bir talep ise, Bakanlık olarak bu çalışmanızı, odalara zarar vermeyecek biçimde tekrar gözden geçirmeyi düşünüyor musunuz?

3-Söz konusu tasarı, ne zaman, Meclis Genel Kuruluna sunulacaktır?

T.C.
TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B17 0 APK 759-15356
Konu: Soru Önergesi

17.05.2001
ANKARA

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :10 Mayıs 2001 tarih ve 4222-10341/24278 sayılı yazınız.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki ÜNAL'ın, Turizm Hizmet Bölge ve Meslek Birlikleriyle ilgili olarak Bakanlığımızca bir kanun tasarısı hazırlanıp hazırlanmadığına ilişkin soru önergesine dair cevabımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Erkan MUMCU
Bakan

KARAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ ÜNAL'IN SORU ÖNERGESİ :

1- Bilindiği üzere global ölçekte ülkelerin ekonomik gelişmelerine paralel olarak turizm faaliyetlerine katkılar her geçen gün artmakta olduğundan Turizm endüstrisi de ekonomik sektörler içerisinde giderek çok daha önemli bir sektör halini almaktadır. Geçen zaman içinde turizmin gelişmesini sağlamaya yönelik kamusal ve sektörel çalışmalar turizm pazarındaki ülkemiz payını önemli ölçüde artmış ancak Anayasamızda öngörüldüğü şekilde özel sektör kesiminin mesleki örgütlenmesi günümüze kadar sağlanabilmiş değildir. Bu nedenle Turizm Hizmet Birlikleri düzenlemesi ile turizm bölge, alan ve merkezlerinde, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile Turizm Hizmet Birlikleri kurulması öngörülmüştür.

Turizmin gelişmesinde doğal, tarihi ve kültürel değerlerin yanı sıra, fiziki olarak turizm altyapı ve üstyapı yatırımlarının varlığı ve yeterli olup olmaması da önemli etkenlerdendir. Dünyada turizm talebi, artık sadece gidilen yerdeki tesislerin varlığı ve kalitesi ile değil, orada çevre ve doğaya verilen değer, altyapı tesislerinin yeterliliği ve toplam kalite anlayışının gelişmişlik düzeyi ile birlikte yönlenmekte olduğundan, turizm sektörünün gelişimine en büyük katkıyı sağlayacak unsur ise sürdürülebilir kalkınma (sustainable

development) anlayışı ile bağlantılı alt ve üst yapı yatırımlarının hayata geçirilerek bunların yerinde yönetim (decentralizasyon) ilkesi dahilinde işletilmesi günümüzde ön plana çıkmıştır.

Dinamik bir sektör olan turizm sektörünün ihtiyaçları ve sorunları her geçen gün çeşitlenmekte ve artmaktadır. Hızla gelişen sektörde günlük ve hatta bazen anlık çözümler gerektiren sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Merkezden yönetimin görev ve sorumluluk alanına giren konulardaki çözümler, bu yapı karşısında, genellikle, zamanında devreye girememektedir. Zira merkezi yönetimin karar alma ve bunu uygulama konusundaki hızı çok düşük kalmakta, bir çok sorun uzun dönemde bile giderilemediğinden Ülkemizde turizmin bölge ve ülke düzeyinde sağladığı ekonomik ve toplumsal gelişmeye rağmen sunulan altyapı hizmetleri yetersiz kalmaktadır. Halen Turizm bölge ve merkezlerinde, alt yapı yatırımlarının bakım, onarım ve işletimi Belediyeler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülmektedir. Kamu kurum ve kuruluşları, bu işleri yürütürken Genel Bütçe dahilinde kendilerine ayrılan ödeneği kullanmakta, ayrılan ödenekler ise genellikle yetersiz olduğundan yöre için önemli olan acil ihtiyaçlar dahi zamanında giderilememektedir.

Turistik yörelerdeki Belediyeler ise kısıtlı kaynak ve personel ile hizmet sunmaya çalışmakta, turizmin yoğun olmadığı kış aylarındaki nüfusa göre hesaplanarak kendilerine bütçeden ayrılıp gönderilen paylar ile söz konusu alt yapı yatırımlarını gerçekleştirmeleri mümkün olmamakta, aksine, "Turizm-Turist" olgusu bu Belediyelerce ek bir maliyet ve gelir-gider dengesini bozucu bir unsur olarak algılanabilmektedir.

Ayrıca, bu yörelerde yerel yönetimler ya da sivil toplum kuruluşlarınca hazırlanan çalışma ve projeler merkezi idarenin veya diğer kuruluşların inceleme, onay ve kaynak tahsisini beklediğinden ya hiç uygulanamamakta ya da zamanla önemini kaybetmektedir.

Sayılan tüm bu olumsuzluklar ise bir yandan bölge ve yöre kalitesinin düşmesine, doğal kaynakların tahribatı ve yok olmasına neden olurken öte yandan gelir, kaynak ve istihdam kaybına neden olmaktadır.

Bu kayıpların ortadan kaldırılması, kurumlar arasındaki yetki karmaşasının önlenmesi, merkezi idare, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyonun sağlanması, turizm bölge ve merkezlerinde yer alan turistik yörelerde gerçekleştirilmesi gerekli alt yapı hizmetleri ile müşterek ihtiyaçların belirlenerek en uygun ve etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için ulaşım, temizlik, içme suyu, arıtma tesisi, çevre düzenlemesi ve yörenin tanıtılması gibi hizmetlerin bir bütün halinde ele alınacağı bir otoriteye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çerçevede, Turizm Hizmet Birlikleri ve Turizm Bölge Birlikleri kalıcı turizm destinasyonu olgusunun yaratılmasında, ülkemizin ürün çeşitliliğinin dünyaya duyurulmasında, uluslararası standartların yakalanması ve bölgesel örgütlenmelerin karar mekanizmaları içinde daha güçlü hale gelmesinde önemli rolü olacaktır.

Yerinden yönetim esasına göre hizmet verecek Turizm Hizmet Birlikleri ve Turizm Bölge Birliklerinin kurulması ile sektörün ihtiyaçları yerinden yönetim yoluyla daha kısa sürede çözülebilecektir.

Müşterek ihtiyaçların müşterek şekilde karşılanması halinde kaynak kullanımında da verimlilik sağlanacaktır. Ancak, bugüne kadar, turizm sektörünün yerel ihtiyaçlarını müştereken karşılayacak bir idari yapı oluşturulamamıştır. Bunun yerine her girişimci veya her yerel yönetim idaresi kendi ihtiyaçlarını karşılama yoluna gitmiştir. Bu da ülkemizin kaynaklarının verimsiz kullanılması sonucunu doğurmuştur. Turizm Hizmet Birlikleri ve Turizm Bölge Birliklerinin kurulması ile müşterek ihtiyaçlar, ortak bir şekilde karşılanacağından, sınırlı ülke kaynakları da optimal verimlilikte kullanılmış olacak, tek başına yerel yönetimlerin yetersizliğinin önüne geçilecektir. Ayrıca küçük yerel yönetimlerde kalifiye teknik personel istihdamı, mali imkansızlıklar nedeniyle mümkün olmazken bu birliklerin bünyelerinde uzmanlaşmış kalifiye teknik personel istihdamı sağlanacaktır.

Turizm yörelerinde alt yapı başta olmak üzere, o yörenin müşterek hizmetleri için gerekli yatırımları gerçekleştirecek, bunları işletecek ve diğer hizmetleri yürütecektir. Böylelikle, çoğu zaman kurulmayan, kurulsa bile etkin şekilde işletilmeyen altyapı yatırımlarına işlerlik kazandırılacak, kurulacak altyapı tesislerinin verimli bir şekilde işletilmesi suretiyle de turizmin en önemli unsuru olan çevre ile ilgili sorunlar önemli ölçüde giderilecek, sektörün sürdürülebilir bir yapıda büyümesi sağlanacaktır.

Getirilen modelde şeffaflık esastır. Tüm kaynaklar yerinde toplanacak ve yerinde harcanacaktır. Kamu ve özel sektörün birlikte temsiliyle o bölgede yaşayanlara da yönetimde söz sahibi olma ve öz denetim yapabilme imkanı getirilmekte, kamu yönetimi ile özel sektör arasında sağlıklı bir iletişim ortamı yaratılmaktadır.

Hizmete katılım paylarının ve fiyat tarifelerinin birliklerce belirlenmesiyle de yürüttükleri hizmetlerin maliyetini merkezi idareden kaynak aktarımı olmadan karşılayabileceklerdir.

Turizm Hizmet Birliklerinin ve Turizm Bölge Birliklerinin görevleri arasında turizm yöresinin yurtiçi ve yurtdışı tanıtım ve reklamının yapılması da yer almaktadır. Böylelikle ülkesel tanıtıma paralel olarak her bölge kendi tanıtımını kendi imkanlarını kullanarak gerçekleştirecek, özel sektörün tanıtıma daha fazla katılımı sağlanmış olacaktır.

Diğer taraftan turizm sektöründe faaliyet gösteren işletme ve meslek sahiplerinin kanunla kurulu tek meslek kuruluşu TÜRSAB'tır.

Yasal örgütlenmesi bu anlamda sağlanamayan sektörün sivil toplum erkini elde edemediği ve bunun sonucu mesleki dayanışma ve sektör içi iletişimin sağlanamadığı, ayrıca yıkıcı rekabetin oluşması gibi olumsuz sonuçlarla karşılaşıldığı görülmektedir.

Sektörün kamu yönünü oluşturan Turizm Bakanlığının yeniden yapılanmasına paralel olarak sektörü oluşturan birimlerin mesleki örgüt bünyesinde toplanması ve sektörel gelişmeyi Turizm Bakanlığı ile koordine edebilecek yasal zemine oturtulmuş bir mesleki birliğin oluşması zorunluluk haline gelmiştir. Ayrıca, Bakanlığımız 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile kendisine verilmiş görevlerden biri olan mesleki örgütlenmeyi sağlama konusunu anılan Tasarı gerçekleştirmiştir.

Dünya turizminde ülkemizin rakip ülkelerin önüne geçebilmesinin ve iç pazarın etkilerini asgariye indirebilmesinin koşullarından biri; örgütsel, planlı ve etkin Türk turizmcilerinin bir meslek kuruluşunda temsil edilmesi ve bir çatı altında toplanmasıdır.

Tasarı ile turizmcilerin turizm politikalarının oluşumuna katkılarını ve oluşan politikalara uyumlarını sağlamak, tüm turizmcilerin kendi meslek dalları ile ilgili müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleğin genel menfaatlere uygun gelişmesini sağlamak ve korunmasını temin etmek, amaçlanmaktadır.

Turizm alanında gelişmiş ülkelerde turizm sektörünün, planlama, yönlendirme ve denetleme görevinin mesleki örgütlerce sağlandığı dikkate alındığında; siyasi, ekonomik ve sosyal politikada ülkemiz tercihinin de bu yönde belirginleştiği gözlenmektedir.

Avrupa Birliği uyum süreci içerisinde ülkemizce yapılması zorunlu yönetsel alt yapı değişikliklerinden biri olan yerinden yönetim anlayışının bir gereği olarak anılan Tasarıda bu düzenleme yapılmıştır.

Turizm sektöründe kamu ağırlığının hafifletilmesi ve sektörel sorumlulukla beraber kaynakların etkin kullanımı, sosyal, ekonomik ve uluslararası dalgalanmalar karşısında daha güçlü bir özel sektör yapısının oluşması, haksız rekabetin ve mağduriyetin önlenmesi, turizmciliğin bir meslek olarak disipliner bir yapıya kavuşturulması amaçlanmıştır.

Turizm sektöründe faaliyet gösteren işletme ve meslek sahiplerinin tamamını bünyesinde barındıran ve turizm sektörünün tamamını temsil edecek Anayasal anlamda kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olmayışı nedeniyle ortaya çıkan çeşitli olumsuzlukları gidermek amacıyla turizm sektörünün önünü açacak, ivme kazandıracak, serbestlik sağlayacak, hizmetin daha etkin ve yaygın yürütülmesini kolaylaştıracak, yönetimde söz sahibi yapacak ve her meslek kuruluşunun temsil edilebileceği yeni düzenlemeler getirilmiştir.

Yerinden yönetilen bir turizm; işletmelere, yöreye, mahalli idarelere ve ülkemize ekonomik, toplumsal ve dünya ile entegrasyon açısından büyük yararlar sağlayacaktır.

Öte yandan 4 üncü plan döneminden bu yana kalkınma planlarında yer alan özel sektörün kendi kendini idare edebilmesi ve uluslar arası pazarda rekabet gücüne sahip bir yapı oluşturmak amacıyla mesleki birliklerin oluşturulması hedefi de gerçekleştirilmiş olacaktır.

2- Yukarıda arz ve izah edilen açıklamalarımızdan da anlaşılacağı üzere Ticaret ve sanayi odalarının taleplerinin haklı bir talep olduğu düşünülmemekle beraber talepleri doğrultusunda anılan tasarımız tekrar gözden geçirilecektir.

3- Söz konusu tasarı hakkında Bakanlığımıza intikal eden diğer Bakanlıkların görüşlerini havi eleştiri ve önerileri Bakanlığımızca değerlendirilmekte olup, en kısa sürede Meclis Genel Kurulu'na sunulmak üzere Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'ne intikal ettirilecektir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM : 21 **YASAMA YILI : 3**

105 İNCİ BİRLEŞİM

17 . 5 . 2001 PERŞEMBE

Saat : 14.00

KISIMLAR

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1. – Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, sunuşlar ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin hergün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.6.1999 tarihli 15 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİSİ

1. – Genel Kurulun 11 Mayıs 2001 Cuma, 12 Mayıs 2001 Cumartesi, 14 Mayıs 2001 Pazartesi, 15 Mayıs 2001 Salı, 16 Mayıs 2001 Çarşamba ve 17 Mayıs 2001 Perşembe günleri 14.00-20.00 saatleri arasında çalışması; 15 Mayıs 2001 Salı günü sözlü sorular ile diğer denetim konularının, 16 Mayıs 2001 Çarşamba günü de sözlü soruların görüşülmemesi; 11 Mayıs 2001 Cuma, 12 Mayıs 2001 Cumartesi ve 14 Mayıs 2001 Pazartesi günleri de Kanun Tasarı ve Tekliflerinin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10.5.2001 tarihli 99 uncu birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Adalet Komisyonu
  17.5.2001 Perşembe
  Saat : 10.00
* Dışişleri Komisyonu
  17.5.2001 Perşembe
  Saat : 10.00
* Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
  17.5.2001 Perşembe
  Saat : 10.30
* Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
  17.5.2001 Perşembe
  Saat : 10.30
* İçişleri Komisyonu
  17.5.2001 Perşembe
  Saat : 11.00
* Anayasa Komisyonu
  17.5.2001 Perşembe
  Saat : 13.00
* İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu
  17.5.2001 Perşembe
  Saat : 13.00
* Türkiye - AB Karma Parlamento Komisyonu
  17.5.2001 Perşembe
  Saat : 13.00
* Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu
  17.5.2001 Perşembe
  Saat : 14.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

105 İNCİ BİRLEŞİM **17 . 5 . 2001 PERŞEMBE** **Saat : 14.00**

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

❄

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.– Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 55 arkadaşının, enerji ihalelerinde yolsuzluk, usulsüzlük ve suiistimallere yol açtığı ve gerekli tedbirleri almayarak görevini kötüye kullandığı ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 228, 240 ve 366 ncı maddelerine uyduğu iddiasıyla Enerji ve Tabiî Kaynaklar eski Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer hakkında Anayasanın 100 üncü ve İçtüzüğün 107 nci maddeleri uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi (9/3) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.4.2001) (Dağıtma tarihi: 2.5.2001) **(Görüşme Günü : 22.5.2001 Salı)**

3 – S E Ç İ M

❄

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❄

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❄

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❄

7 – SÖZLÜ SORULAR

❄

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000) (*)

2. – Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 624 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Fazilet Partisi Grup Başkanvekili Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 7 arkadaşının; Anavatan Partisi Grup Başkanvekilleri Bartın Milletvekili Zeki Çakan, Denizli Milletvekili Beyhan Aslan, Eskişehir Milletvekili İ. Yaşar Dedelek ile Antalya Milletvekili Cengiz Aydoğan'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri, Milli Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/757, 2/603, 2/605) (S. Sayısı : 592) (Dağıtma tarihi : 31.1.2001)

3. – Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı; Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve Üç Arkadaşının Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666) (Dağıtma tarihi : 7.5.2001)

4. – Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675) (Dağıtma tarihi : 14.5.2001)

5. – Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676) (Dağıtma tarihi : 15.5.2001)

6. – İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali Ihksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

7. X – Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre Komisyonları Raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999) (*)

8. – Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/851) (S. Sayısı : 669) (Dağıtma tarihi : 7.5.2001)

9. – Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonları Raporları (1/470) (S. Sayısı : 348) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

10. – Karayolu Taşıma Kanunu Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/638) (S. Sayısı: 635) (Dağıtma tarihi : 3.4.2001)

11. – Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri, Tarım, Orman ve Köyişleri ve Adalet Komisyonları Raporları (1/600) (S.Sayısı : 619) (Dağıtma tarihi : 28.2.2001)

12. – Gözlükçülük Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ile Muğla Milletvekili Fikret Uzunhasan'ın, Türk Optometri ve Optik Meslekler Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/767, 2/246, 2/570) (S. Sayısı: 602) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

13. – Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Kanunu Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/485) (S. Sayısı: 356) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Hükümet bulunamadığından görüşmeleri bir defaya mahsus ertelenmiştir.

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

14. – Telsiz Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/732) (S. Sayısı : 571) (Dağıtma tarihi : 11.1.2001)

15. – Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/537) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi ; 2.11.1999)

16. – Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/698) (S. Sayısı: 579) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

17. – Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/253) (S. Sayısı : 257) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

18. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/352) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

19. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/371) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

20. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/307) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

21. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/391) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

22. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/392) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

23. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/393) (S. Sayısı : 325) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

24. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/395) (S. Sayısı : 326) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

25. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

26. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

27. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

28. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/489) (S. Sayısı: 174) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

29. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/530) (S. Sayısı : 183) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

30. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Büyükelçilikler Faaliyetlerinin Gayrimenkul ve Malî Veçhelerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 204) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

31. – 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtma tarihi : 13.10.1999)

32. – Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/477) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 8.3.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

33. – Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi: 23.7.1999)

34. – Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/597, 1/562) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 10.4.2000)

35. – Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin III Numaralı Bendinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklenmesi ile 11.12.1936 Tarihli ve 3078 Sayılı Tuz Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/380, 2/453) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

36. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

37. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

38. X – Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı: 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

39. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

40. – Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

41. – Hazır Gıda İaşesi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

42. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/327) (S. Sayısı: 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

43. X – Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

44. X – Dünya Turizm Teşkilatı Tüzüğünün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

45. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

46. X – Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

47. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

48. – Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

49. – Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

50. – Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

51. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi: 25.8.1999)

52. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi: 25.8.1999)

53. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi: 26.8.1999)

54. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adlî İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı:165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

55. – Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı: 181) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

56. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsisi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/511) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

57. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/542) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

58. – Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/481) (S. Sayısı : 187) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

59. – Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 38 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/18) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

60. – Askerî Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türlü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/384) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 4.11.1999)

61. X – EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşmada Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/529) (S. Sayısı : 200) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

62. – Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/381) (S. Sayısı : 196) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

63. X – Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/541) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 18.11.1999)

64. – Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 18 Arkadaşının, Kuzey Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 213) (Dağıtma tarihi : 25.11.1999)

65. – Uşak Milletvekilleri Mehmet Yaşar Ünal ile Hasan Özgöbek'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/129) (S. Sayısı: 220) (Dağıtma tarihi : 6.12.1999)

66. – Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 8 Arkadaşının, Konya Ovası ve Orta Anadolu Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/4) (S. Sayısı: 219) (Dağıtma tarihi : 8.12.1999)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

67. – Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/568) (S. Sayısı: 252) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

68. – Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/570) (S. Sayısı: 253) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

69. – Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/557) (S. Sayısı: 254) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

70. – Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilâtı Görev ve Yetkileri Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/569, 1/571, 1/572, 2/72) (S. Sayısı: 295) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

71. – Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/560, 1/573) (S. Sayısı: 296) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

72. – Denizli Milletvekili Beyhan Aslan'ın, Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında 9 Eylül 1993 Tarih ve 504 Sayılı KHK'nin 1 inci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı : 300) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

73. – Malatya Milletvekili Yaşar Canbay'ın, Malatya İl Merkezinde Fırat ve Beydağı Adında İki İlçe Kurulması ve Mevcut Yeşilyurt ile Battalgazi İlçe Belediyeleri de Dahil Edilmek Suretiyle Malatya Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/328) (S. Sayısı : 299) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

74. – Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/565) (S. Sayısı : 303) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

75. – Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/556) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

76. – Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İl Özel İdaresi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/143) (S. Sayısı : 287) (Dağıtma tarihi : 28.12.1999)

77. – Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/566) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

78. – Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sâri Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/386) (S. Sayısı :313) (Dağıtma tarihi : 26.1.2000)

79. – Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarıları ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/387, 1/414, 1/462) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 26.1.2000)

80. – Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/22) (S. Sayısı: 315) (Dağıtma tarihi : 28.1.2000)

81. – Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 48 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/34) (S. Sayısı: 316) (Dağıtma tarihi : 28.1.2000)

82. – İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Kamu İktisadî Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Karamamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/329) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

83. – İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (S. Sayısı : 221'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

84. – Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/170) (S. Sayısı : 222'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

85. – Sivas Milletvekili Musa Demirci'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/171) (S. Sayısı : 223'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

86. – Malatya Milletvekili Mehmet Recai Kutan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/172) (S. Sayısı : 224'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

87. – Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/174) (S. Sayısı : 226'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

88. – İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/175) (S. Sayısı : 227'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

89. – Mardin Milletvekili Fehim Adak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/176) (S. Sayısı : 228'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

90. – Ankara Milletvekili Rıza Ulucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/177) (S. Sayısı : 229'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

91. – Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/186) (S. Sayısı : 234'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

92. – Sivas Milletvekili Temel Karamollaoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/187) (S. Sayısı : 235'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

93. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/197) (S. Sayısı : 242'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

94. – Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, Darıca Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/338) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

95. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/278) (S. Sayısı: 262'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

96. – Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/351) (S. Sayısı: 272'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

97. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/367) (S. Sayısı: 274'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

98. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/413) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

99. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna İki Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/85) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

100. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/364) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

101. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/591) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

102. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/181) (S. Sayısı: 360) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

103. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 8 Arkadaşının, Kahramanmaraş İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/352) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

104. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/329) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

105. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/252) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

106. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/178) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

107. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/169) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

108. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/167) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

109. – Burdur Milletvekili Süleyman Coşkuner'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/362) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

110. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/626) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

111. – Fazilet Partisi Genel Başkanı Malatya Milletvekili Recai Kutan ve Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ile 185 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/452) (S. Sayısı : 379) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

112. – Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve 50 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/263) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 7.3.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

113. – İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/305) (S. Sayısı : 332'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

114. – Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S. Sayısı : 334'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

115. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/346) (S. Sayısı : 339'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

116. – Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/347) (S. Sayısı : 340'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

117. – Amasya Milletvekili Gönül Saray Alphan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/394) (S. Sayısı : 344'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

118. – Denizli Milletvekili Hasan Erçelebi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/397) (S. Sayısı : 345'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

119. – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/107) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

120. – Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle ve 56 Arkadaşının, Erzincan'a Erzincan Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

121. – Aksaray Milletvekilleri Sadi Somuncuoğlu ve Kürşat Eser'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/376) (S. Sayısı : 390) (Dağıtma tarihi : 30.3.2000)

122. – Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/420) (S. Sayısı : 388) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

123. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Sağlam ve 13 Arkadaşının, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/370) (S. Sayısı : 392) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

124. – Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/240) (S. Sayısı : 393) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

125. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 18 Arkadaşının, Trabzon İli Merkezinde Gazipaşa, Fatih ve Değirmendere Adıyla Üç İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/413) (S. Sayısı : 396) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

126. – Ağrı Milletvekili Nidai Seven ve 73 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 397) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

127. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 404) (Dağıtma tarihi : 17.4.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

128. – Giresun Milletvekilleri Mustafa Yaman, Burhan Kara, Hasan Akgün, Turhan Alçelik, Rasim Zaimoğlu ve 14 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/333) (S. Sayısı : 403) (Dağıtma tarihi : 18.4.2000)

129. – Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse, Cezmi Polat ve Mücahit Himoğlu'nun, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/379) (S. Sayısı : 408) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

130. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 3 arkadaşının, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/105) (S. Sayısı : 409) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

131. – Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/595) (S.Sayısı: 411) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

132. – Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/647) (S. Sayısı: 412) (Dağıtma tarihi: 26.4.2000)

133. X – Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi Değişikliklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/655) (S. Sayısı: 415) (Dağıtma tarihi: 1.5.2000)

134. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/654) (S. Sayısı: 417) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

135. – Bursa Milletvekili Burhan Orhan'ın, Beş İlçe (Alanyurt, Tahtaköprü, Kurşunlu, Yenice, Cerrah) ve Bir İl (İnegöl) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/301) (S. Sayısı: 419) (Dağıtma tarihi: 4.5.2000)

136. – Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu ve 21 Arkadaşının, İnegöl Adıyla Bir İl, Alanyurt, Cerrah, Kurşunlu, Tahtaköprü ve Yenice Adıyla 5 İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/357) (S. Sayısı: 420) (Dağıtma tarihi : 4.5.2000)

137. – Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 8 Arkadaşının, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 425) (Dağıtma tarihi : 15.5.2000)

138. – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 8.3.1950 Tarih ve 5590 Sayılı Kanunun Adı ile Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/344) (S. Sayısı : 424) (Dağıtma tarihi : 23.5.2000)

139. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 431) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

140. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/649) (S. Sayısı : 432) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

141. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/295) (S. Sayısı : 436) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

142. – Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 94 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/378) (S. Sayısı : 437) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

143. – Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ile Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Konya Milletvekili Ömer İzgi ile 7 Arkadaşının, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/559, 2/250, 2/360) (S. Sayısı: 435) (Dağıtma tarihi: 30.5.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

144. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/465) (S. Sayısı : 439) (Dağıtma tarihi 5.6.2000)

145. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/443) (S. Sayısı : 441) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

146. – İçel Milletvekili Hidayet Kılınç'ın, Belediyelerin Faiz Borçlarının Affı Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/427) (S. Sayısı : 460) (Dağıtma tarihi : 7.6.2000)

147. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Genel Sekreteri Arasında Radyokomünikasyon Meclisi ve Dünya Radyokomünikasyon Konferansı ile Radyokomünikasyon Sektörü ile İlgili Diğer Toplantıların Düzenlenmesi, Gerçekleştirilmesi ve Giderlerinin Karşılanmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/661) (S. Sayısı : 454) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

148. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Aşkabad'da Diplomatik Temsilciliklerin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (S. Sayısı : 455) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

149. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/672) (S. Sayısı : 456) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

150. X – 14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddelerine Uygun Olarak, Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında 5 Nisan 1966 Tarihinde Düzenlenen Hollanda-Türkiye Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan ve Hakların Meşruluğunu İlgilendiren Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/674) (S. Sayısı : 458) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

151. X – 14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddeleri Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/675) (S. Sayısı : 459) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

152. – Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/581) (S. Sayısı : 482) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

153. – Nevşehir Milletvekilleri Mükremin Taşkın ve İsmail Çevik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/424) (S. Sayısı : 486) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000)

154. – Bolu Milletvekili Mustafa Karslıoğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/447) (S. Sayısı : 487) (Dağıtma tarihi: 14.6.2000)

155. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/671) (S. Sayısı : 489) (Dağıtma tarihi: 19.6.2000)

156. – İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve Işılay Saygın'ın, İzmir İlinde Uzundere Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/365) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma tarihi : 19.6.2000)

157. – Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, 24.2.1983 Tarih ve 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ile Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/433, 2/500) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma tarihi : 21.6.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

158. – Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/669) (S. Sayısı : 492) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

159. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Belbaşı Tesisinin Kapanması ve Yeni Bir Sismik Araştırma İstasyonunun Faal Hale Getirilmesi ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/667) (S. Sayısı : 497) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

160. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 41 Arkadaşının, Elbistan Adı ile Bir İl ve Üç İlçe (Tanır, Çardak, Arıtaş) Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/428) (S. Sayısı : 499) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

161. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Çalışma Örgütü Arasında Uluslararası Çalışma Örgütünün Ankara'daki Ofisi İçin Yer Tahsisine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/579) (S. Sayısı : 500) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

162. – Öğretmen ve Eğitim Uzmanı Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonları Raporları (1/685) (S. Sayısı : 505) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

163. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Duşanbe'de Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/683) (S. Sayısı : 512) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

164. X – Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım ve Acil Müdahale Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/681) (S. Sayısı : 513) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

165. X – Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışıklıklar Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/686) (S. Sayısı : 514) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

166. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Sağlık Bakımı Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/687) (S. Sayısı : 515) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

167. – Devlet İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/564) (S.Sayısı : 522) (Dağıtma tarihi : 28.6.2000)

168. – Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/423) (S. Sayısı : 443'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

169. – Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/424) (S. Sayısı : 444'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

170. – Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İki Arkadaşının, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/425) (S. Sayısı : 445'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

171. – Kastamonu Milletvekili M. Hadi Dilekçi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/460) (S. Sayısı : 450'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

172. – Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/462) (S. Sayısı : 452'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

173. – Kır Bekçileri Hakkında Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/711) (S.Sayısı : 521) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

174. – Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/420) (S. Sayısı : 524) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

175. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/314) (S. Sayısı : 525) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

176. – Ankara Milletvekili Ali Işıklar ve 29 Arkadaşının, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/423) (S. Sayısı : 526) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

177. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (S. Sayısı : 528) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

178. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin ve Sözleşmeye İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/707) (S. Sayısı : 532) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

179. – Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, Kanunlaştırma Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/251) (S. Sayısı : 534) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

180. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/509) (S. Sayısı : 468'e 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 13.10.2000)

181. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/688) (S. Sayısı : 535) (Dağıtma tarihi : 16.10.2000)

182. – İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve Işılay Saygın'ın, İzmir İlinde Karabağlar Adı ile Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergeleri (2/366) (S.Sayısı : 538) (Dağıtma tarihi : 15.11.2000)

183. – 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile 22 Ocak 1990 Tarihli 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/427, 1/426) (S. Sayısı : 540) (Dağıtma tarihi : 17.11.2000)

184. – Balıkesir Milletvekilleri İlyas Yılmazyıldız'ın, Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/306) (S. Sayısı : 542) (Dağıtma tarihi : 20.11.2000)

185. – Çorum Milletvekilleri Melek Denli Karaca ve Vahit Kayırıcı'nın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/260) (S.Sayısı : 541) (Dağıtma tarihi : 21.11.2000)

186. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna ve Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Ankara ve Saraybosna'da Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/653) (S. Sayısı : 548) (Dağıtma tarihi : 24.11.2000)

187. – Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/748) (S. Sayısı : 551) (Dağıtma tarihi : 24.11.2000)

188. X –Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/735) (S. Sayısı : 550) (Dağıtma tarihi : 27.11.2000)

189. – Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/11) (S. Sayısı : 556) (Dağıtma tarihi : 29.11.2000)

190. – Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/777) (S. Sayısı : 557) (Dağıtma tarihi : 29.11.2000)

191. X – Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan, Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasında Hazar Geçişli Boru Hattı Projesinin Uygulanmasına İlişkin Hazar Geçişli Boru Hattının Uygulanma İlkeleri Hakkındaki Hükümetlerarası Deklarasyonun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737) (S. Sayısı : 558) (Dağıtma tarihi : 4.12.2000)

192. X – Birleşmiş Milletler Hazır Barış Gücü Düzenlemeleri Sistemine Katkılar Hakkında Türkiye Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Arasında Ortak Niyet Beyanının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı : 559) (Dağıtma tarihi : 4.12.2000)

193. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/429) (S. Sayısı : 560) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

194. – Bolu Milletvekili Necmi Hoşver'in, Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/444) (S. Sayısı : 561) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

195. – Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin ve 5 Arkadaşının, Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar, Şehir ve Bölge Plancısı ve Ekonomistlerin Maaş ve Tazminatlar ile Diğer Sosyal ve Ekonomik Haklarının İyileştirilmesine Dar Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/470) (S. Sayısı : 562) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

196. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fas Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/750) (S. Sayısı : 565) (Dağıtma tarihi: 17.12.2000)

197. – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Ek Madde İlave Edilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/217) (S. Sayısı: 569) (Dağıtma tarihi: 8.1.2001)

198. – Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/499) (S. Sayısı: 570) (Dağıtma tarihi: 8.1.2001)

199. – Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, İdarî Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/337) (S. Sayısı: 573) (Dağıtma tarihi: 17.1.2001)

200. – Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin ve 9 Arkadaşının, Küçük Esnaf ve Sanatkârlar ile Orta Boy İşletmelerin, Bazı Borç Faizlerinin Sınırlandırılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/490) (S. Sayısı: 574) (Dağıtma tarihi: 17.1.2001)

201. – Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/506) (S. Sayısı: 575) (Dağıtma tarihi: 17.1.2001)

202. – Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile 216 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/636) (S. Sayısı : 585) (Dağıtma Tarihi : 22.1.2001)

203. – Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/602) (S. Sayısı : 590) (Dağıtma tarihi : 25.1.2001)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

204. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması, Balıkesir Üniversitesi Bünyesinde Tıp, Eczacılık, Dişçilik, Güzel Sanatlar, Savaştepe Eğitim, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/313) (S. Sayısı: 581) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

205. – Çankırı Milletvekili İrfan Keleş ve 23 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/446) (S. Sayısı: 582) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

206. – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Borç Faizlerinin Bir Bölümünün Affı, İcra Takip İşlemlerinin Durdurulması ve Yeni Bir Ödeme Planına Bağlanmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/468) (S. Sayısı: 583) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

207. – Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/383) (S. Sayısı: 589) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

208. – Türk Polis Teşkilâtını Güçlendirme Vakfı Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/803) (S. Sayısı : 594) (Dağıtma tarihi : 29.1.2001)

209. – İçişleri Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/804) (S. Sayısı : 595) (Dağıtma tarihi : 29.1.2001)

210. – At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım,Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/747) (S. Sayısı : 598) (Dağıtma tarihi : 6.2.2001)

211. – Giresun Milletvekili Turhan Alçelik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/14) (S. Sayısı : 600) (Dağıtma tarihi : 9.2.2001)

212. – Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/236) (S. Sayısı : 601) (Dağıtma tarihi : 9.2.2001)

213. X – Vatandaşlık Belgesi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/785) (S. Sayısı: 603) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

214. – Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 15 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/37) (S. Sayısı: 604) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

215. – Adıyaman Milletvekili Dengir Fırat ve 5 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/393) (S. Sayısı: 605) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

216. – Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/806) (S. Sayısı : 608) (Dağıtma tarihi : 13.2.2001)

217. – Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli ve 9 Arkadaşının, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanunun İki Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/226) (S. Sayısı : 611) (Dağıtma tarihi : 20.2.2001)

218. – İçel Milletvekilleri Edip Özgenç, Akif Serin ve Turhan Güven'in, 20.5.1933 Tarih ve 2197 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesinde Yeralan İçel Adının Mersin olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/332) (S. Sayısı : 612) (Dağıtma tarihi : 20.2.2001)

219. – Ankara Milletvekili Uluç Gürkan ve 37 Arkadaşının, 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/422) (S. Sayısı : 613) (Dağıtma tarihi : 20.2.2001)

220. X – Kişi Halleri Konusunda Milletlerarası Karşılıklı Bilgi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/786) (S. Sayısı : 615) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

221. X – Ahvali Şahsiye Belgelerinde Yer Alan Bilgilerin Kodlanmasına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları raporları (1/787) (S. Sayısı : 616) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

222. X – Yaşam Belgesi Verilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/788) (S. Sayısı : 617) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

223. X – Ahvali Şahsiye Cüzdanlarının Tanınmasına ve Güncelleştirilmesine ilişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/799) (S. Sayısı : 618) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

224. X – Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/766) (S. Sayısı : 614) (Dağıtma tarihi : 26.2.2001)

225. – Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/48) (S. Sayısı: 620) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

226. – Kastamonu Milletvekili M. Hadi Dilekçi'nin, İğdir Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/305) (S. Sayısı: 621) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

227. – Tokat Milletvekilleri Reşat Doğru ve Lütfi Ceylan'ın, Kuzey Anadolu Fay Zonu Üzerinde Bulunan Yerleşim Alanlarında Depreme Karşı Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/580) (S. Sayısı: 622) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

228. – Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/810) (S. Sayısı : 625) (Dağıtma tarihi : 1.3.2001)

229. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/802) (S. Sayısı : 624) (Dağıtma tarihi : 12.3.2001)

230. – Yozgat Milletvekilleri Şuayip Üşenmez, Mesut Türker ve Ahmet Erol Ersoy ile 13 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/256) (S. Sayısı : 627) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

231. – Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 41 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/443) (S. Sayısı : 628) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

232. – Türk Ceza Kanunu, Cezaların İnfazı Hakkında Kanun ve Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük, İçel Milletvekili Turhan Güven ve Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın Türk Ceza Kanununun 455 inci Maddesine İki Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi, Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve 5 Arkadaşının Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi, Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve 5 Arkadaşının Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Erol Al'ın Türk Ceza Kanunu ve Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/796, 2/341, 2/559, 2/562, 2/563, 2/686) (S. Sayısı : 629) (Dağıtma tarihi: 20.3.2001)

233. – Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahnici'nin, 5680 Sayılı Basın Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/589) (S. Sayısı : 630) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

234. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 12 Arkadaşının, 5 İlçe (Tanır, Arıtaş, Çobulhan, Büyükyapalak, Büyüktatlı) ve Elbistanafşin Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/608) (S. Sayısı : 631) (Dağıtma tarihi: 20.3.2001)

235. – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Bir İlçe (Bahçelievler) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/277) (S. Sayısı: 632) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

236. – Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Batıkent Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/524) (S. Sayısı: 633) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

237. – Balıkesir Milletvekili Aydın Gökmen'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/633) (S. Sayısı: 634) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

238. – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Bir İlçe (Ümitköy) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/116) (S. Sayısı : 641) (Dağıtma tarihi : 10.4.2001)

239. – Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Bilimkent Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/525) (S. Sayısı : 642) (Dağıtma tarihi : 10.4.2001)

240. – Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/593) (S. Sayısı : 643) (Dağıtma tarihi : 11.4.2001)

241. – Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/822) (S. Sayısı : 645) (Dağıtma tarihi : 12.4.2001)

242. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/813) (S. Sayısı : 647) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

243. – İzmir Milletvekili Suha Tanık'ın, İzmir İlinde Mordoğan Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/374) (S. Sayısı : 648) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

244. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/588) (S. Sayısı : 649) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

245. – Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Güneş'in, Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu ile Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/623) (S. Sayısı : 650) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

246. – Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ile Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe (Umurlu) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/282) (S. Sayısı : 656) (Dağıtma tarihi : 25.4.20019)

247. – Bayburt Milletvekili Şaban Kardeş ve 8 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/523) (S. Sayısı : 657) (Dağıtma tarihi : 25.4.2001)

248. – Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Çayırhan Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/568) (S. Sayısı : 658) (Dağıtma tarihi : 25.4.2001)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

249. X – Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliğinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/827) (S. Sayısı : 659) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

250. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Arasında Hukukî Konularda Adlî Yardımlaşma ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/829) (S. Sayısı : 660) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

251. – Kırşehir Milletvekili Ramazan Mirzaoğlu ve 3 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/233) (S. Sayısı : 661) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

252. – Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İki İlçe (Uluçınar, Payas) ve Bir İl (İskenderun) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/476) (S. Sayısı : 662) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

253. – İçel Milletvekili İstemihan Talay ve 11 Arkadaşının, Üç İlçe (Yenice, Gülek, Huzurkent) ve Bir İl (Tarsus) Kurulması ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/545) (S. Sayısı : 663) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

254. – Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 41 arkadaşının, Fransa'nın Cezayir'de Yaptığı Soykırım Hakkında Kanun Teklifi; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Fransa'nın Gerçekleştirdiği Mezalimler ve Soykırımların Tanınması Hakkında Kanun Teklifi; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural, Erzurum Milletvekili İsmail Köse ile Hatay Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Türkiye Cumhuriyeti Aleyhine Çalışma Yapan Ülkelere Uygulanacak Yaptırımlara Dair Kanun Teklifi ve Eskişehir Milletvekili Mail Büyükerman'ın, Fransa'nın Cezayir'de Yaptığı Soykırım Hakkında Kanun Teklifi ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (2/669, 2/671, 2/672, 2/673) (S. Sayısı : 665) (Dağıtma tarihi : 2.5.2001)

255. X – Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/613) (S. Sayısı : 668) (Dağıtma tarihi : 9.5.2001)

256. – 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Sayıştay Başkanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/846) (S. Sayısı : 670) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

257. – Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ve Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe (Atça) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/285) (S. Sayısı : 672) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

258. – Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahnici'nin, 18 Mart Günü'nün Şehitler Günü Olarak İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/491) (S. Sayısı : 673) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

259. – Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin, Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/641) (S. Sayısı : 674) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/851)

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-232/1932

23.4.2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.4.2001 tarihinde kararlaştırılan "Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ceza infaz kurumları ve tutukevleri, suç işleyenlerin cezalarının yerine getirildiği ve tutuklama tedbirlerinin uygulandığı yerler olup, yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre yönetilmektedir. Bu kurumların yönetim ve işleyişi toplumun geniş kitlelerini yakından ilgilendirmektedir. Yönetim ve işleyişin idarî kurallar çerçevesinde yürütülmesi esas olmakla birlikte, toplumun içinden gelen temsilciler aracılığıyla bu yönetim ve işleyişin yerinden izlenmesi, bu kurumlarda şeffaf bir yönetim sağlayacak ve uygulamada görülen aksaklık ve eksikliklerin giderilmesine de yardımcı olacaktır.

Bu amaçları gerçekleştirmek için; tıp, eczacılık, hukuk, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, eğitim bilimleri ve benzeri alanlarda en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ve mesleği ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarında ya da özel sektörde en az on yıl çalışmış ve tercihan emekliler arasından re'sen veya o yerdeki ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görüşleri alınarak ya da o yerin en büyük mülkî amirinin yardımıyla adlî yargı adalet komisyonlarınca seçilerek "ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları" kurulmaktadır.

İzleme kurullarına, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin yönetim, işleyiş ve uygulamalarını yerinde görmek, incelemek, bilgi almak ve tespitlerini rapor haline getirerek ilgili mercilere intikal ettirme görevleri verilmektedir. Böylelikle, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin yönetiminin doğrudan izlenmesi, sorunlarının çözümünde toplumun katkısının sağlanması ve bu kurumların şeffaf bir yönetime kavuşturulması amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Kanunun amacının ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin yönetim, işleyiş ve uygulamalarını yerinde görmek, incelemek, bilgi almak ve tespitlerini rapor haline getirerek yetkili ve ilgili mercilere sunmak görev ve yetkilerine sahip ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının kurulmasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemek olduğu, ancak askerî ceza infaz kurumları ve tutukevlerine ilişkin hükümlerin saklı olduğu belirtilmiştir.

Madde 2. - Bulunduğu yargı çevresinde ceza infaz kurumu veya tutukevi bulunan her adlî yargı adalet komisyonu tarafından izleme kurullarının kurulacağı ifade edilerek oluşum biçimleri ve çalışacakları yer gösterilmiştir.

Madde 3. - İzleme kurulu üyelerinde aranacak nitelikler sayılarak, bunlar arasında tercih sebebi olanlar belirtilmiştir.

Madde 4. - İzleme kurulu başkan ve üyeliğine seçilemeyecek olan kişiler gösterilmiştir.

Madde 5. - Adlî yargı adalet komisyonunca re'sen veya o yerdeki ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görüşleri alınarak ya da ceza infaz kurumu veya tutukevinin bulunduğu yerin en büyük mülkî idare amirinin yardımıyla belirlenecek olanlar ile doğrudan başvuranlar arasından adlî yargı adalet komisyonu tarafından oybirliğiyle izleme kurulu üyelerinin seçiminin yapılacağı belirtilmiştir. Ayrıca üyelerin görevlerine başlarken andiçmelerine ilişkin esas ve usuller gösterilmiştir.

Madde 6. - İzleme kurullarının görevleri bentler halinde sayılarak izleme kurulu üyelerinin görevleri sırasında edindikleri bilgileri ve düzenlenen raporları yetkili mercilerin izni olmaksızın açıklayamayacakları hükme bağlanmıştır.

Madde 7. - İzleme kurullarının çalışma esas ve usulleri gösterilerek, yönetmeliğe bırakılan konular belirtilmiştir.

Madde 8. - İzleme kurulu üyeliğine adlî yargı adalet komisyonunca son verme halleri sayılmıştır.

Madde 9. - İzleme kurulu üyelerinin güven içinde görevlerini yerine getirmelerini sağlamak amacıyla, bunlara karşı işlenen suçların Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi sayılacağı ve bunların görevleri sebebiyle işledikleri suçların da Devlet memurlarının işlediği suçlar gibi cezalandırılacağı öngörülmüştür. Ayrıca izleme kurulu üyelerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı soruşturma açılabilmesi için gerekli iznin adlî yargı adalet komisyonu başkanı tarafından verileceği belirtilmiştir.

Madde 10. - İzleme kurulu üyelerinin malî hakları düzenlenmiş, izleme kurullarının görevleriyle ilgili harcamalarının Adalet Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanacağı belirtilmiştir.

Geçici Madde 1. - Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra ilk defa oluşturulacak izleme kurullarının oluşturulması süresi gösterilmiştir.

Geçici Madde 2. - Adalet Bakanlığınca Kanunda öngörülen yönetmeliğin ne zaman çıkarılacağı belirtilmiştir.

Madde 11. - Yürürlükle ilgilidir.

Madde 12. - Yürütmeyle ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No.: 1/851 *2.5.2001*
Karar No.: 14

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 24.4.2001 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen "Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı", Komisyonumuzun 2.5.2001 tarihli 30 uncu toplantısında, Adalet Bakanı Sayın Prof. Dr. Hikmet Sami TÜRK ile bakanlık temsilcilerinin katılmalarıyla incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesinde izleme kurulunun beş üyeden oluşması uygun görülerek değişiklik yapılmıştır.

Tasarının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinin sonunda yer alan "tercihan emekli olmak" ibaresi emekli olmanın tercih nedeni olması uygun görülmeyerek metinden çıkarılmıştır.

Tasarının 10 uncu maddesi, izleme kurullarının başkan ve üyelerine ödenecek huzur ücretinin benzer durumda olanlarla paralelliğini sağlamak ve bu ücretin ödeme esas ve usullerini belirlemek, ayrıca Bakanlar Kuruluna belirtilen gösterge rakamını iki katına kadar artırma yetkisi vermek amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının diğer maddeleri, Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Ceza İnfaz Kurumları ve tutukevlerinin yönetiminin doğrudan izlenmesi, sorunlarının çözümünde toplumun katkısının sağlanması ve bu kurumların şeffaf bir yönetime kavuşturulması amacıyla hazırlanan Tasarının, bir an önce kanunlaşmasını uygun gören Komisyonumuz, İçtüzüğün 52 nci maddesi gereğince Genel Kurulda öncelikle görüşülmesine oybirliği ile karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Emin Karaa	*İ. Sülha Özkan*	*Salih Erbeyin*
Kütahya	İstanbul	Denizli
Kâtip	Üye	Üye
Yekta Açıkgöz	*Müjdat Kayayerli*	*Ramazan Toprak*
Samsun	Afyon	Aksaray
Üye	Üye	Üye
Mustafa Kemal Aykurt	*Mehmet Gözlükaya*	*Fahrettin Kukaracı*
Denizli	Denizli	Erzurum
(Toplantıya katılmadı)		(İzleme kurulu üyelerinin seçimine muhalifim)
Üye	Üye	Üye
Hakkı Oğuz Aykut	*Ali Günay*	*Erol Al*
Hatay	Hatay	İstanbul

Üye İsmail Aydınlı İstanbul (Toplantıya katılmadı)	Üye Mehmet Gül İstanbul (Toplantıya katılmadı)	Üye *A. Nazlı Ilıcak* İstanbul
Üye *Mehmet Pak* İstanbul	Üye *Mehmet Ali Şahin* İstanbul (İzleme kurulu üyelerinin seçimi ile ilgili düzenlemeye muhalifim)	Üye Hayri Diri İzmir (Toplantıya katılmadı)
Üye *Işılay Saygın* İzmir	Üye *Edip Özbaş* Kahramanmaraş	Üye Sevgi Esen Kayseri (İmzada bulunamadı)
Üye *Cemal Özbilen* Kırklareli	Üye Erdoğan Sezgin Samsun (Toplantıya katılmadı)	Üye Orhan Bıçakçıoğlu Trabzon (Toplantıya katılmadı)
	Üye *Fethullah Erbaş* Van (İzleme kurulu üyelerinin seçimi ile ilgili düzenlemeye muhalifim)	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
CEZA İNFAZ KURUMLARI VE TUTUKEVLERİ İZLEME KURULLARI KANUNU TASARISI	**CEZA İNFAZ KURUMLARI VE TUTUKEVLERİ İZLEME KURULLARI KANUNU TASARISI**
Amaç ve kapsam	**Amaç ve kapsam**
MADDE 1. – Bu Kanunun amacı, yürürlükteki mevzuat ve ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle belirlenen ilkeler çerçevesinde ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin yönetim, işleyiş ve uygulamalarını yerinde görmek, incelemek, bilgi almak ve tespitlerini rapor haline getirerek yetkili ve ilgili mecrilere sunmak üzere, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının kurulmasına, görev ve yetkilerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.	MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
Bu Kanunda tekil veya çoğul olarak geçen "izleme kurulu" terimi, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarını ifade eder.	
Askerî ceza infaz kurumları ve tutukevlerine ilişkin hükümler saklıdır.	
İzleme kurullarının kuruluşu	**İzleme kurullarının kuruluşu**
MADDE 2. – Bulunduğu yargı çevresinde ceza infaz kurumu veya tutukevi olan her adlî yargı adalet komisyonunca bir izleme kurulu kurulur.	MADDE 2. – Bulunduğu yargı çevresinde ceza infaz kurumu veya tutukevi olan her adlî yargı adalet komisyonunca bir izleme kurulu kurulur.
İzleme kurulu, başkanla birlikte en az beş, en çok yedi üyeden oluşur. Üyeleri dört yıl için seçilir. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.	İzleme kurulu, başkanla birlikte beş üyeden oluşur. Üyeleri dört yıl için seçilir. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.
İzleme kurulunun yetki alanı, adlî yargı adalet komisyonunun bulunduğu yargı çevresi ile sınırlıdır.	İzleme kurulunun yetki alanı, adlî yargı adalet komisyonunun bulunduğu yargı çevresi ile sınırlıdır.
Yargı çevresinde müdürlük teşkilâtı olan birden çok ceza infaz kurumu ve tutukevi bulunması halinde buna uygun sayıda izleme kurulu kurulabilir. Bu durumda her izleme kurulunun yetki alanı, adlî yargı adalet komisyonunca belirlenir.	Yargı çevresinde müdürlük teşkilâtı olan birden çok ceza infaz kurumu ve tutukevi bulunması halinde buna uygun sayıda izleme kurulu kurulabilir. Bu durumda her izleme kurulunun yetki alanı, adlî yargı adalet komisyonunca belirlenir.
İzleme kuruluna çalışmaları için ilgili adlî yargı adalet komisyonunun bulunduğu binada	İzleme kuruluna çalışmaları için ilgili adlî yargı adalet komisyonunun bulunduğu

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
bir yer ayrılır. İzleme kurulunun sekretarya hizmetleri, aynı adlî yargı adalet komisyonunun bürosu tarafından yürütülür.	binada bir yer ayrılır. İzleme kurulunun sekretarya hizmetleri, aynı adlî yargı adalet komisyonunun bürosu tarafından yürütülür.
İzleme kurulu üyelerinde aranacak nitelikler	**İzleme kurulu üyelerinde aranacak nitelikler**
MADDE 3. – İzleme kurullarına başkan ve üye seçilebilmek için 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen genel şartlara ek olarak aşağıdaki nitelikler aranır:	MADDE 3. – İzleme kurullarına başkan ve üye seçilebilmek için 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen genel şartlara ek olarak aşağıdaki nitelikler aranır:
1. Otuzbeş yaşını doldurmuş olmak.	1. Otuzbeş yaşını doldurmuş olmak.
2. Tıp, eczacılık, hukuk, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, eğitim bilimleri ve benzeri alanlarda en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak ve mesleği ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarında ya da özel sektörde en az on yıl çalışmış bulunmak, tercihan emekli olmak,	2. Tıp, eczacılık, hukuk, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, eğitim bilimleri ve benzeri alanlarda en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak ve mesleği ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarında ya da özel sektörde en az on yıl çalışmış bulunmak.
3. Kişisel nitelikleri ile çevresinde dürüst, güvenilir ve ahlaklı olarak tanınmış olmak.	3. Kişisel nitelikleri ile çevresinde dürüst, güvenilir ve ahlaklı olarak tanınmış olmak.
4. Herhangi bir siyasî partinin merkez, il veya ilçe teşkilâtlarında görevli bulunmamak.	4. Herhangi bir siyasî partinin merkez, il veya ilçe teşkilâtlarında görevli bulunmamak.
İzleme kurullarına seçilemeyecek olanlar	**İzleme kurullarına seçilemeyecek olanlar**
MADDE 4. – Aşağıda yazılı kişiler, izleme kurulu başkan ve üyeliğine seçilemez :	MADDE 4. – Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
1. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile ilgili ihale, alım, satım ve benzeri hukukî ilişkilere taraf olanlar.	
2. Görev yapacakları ceza infaz kurumları veya tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklulardan birisinin işlediği suçtan kendileri veya ikinci derece dahil hısımları zarar görenler.	
3. Görev yapacakları ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki hükümlü ve tutuklulardan biri ile aralarında evlilik, vesayet veya ikinci derece dahil hısımlık ilişkisi bulunanlar.	

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
İzleme kurulu üyelerinin seçimi ve andiçmesi MADDE 5. – İzleme kurullarının üyeleri, 3 ve 4 üncü maddelerde yazılı şartlara durumları uygun olan kişilerden re'sen veya o yerdeki ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görüşleri alınarak ya da o yerin en büyük mülkî âmirinin yardımıyla belirlenecek olanlar ile doğrudan başvuranlar arasında adlî yargı adalet komisyonunca oybirliğiyle seçilirler. Üyeler, göreve başlamadan önce adlî yargı adalet komisyonunun önünde aşağıdaki şekilde andiçerler : "Üstlendiğim görevi Anayasa ve kanunlar gereğince tam bir dikkat, dürüstlük ve tarafsızlıkla yürüteceğime namusum ve şerefim üzerine andiçerim" Andiçme tutanağı dosyalarında saklanır.	**İzleme kurulu üyelerinin seçimi ve andiçmesi** MADDE 5. – Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
İzleme kurullarının görev ve yükümlülükleri MADDE 6. – İzleme kurullarının görevleri şunlardır : 1. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki infaz ve ıslah uygulamalarına ilişkin işlem ve faaliyetleri yerinde görmek, incelemek, yönetici ve görevlilerden bilgi almak, hükümlü ve tutukluları dinlemek. 2. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde infaz ve ıslah, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili olarak gördükleri aksaklık ve eksiklikleri yetkili mercilere bildirmek. 3. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile ilgili tespitlerini ve aldıkları bilgileri değerlendirerek en az üç ayda bir rapor düzenlemek, raporun birer örneğini Adalet Bakanlığına, izleme kurulunun bulunduğu yargı çerçevesindeki infaz hâkimliği ile Cumhuriyet Başsavcılığına, gerektiğinde ayrıca Türkiye Büyük	**İzleme kurullarının görev ve yükümlülükleri** MADDE 6. – Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına göndermek.

4. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

İzleme kurulu üyeleri, görevleri sırasında edindikleri bilgileri ve düzenlenen raporları yetkili mercilerin izni olmaksızın açıklayamazlar.

İzleme kurullarının çalışma esas ve usulleri

MADDE 7. – Her izleme kurulu, kendisini seçen adlî yargı adalet komisyonu başkanının çağrısı üzerine ve onun başkanlığında yapacağı ilk toplantısında üyeleri arasından iki yıl için bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir raportör seçer. Süresi dolanlar, bu görevlere yeniden seçilebilirler.

İzleme kurulları, en az iki ayda bir olağan olarak toplanır. Başkan, izleme kurulunu gerektiğinde re'sen veya üye tamsayısının salt çoğunluğunun görüşülecek konuyu da belirten yazılı istemi üzerine olağanüstü toplantıya çağırır.

İzleme kurulu, üye tamsayısının salt çoğunluğunun bir fazlası ile toplanır. Raporlar, katılan üyelerin salt çoğunluğu ile kabul edilir.

Çalışmalar yürütülürken ceza infaz kurumu veya tutukevinin güvenliğini etkileyebilecek konularda kurum idaresine bilgi verilir.

İzleme kurulu, ilgili olduğu ceza infaz kurumu veya tutukevini en az iki ayda bir olmak üzere, gerekli gördüğü her zaman ziyaret edebilir. Bu ziyarete katılanların sayısı üçüncü fıkrada öngörülen toplantı yeter sayısından az olamaz.

İzleme kurullarının çalışma esas ve usulleri ile yapacakları ziyaretlerin şekli ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikte gösterilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İzleme kurullarının çalışma esas ve usulleri

MADDE 7. – Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

İzleme kurulu üyeliğinin sona ermesi

MADDE 8. – Aşağıdaki hallerde izleme kurulu üyelerinin görevine adlî yargı adalet komisyonunca son verilir :

1. İzleme kurulu üyeliğine seçilme şartlarını sonradan kaybetmek.

2. İzinsiz veya haklı bir mazereti olmaksızın bir yıl içinde iki toplantıya katılmamak.

3. Hastalık veya diğer bir nedenle görevini yapmakta acze düşmek.

4. İzleme kurulu üyeliğiyle bağdaşmayan tutum ve davranışlarda bulunmak.

Görevine son verilenler, bir daha izleme kurulunda görev alamazlar.

Herhangi bir nedenle boşalan üyeliklere, en geç iki ay içinde aynı usulle yeni üye seçilir.

İzleme kurulu üyelerine karşı işlenen suçlar ve kurul üyelerinin cezaî sorumluluğu

MADDE 9. – İzleme kurulunun görevi ile ilgili olarak kurul üyelerine karşı işlenen suçlar hakkında Devlet memurlarına karşı işlenen suçlara, kurul üyelerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında Devlet memurlarının işledikleri suçlara ilişkin hükümler uygulanır.

İzleme kurulu üyelerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı soruşturma izni, adlî yargı adalet komisyonu başkanınca verilir.

Malî hükümler

MADDE 10. – İzleme kurulu üyelerine, toplantı başına 4 000 rakamının Devlet memurlarına uygulanan aylık kat sayıyla çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur ücreti verilir. Ancak bir ayda en çok üç toplantı için ödeme yapılabilir.

İzleme kurulu üyelerine ayrıca 10.2.1945 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre birinci derece Devlet memurlarına ödenen miktarda harcırah ödenir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İzleme kurulu üyeliğinin sona ermesi

MADDE 8. – Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İzleme kurulu üyelerine karşı işlenen suçlar ve kurul üyelerinin cezaî sorumluluğu

MADDE 9. – Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Malî hükümler

MADDE 10. – İzleme kurulu başkan ve üyelerine her toplantı için 2000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktar üzerinden huzur ücreti ödenir. Ancak, bir ayda en çok iki toplantı için ödeme yapılabilir. Bakanlar Kurulu, yukarıda belirtilen gösterge rakamını iki katına kadar artırmaya yetkilidir.

İzleme kurulu üyelerine ayrıca 10.2.1945 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hüküm-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
İzleme kurullarının görevleriyle ilgili her türlü harcamaları, Adalet Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanır.	lerine göre birinci derece Devlet memurlarına ödenen miktarda harcırah ödenir. İzleme kurullarının görevleriyle ilgili her türlü harcamaları, Adalet Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanır.
GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde adlî yargı adalet komisyonlarınca izleme kurulları oluşturulur.	GEÇİCİ MADDE 1. – Tasarının geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
GEÇİCİ MADDE 2. – Bu Kanunda öngörülen yönetmelik, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Adalet Bakanlığınca hazırlanır ve Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konur.	GEÇİCİ MADDE 2. – Tasarının geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
MADDE 11. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 11. – Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 12. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 12. – Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
D. Bahçeli	*H. H. Özkan*	*M. Yılmaz*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
K. Derviş	*Prof. Dr. T. Toskay*	*M. Keçeciler*
Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
F. Ünlü	*F. Bal*	*Y. Yalova*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
M. Yılmaz	*Prof. Dr. R. Mirzaoğlu*	*R. K. Yücelen*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
H. Gemici	*Prof. Dr. Ş. Üşenmez*	*E. S. Gaydalı*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
F. Ünlü	*Prof. Dr. A. Çay*	*R. Önal*
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
Prof. Dr. H. S. Türk	*S. Çakmakoğlu*	*S. Tantan*
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
İ. Cem	*S. Oral*	*M. Bostancıoğlu*
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı	Ulaştırma Bakanı
K. Aydın	*Doç. Dr. O. Durmuş*	*Prof. Dr. E. Öksüz*
Tarım ve Köyişleri Bakanı	Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
Prof. Dr. H. Y. Gökalp	*Y. Okuyan*	*A. K. Tanrıkulu*
En. ve Tab. Kay. Bakanı	Kültür Bakanı	Turizm Bakanı
M. C. Ersümer	*M. İ. Talay*	*E. Mumcu*
Orman Bakanı		Çevre Bakanı
Prof. Dr. N. Çağan		*F. Aytekin*